Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Josef Holubář

Povinnosti subjektů a následky nedodržení smluvních povinností v závazkových vztazích řídících se Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží

Diplomová práce

Olomouc 2013

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Povinnosti subjektů a následky nedodržení smluvních povinností v závazkových vztazích řídících se Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží* vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje“

V Olomouci dne 24. března 2013 Josef Holubář

Touto cestou chci od srdce poděkovat své rodině, která mi byla po celou dobu mých studií nezanedbatelnou oporou. Mé poděkování ovšem především také náleží paní JUDr. Miluši Hrnčiříkové, Ph.D za její odbornou pomoc, cenné rady a trpělivý a vstřícný přístup, jenž mi při tvorbě této práce velmi pomohl.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK ... 6
ÚVOD ... 7
1. HISTORICKÝ EXKURZ NA DANOU PROBLEMATIKU ... 10
1. 1 Vývoj norem práva mezinárodního obchodu ... 10
1. 2 Mezinárodní organizace UNCITRAL a UNIDROIT ... 11
1. 2. 1 UNCITRAL ... 11
1. 2. 2 UNIDROIT ... 12
2. NORMY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO – ČLENĚNÍ A UŽITÍ ... 13
2. 1 Mezinárodní právo soukromé – metodika členění ... 13
2.1.1 Normy metody kolizní ... 13
2.1.2 Normy metody přímé ... 13
2. 2 Mezinárodní právo soukromé v ČR a jeho použití ... 14
3. VÍDEŇSKÁ ÚMLUVA A JEJÍ APLIKAČNÍ PŘEDPOKLADY ... 15
3. 1 Stručná charakteristika Vídeňské úmluvy ... 15
3. 2 Obecné předpoklady pro možnost užití Vídeňské úmluvy ... 16
3. 3 Negativní vymezení předmětu koupě/prodeje ... 17
3. 4 Rozdíl mezi kupní smlouvou a smlouvou o dílo dle CISG ... 18
3. 5 Negativní vymezení aplikace Úmluvy ... 19
3. 6 Autonomie vůle subjektů k možnosti vyloučení aplikace Úmluvy ... 19
3. 7 Aplikace CISG s ohledem na obchodní a mezinárodní zvyklosti ... 20
3. 7. 1 INCOTERMS ... 22
3. 7. 2 Další pravidla *lex mercatoria* ... 24
3. 7. 3 Vztah pravidel *lex mercatoria* a CISG ... 25
4. POVINNOSTI PRODÁVAJÍCÍHO ... 27
4. 1 Základní přehled povinností prodávajícího dle CISG ... 27
4. 2 Povinnost dodání zboží ... 27
4. 3 Specifikace místa dodání dle CISG ... 28
4. 4 Specifikace doby plnění ... 30
4. 5 Faktické požadavky na předmět kupní smlouvy ... 33
4. 6 Právní aspekty týkající se předmětu prodeje ... 37
4. 7 Vlastnické právo ke zboží s ohledem na práva jiných osob. Článek 41 ... 38
4. 8 Nezatíženost vlastnického práva dle čl. 42 ... 39

4. 9 Zboží a doklady se k němu vztahující ... 40
4. 10 Okamžik přechodu nebezpečí a záruka za zboží ... 41
5. NÁSLEDKY PORUŠENÍ POVINNOSTÍ PRODÁVAJÍCÍHO DLE VÍDEŇSKÉ ÚMLUVY ... 43
5. 2 Povinnost prodávajícího splnit původní závazek ... 44
5. 3 Výměna zboží ... 44
5. 4 Povinnost provést opravu zboží ... 46
5. 5 Určení dodatečné lhůty a dodatečné plnění ... 46
5. 6 Snížení kupní ceny ... 48
5. 7 Problematika částečné dodávky ... 49
5. 8 Dodání zboží před stanovenou dobou nebo dodání většího množství zboží ... 50
5. 9 Odstoupení od smlouvy ... 51
6. POVINNOSTI KUPUJÍCÍHO ... 53
6. 2 Stanovení kupní ceny ... 53
6. 3. 1 Místo placení ... 55
6. 3. 2 Termín uskutečnění platby ... 55
6. 3. 3 Další platební podmínky ... 57
6. 4 Povinnost převzít zboží ... 57
7. PRÁVNÍ NÁSLEDKY PŘI PORUŠENÍ POVINNOSTÍ KUPUJÍCÍHO ... 59
7. 2 Povinnost kupujícího splnit původní závazek ... 59
7. 3 Právo prodávajícího provést specifikaci zboží ... 60
7. 4 Právo prodávajícího odstoupit od smlouvy ... 61
8. NÁHRADA ŠKODY V REŽIMU VÍDEŇSKÉ ÚMLUVY ... 63
8. 2 Rozsah náhrady škody ... 64
8. 3 Další aspekty týkající se náhrady škody – vyloučení odpovědnosti ... 66
8. 3. 1 Vyloučení odpovědnosti z důvodů okolností stojících mimo dosah stran ... 66
8. 3. 2 Jednání či opomenutí protistrany ... 67
ZÁVĚR ... 69
ZDROJE ... 72
ABSTRAKT V ČESKÉM JAZYCE ... 83
RESUME IN ENGLISH LANGUAGE ... 85
SEZNAM KLÍČOVÝCH SLOV ... 86
PŘÍLOHY ... 87

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CISG	United Nation Convention on Contracts for the International Sale of GoodsÚmluva OSN o mezinárodní koupi zboží
ULFC	Uniform Law on the Formation on Contracts for the International Sale of Goods – Jednotný zákon o uzavírání smluv (Haag, 1964)
ULIS	Uniform Law on the International Sale of Goods – Jednotný zákon o mezinárodní koupi zboží
UCC	United States Uniform Commercial Code – Jednotný obchodní zákoník Spojených Států
UNCITRAL	United Nation Commision on International Trade Law – Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo
UNIDROIT	Institut International pour l´Unifikation du Droit – Mezinárodní úřad pro unifikaci soukromého práva
UPICC	UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts – UNIDROIT principy mezinárodních obchodních smluv
RAFTD	Revised American Foreign Trade Definition – Revidovaná americká mezinárodní obchodní pravidla
INCOTERMS	International Commercial Terms – Mezinárodní obchodní pravidla
ICC	International Chamber of Commerce – Mezinárodní obchodní komora
INTRATERMS	International Trade Terms – Mezinárodní obchodní pravidla
PECL	The Principles of European Contract Law – Zásady evropského smluvního práva
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade – Mezinárodní dohoda o clech a obchodu
WIPO	World Intellectual Property Organization – Světová organizace duševního vlastnictví
FIDIC	Fédération Internationale des Ingénieurs – Conseils – Mezinárodní federace konzultačních inženýrů

ÚVOD

Povinnosti subjektů a následky nedodržení smluvních povinností v závazkových vztazích řídících se Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží je široké téma, které je zajímavé nejen z teoretického pohledu. Jedná se o problematiku, se kterou se obchodníci zabývající se mezinárodním obchodem nejenže dostanou do úzkého kontaktu, nýbrž musí uvedené povinnosti dodržovat a řídit se jimi.

Nutno podotknout, že ačkoliv se stává přeshraniční obchodní spolupráce čím dál běžnějším prostředkem směny zboží a neustále dochází k progresi daného odvětví a lze prognózovat stále větší akcelerace tohoto sektoru. Ke zmiňovanému rozmachu v neposlední řadě přispěly neustálé inovace technologií, především pak on-line komunikačních prostředků, které usnadňují do značné míry nejen samotnou komunikaci mezi obchodníky, pod kterou bychom mohli zjednodušeně přiřadit nabídku a poptávku, ale mezinárodní obchod jako celek, jelikož např. i na poli transferových prostředků a technologií se jednalo o pokrok výrazný. Nelze ovšem opominout také značný rozvoj služeb v dopravě, a to zejména v posledních desetiletích. Ten výrazně přispěl k urychlení a progresi tohoto odvětví, a to nejen pro obchodníky, ale i pro státy a v globálním měřítku pro celé sdružení, unie či spolky států. Celkový trend co největšího možného zjednodušení zahraničního obchodu, lze sledovat například také u Evropské unie, která se snaží o odbourání jakýchkoliv překážek, které by mohly stát v cestě volnému obchodu v cestě. Svých cílů se snaží dosáhnout nejen primární či sekundární legislativou, ale i dalšími právními akty. Zároveň nelze opomenout činnost Evropského soudního dvora, který se pomocí výkladů zmiňované legislativy v pestré judikatuře o dosažení nynější úrovně volnosti obchodu na unijní úrovni podílel. Jak již bylo stroze zmíněno, je nezbytné neopomenout fakt, že se mezinárodní obchod rozmáhá nejen na evropské, ale na celosvětové úrovni v návaznosti na postupné rozvíjení se nových ekonomik a celkovou globalizaci planety. S tímto rozmachem však také vzniká stále více problémů a nejasností v mezinárodních obchodně-závazkových vztazích. Právě díky celé řadě z výše jmenovaných důvodů je zřejmé, že problematika mezinárodních smluvních závazkových vztahů je a zejména v budoucnu bude stále více aktuální. Tato prognóza vyplývá ze skutečnosti, ačkoliv mezinárodní obchod momentálně zažívá svůj největší rozkvět, celková hodnota mezinárodní směny zboží bude pravděpodobně i nadále stoupat.[1]

[1] Srov. *Total merchandise trade* [online]. WTO.org, [cit. 12. března 2013]. Dostupné na <http://stat.wto.org/StatisticalProgram/WSDBViewData.aspx?Language=E>.

Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží[2] se stala jakýmsi základním kodexem upravující nákup či prodej zboží v mezinárodním obchodě. I přes svoji letitost si stále drží v moderním mezinárodním obchodním právu důležitou pozici. I když je její text nejen poměrně strohý a do značné míry jasný a přehledný, lze nalézt i možná úskalí daného výkladu. Neporozumění textu jednotlivými stranami, dokládají četné spory, které byly řešeny soudy či různými mezinárodními rozhodčími tribunály.

Cílem této práce je vhodně objasnit výklad Vídeňské úmluvy a vytvořit tak ucelený přehled problematiky obchodu v režimu Úmluvy, primárně však povinností a následky nedodržení těchto povinností, které smluvním stranám mohou vzniknout. Celý text bude s cílem poukázat a rozřešit možné nejasnosti či nedostatky Úmluvy doplněn nejen komentáři či články z odborné literatury, ale současně celou řadou odkazů na soudní či arbitrážní rozhodnutí. Stručné anotace použité literatury nalezneme v závěru práce. Jejich úkolem bude alespoň částečně prakticky přiblížit možné kolize výkladu Úmluvy. V závěru práce se objeví syntéza zjištěných poznatků s odpovědí na hypotetickou otázku, zda je Vídeňská úmluva i při současném strmém vývoji mezinárodního obchodu stále ještě dostačujícím a zároveň vhodným právním instrumentem a zda by nebylo vhodné některé její elementy doplnit či částečně upravit. Při tvorbě práce bude využito jak metody teleologické a komparativní, ale také částečně analytické a heuristické.

Dalším důvodem proč zpracování zmíněného tématu stojí za pozornost je fakt, že v naší republice se Vídeňské úmluvě, přestože se jedná pro mezinárodní obchod o velmi významný právní dokument, věnuje velmi malá pozornost. To dokládá velmi nízký počet tuzemských autorů, kteří se jí ve svých publikacích blíže zabývali. Pomineme-li články v odborných časopisech, širší řešení problematiky Vídeňské úmluvy nalezneme pouze v monografii profesorky Rozehnalové – *Právo mezinárodního obchodu II* a ve starší publikaci prof. Kandy z roku 1999 – *Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku (Úmluva OSN o mezinárodní koupi zboží)*. Úmluva je samozřejmě zmíněna i jinde, jde například o knihy Doc. Ondřeje - *Mezinárodní právo veřejné, soukromé, obchodní* nebo publikace kolektivu autorů - *Úvod do studia českého práva mezinárodního obchodu,* resp. *Úvod do práva mezinárodního obchodu*. V obou případech je však problematika Vídeňské úmluvy řešena velice okrajově a stroze. Ze zahraniční literatury stojí za zmínku především kvalitní a rozsáhlé komentáře P. Schletriema nebo I. Schwenzera: *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG),* ze kterých bude při tvorbě této práce nemalou měrou čerpáno. Další skutečností hovořící ve prospěch zpracování daného tématu je současná neexistence domácí internetové databáze s problematikou Vídeňské úmluvy, což lze považovat za značný

[2] *Convention on Contracts for the International Sale of Goods (CISG*). Vžité a používané je označení Vídeňská úmluva. Dále v textu bude uváděna jako Vídeňská úmluva, Úmluva či CISG.

handicap. Určité informace je možné čerpat alespoň ze serveru *CISG.sk*, ale nejkvalitnější zdroje jsou i v tomto ohledu opět zahraniční, zejména databáze *Pace Law School Institut of International Commercial Law*[3], která bude při tvorbě této práce důležitým zdrojem informací.

Daná práce bude členěna do jednotlivých na sebe logicky navazujících kapitol, které budou následně systematicky rozděleny na jednotlivé podkapitoly a oddíly. V úvodních kapitolách práce, které budou do značné míry převážně teoretické, bude čtenář zprvu stručně seznámen s historickým vývojem dané oblasti práva a nejdůležitějšími organizacemi, které se na tomto rozvoji podílely. Na historický exkurz naváže velmi stručný rozbor norem a základních principů mezinárodního práva soukromého, a to zejména s ohledem na zájem, aby dané problematice porozuměli i čtenáři, kterým daná sféra není toliko známá. Po těchto teoretických částech práce již bude věnována pozornost pouze Vídeňské úmluvě. Postupně budou shrnuty její aplikační předpoklady, jelikož bez jejich alespoň stručného rozboru by patrně principy Úmluvy nebylo reálné přesně pochopit, což bude v průběhu textu potvrzeno. Následující kapitoly již budou plně věnovány přímo primárnímu tématu. Nejprve si objasníme povinnosti prodávajícího, po kterých bude logicky následovat kapitola týkající se následků při porušení analyzovaných povinností. Dále budou představeny povinnosti kupujícího a v kapitole následné se čtenář dočte, co se stane, pokud tyto povinnosti nebudou splněny. Jelikož ustanovení týkající se náhrady škody je společné pro oba subjekty, poslední a velmi stručnou kapitolou představení právě tohoto institutu. V závěru práce čtenář nalezne syntézu nejdůležitějších poznatků.

[3] Z důvodu již tak náročného poznámkového aparátu budou citace s odkazem na stránky této databáze zkráceny o zmiňovaný název databáze *Pace Law School Institut of International Commercial Law*. Uvedená databáze je přímo dostupná na <http://cisgw3.law.pace.edu/>.

1. HISTORICKÝ EXKURZ NA DANOU PROBLEMATIKU

1. 1 Vývoj norem práva mezinárodního obchodu

Až po průmyslovou revoluci v 19. stol. nebyl mezinárodní obchod nikterak rozvinutý, proto historickou genezi práva mezinárodního obchodu můžeme započít u obchodní smlouvy mezi Francií a Velkou Británií z roku 1860, která se stala ve své podstatě průlomovou. Až do této doby převládal merkantilismus se silně protekcionistickými opatřeními, projevujícími se v přísné státní regulaci obchodu, zákazu vývozu surovin a dalšími omezujícími opatřeními.[4] Po podpisu zmiňované obchodní smlouvy docházelo k postupné liberalizaci mezinárodního obchodního styku, kterou narušily až světové války v 1. polovině 20. století. Postupem času s větším a větším přetváření v duchu liberalismu začaly státy využívat různá ochranářská opatření, které však byly daleko sofistikovanější než původní obchodní bariéry. Jejich zavedení bylo opřeno např. o argumenty bezpečnostních důvodů státu, ochrany proti nekalým praktikám zahraničních výrobců nebo ochrany za obranu domácího průmyslu.[5]

Na pomyslné přímce, jež stručně chronologicky uspořádává nejvýznamnější posuny ve vývoji práva mezinárodního obchodu, nemůžeme opominout *GATT*[6] – Mezinárodní dohodu o clech a obchodu podepsanou v roce 1947, která značně posunula úlohu mezinárodních obchodních smluv. Rozhodující již nebyly smlouvy bilaterální, ale multilaterální.[7] Dalším významným počinem bylo přijetí *Jednotného zákona o mezinárodní koupi zboží* (*ULIS*) a *Jednotného zákona o uzavírání smluv* (*ULFC*), jenž byly signované v Haagu v roce 1964[8]. Podstatným mezníkem se však stala až *Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží*, která byla podepsána v dubnu 1980. Té se ale budeme blíže věnovat a analyzovat ji až v následujících kapitolách. Důležitou se stala také *Úmluva o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy*, která představovala unifikaci kolizního práva na starém kontinentu.[9] Tento krátký výčet zakončíme výčtem důležitých kolizních norem pocházejících z dílny Evropské komise. Jsou jimi Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 593/2008 *(Řím I)*[10], které vstoupilo v platnost 17. prosince 2009 a Nařízení

[4] ŘÍHOVÁ, Kateřina. *Události formující podobu mezinárodního obchodu od druhé poloviny 19. století* [online]. E-polis.cz, 2. května 2006. [cit. 20. října 2012]. Dostupné na <http://www.e-polis.cz/svetova-ekonomie/147-udalosti-formujici-podobu-mezinarodniho-obchodu-od-druhe-poloviny-19-stoleti.html>.
[5] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. *Právo mezinárodního obchodu*, 2. vydání. Praha: ASPI, 2006. s. 21 – 27. Dále jen Rozehnalová.
[6] *GATT Digital Library: 1947-1994* [online]. Stanford University LIBRARIES & Academic Information Resources, [cit. 20. září 2011]. Dostupné na:< http://gatt.stanford.edu/page/home>.
[7] ROZEHNALOVÁ, s. 62 - 65.
[8] V literatuře se můžeme setkat s označením Jednotné haagské zákony.
[9] KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*, 7. vyd. Brno: Doplněk, 2009. s. 56 - 58.
[10] *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy.*

Evropského parlamentu a Rady č. 864/2007 *(Řím II)*[11], které vstoupilo v platnost 11. ledna 2009.[12] Nezanedbatelnou procesní normou mezinárodního práva soukromého je Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 (*Brusel I*)[13]. Význam zmiňovaných Nařízení však nelze s Vídeňskou úmluvou reálně globálně komparovat, jelikož všechna tato Nařízení mají zásadnější význam pouze v Evropě, resp. na území Evropské unie.

1. 2 Mezinárodní organizace UNCITRAL a UNIDROIT

Ve stručném výčtu historického vývoje práva mezinárodního obchodu se alespoň v krátkosti musíme seznámit s významnými organizacemi, které přispěly k unifikaci mezinárodních obchodních norem[14]. Nejvýznamnějšími z nich jsou Uncitral, Unidroit.

1. 2. 1 UNCITRAL

United Nations Commission on International Trade Law neboli Komise OSN pro mezinárodní právo obchodní – UNCITRAL[15] byla založená Rezolucí Valného shromáždění OSN již v roce 1966. Cílem této organizace bylo harmonizovat a unifikovat mezinárodní obchodní právo, a to zejména hmotně-právní normy a napomáhat tak v odbourávání právních překážek stojících v rozmachu mezinárodního obchodu[16]. Činností UNCITRAL byly položeny pevné základy k vytvoření nejvýznamnějších mezinárodních právních norem, včetně vypracování textu nejvýznamnější unifikace kupní smlouvy - Vídeňské úmluvy.[17] Nyní se UNCITRAL zaměřuje především na oblast mezinárodní koupě/prodeje zboží, mezinárodní platební styk, ale také na elektronické obchodování a problematiku spojenou s námořní přepravou.[18]

---

[11] *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro nesmluvní závazkové vztahy.*

[12] ROZEHNALOVÁ, Naděžda, VALDHANS, Jiří. *Vybrané kapitoly mezinárodního práva soukromého*. Masarykova univerzita: 2010, s. 73.

[13] *SOUDNÍ PŘÍSLUŠNOST, UZNÁNÍ SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ VE VĚCECH OBČANSKÝCH A OBCHODNÍCH (BRUSEL I.)* [online]. EUROPA, přehledy právních předpisů, 3. května 2011 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l33054_cs.htm>.

[14] Více např. TRÁVNÍČKOVÁ, Zuzana. *Materiály ke studiu mezinárodního práva*. Praha: Oeconomica, 2006. s. 207.

[15] *THE UNCITRAL GUIDE, BASIC FACTS ABOUT THE UNITED NATIONS COMMISSION ON INTERNATIONAL TRADE LAW*. Červenec 2007 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/general/06-50941_Ebook.pdf>.

[16] KUČERA, Zdeněk, a kol. *Úvod do práva mezinárodního obchodu*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2003. s. 41.

[17] KUČERA, Zdeněk, a kol. *Úvod do studia českého práva mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství Západočeské univerzity Plzeň, 1997. s. 33 – 35.

[18] *MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ PRÁVO* [online]. Informační centrum OSN v Praze, 2005 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://www.osn.cz/mezinarodni-pravo/?kap=64>.

1. 2. 2 UNIDROIT

Druhou významnou organizací je v Římě sídlící UNIDROIT[19] (*Institut international pour l´unification du droit privé*, tzv. Římský institut), který byl založen roku 1926 jako pomocný orgán Ligy národů. Tento orgán byl založen s cílem sledovat potřeby a metody pro harmonizaci a modernizaci soukromého, zejména pak obchodního práva států, ale i skupin států. „Nezávislé postavení UNIDROIT mezi mezivládními organizacemi mu umožňuje vytvořit fórum, na kterém jsou otázky řešeny více z věcného či technického hlediska než z hlediska politického.“[20] V roce 1994 byl vytvořen ucelený soubor zásad obsahující pravidla pro úpravu smluv v oblasti mezinárodního obchodu s názvem *Zásady mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT (UPICC)*[21]. V současnosti jsou aktuální novelizované Zásady 2010 (*UNIDROIT PRINCIPLES 2010*)[22].

[19] *UNIDROIT: AN OVERVIEW* [online]. Unidroit, 2009 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://www.unidroit.org/dynasite.cfm?dsmid=103284>.
[20] SEKOT, Tomáš. *UNIDROIT (ORGANIZACE OSN, PRAVIDLA SVĚTOVÉHO OBCHODU)* [online]. MPO.cz, 13. ledna. 2006 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://www.mpo.cz/dokument5684.html>.
[21] KUČERA, Zdeněk, a kol. *Úvod do práva mezinárodního obchodu*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2003. s. 43.
[22] *UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts 2010*. Dostupné na <http://www.unidroit.org/english/principles/contracts/principles2010/integralversionprinciples2010-e.pdf>.

2. NORMY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO – ČLENĚNÍ A UŽITÍ

2. 1 Mezinárodní právo soukromé – metodika členění

Mezinárodní právo obchodní můžeme vnímat jako podkategorii mezinárodního práva soukromého, proto si v této kapitole musíme alespoň stručně představit jeho základní členění, principy a užití, abychom se mohli snáze orientovat v kapitolách následujících.

Rozlišujeme dva základní způsoby úprav, a to metodu přímou a metodu kolizní.[23] Pro komplexnost tohoto členění můžeme zmínit i normy věcné, které jsou vydávány v některých státech zejména pro úpravu soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem. Nelze jich však použít bezprostředně na právní vztahy, i když patřící do předmětu jejich úpravy, nýbrž až poté, co kolizní norma poukáže na právní řád, jehož jsou součástí. Nejedná se tedy o normy přímé.[24] Mezinárodní právo procesní upravuje postupy soudů, účastníků a dalších orgánů v řízení o soukromoprávních věcech s mezinárodním prvkem.[25]

2.1.1 Normy metody kolizní

Metoda kolizní nestanovuje práva a povinnosti účastníků. Jejich funkcí je pouze určení právního řádu, jenž se má při mezinárodním soukromoprávním vztahu užít. Lze tedy říci, že kolizní normy dle určitých kriterií odkazují na právní řád některého státu, kterým se bude řídit určitý právní vztah s mezinárodním prvkem. Funkce kolizních norem tedy spočívá ve výběru práva rozhodného. Tyto normy mají zásadně vnitrostátní původ. Oproti metodě přímé, nestanovují normy kolizní povinnosti a práva účastníků. Jejich funkcí je pouze určení právního řádu, který se při mezinárodním soukromoprávním vztahu užije.[26]

2.1.2 Normy metody přímé

„Přímé normy oproti normám kolizním samy o sobě upravují práva a povinnosti účastníků soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem, tzn. bezprostředně, a použije se jich také bezprostředně. Činí tak bez ohledu na normy kolizní, a aniž by na ně kolizní norma sama odkazovala.[27] Pro snadnější pochopení si můžeme představit ještě další komentář: „Přímými normami rozumíme právní normy, které upravují výlučně soukromoprávní vztahy

[23] HRADILOVÁ, Veronika, SVOBODOVÁ, Klára. *Úvod do mezinárodního práva soukromého* [online]. Evropské mezinárodní právo soukromé, Právnická fakulta MU, 2009 [cit. 21. září 2012]. Dostupné na <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/praf/js09/mps/web/index.html>.
[24] KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*, 7. vyd. Brno: Doplněk, 2009. s. 27 – 30.
[25] ONDŘEJ, Jan. *Mezinárodní právo veřejné, soukromé, obchodní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 241.
[26] KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*, 7. vyd. Brno: Doplněk, 2009. s. 103 - 111
[27] Tamtéž. s. 27.

s mezinárodním prvkem takovým způsobem, že samy obsahují hmotně-právní úpravu práv a povinností účastníků a k jejich použití dochází bezprostředně, bez předchozí aplikace kolizních norem.“[28]

2. 2 Mezinárodní právo soukromé v ČR a jeho použití

„Metoda přímá a metoda kolizní jsou základními metodami využívanými českým mezinárodním právem soukromým. Vztah obou metod lze charakterizovat následovně:

A) Vztah obecného a zvláštního, kdy metoda přímá představuje metodu zvláštní oproti metodě kolizní. Zatímco metoda kolizní je schopna pokrýt všechny soukromoprávní vztahy s mezinárodním prvkem, je metoda přímá v některých oblastech právní úpravy vyloučena.

B) Metoda přímá se použije přednostně tam, kde určitý právní vztah spadá do dosahu její úpravy (věcného, personálního, časového).“[29]

Lze tedy zjednodušeně říci, že pokud máme možnost a veškeré aplikační předpoklady pro to, abychom užili norem metody přímé, je třeba tak učinit. V právní teorii jsou také normy přímo aplikovatelné včetně Vídeňské úmluvy, označovány také *self-exekuting*.[30] Je třeba si pamatovat, že i přes svoji komplexnost, do působnosti Vídeňské úmluvy nespadají zdaleka veškeré transakce v mezinárodním obchodním styku. Neupravuje tedy veškeré otázky z oblasti mezinárodní koupě či prodeje zboží. Dostaneme-li se mimo aplikační rozsah metody přímé, je třeba zvolit metodu kolizní. Jako klasický příklad si můžeme představit např. prodávajícího ze země, která nepatří mezi signatářské státy úmluvy a českého obchodníka. Pro řešení případného sporu pomocí metody kolizní zvolíme právo rozhodné pro danou smlouvu. Pro ucelení, nejvýznamnější kolizními normami používanými v ČR[31] jsou zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, Římská úmluva o smlouvách[32], Nařízení Řím I[33] a Nařízení Řím II[34].

---

[28] KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*, 7. vyd. Brno: Doplněk, 2009. s. 203

[29] ROZEHNALOVÁ, Naděžda, GONSORČÍKOVÁ, Miluše., *Vybrané problémy mezinárodního práva soukromého a procesního – řešení sporů*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. s. 46.

[30] KANDA, Antonín. *Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku (Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží)*. Praha: Linde, 1999. s. 25. Dále jen Kanda.

[31] Více např. BŘÍZA, Petr. *Od konce r. 2009 se rozhodné právo pro smlouvy určuje podle Nařízení „ŘÍM I“* [online]. epravo.cz. 18. března 2010 [cit. 6. října 2012]. Dostupné na <http://www.epravo.cz/top/clanky/od-konce-r-2009-se-rozhodne-pravo-pro-smlouvy-urcuje-podle-narizeni-rim-i-60586.html>.

[32] *Úmluva o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy*, podepsaná v Římě 19. července 1980. V účinnost vstoupila 1. dubna 1991. ČR ji ratifikovala 6. dubna 2006 a stala se pro ni účinnou od 1. července 2006.

[33] *Nařízení (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy.*

[34] *Nařízení (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro nesmluvní závazkové vztahy.*

3. VÍDEŇSKÁ ÚMLUVA A JEJÍ APLIKAČNÍ PŘEDPOKLADY

3. 1 Stručná charakteristika Vídeňské úmluvy

Vídeňská úmluva je jedním z nejdůležitějších právních předpisů unifikujících smlouvy o koupi a prodeji zboží mezi subjekty, které pocházejí z různých států. Byla vytvořena s cílem eliminace dvou hlavních problémů, které jsou s mezinárodním právem pevně spojeny, a to nedostatek předvídatelnosti a nedostatek právní jistoty.[35] Působí jako norma přímá, jejíž charakteristiku jsme si přiblížili výše.

Úmluva byla podepsána 11. dubna 1980 na Diplomatické konferenci konané ve Vídni a nabyla účinnosti 1. ledna 1988. Navázala tak na myšlenky vytvoření jednotného mezinárodního práva, které byly ventilovány již na konferenci v Haagu roku 1964. Oproti Haagským pravidlům se jednalo o daleko významnější sjednocení obsahu kupní smlouvy, které značně upravovalo i její uzavírání. Hlavním protagonistou tohoto téměř dvě dekády trvajícího úsilí byl UNCITRAL.[36] ČSSR k Úmluvě přistoupilo podpisem připojeným v New Yorku 1. září 1981. V ČSFR byla ratifikována 5. března 1990 a nabyla účinnosti od 1. dubna 1991 s výhradou dle čl. 95[37]. V tuzemském právním řádu byla transponována v podobě zákona č. 160/1991 Sb. Ze 78 států světa, které se k Úmluvě připojily, využilo krom České republiky výhrady čl. 95 pouze Slovenko, USA, Čína, Singapur a také některé kanadské departmenty[38]. Ministerstvo průmyslu a obchodu však již jedná o návrhu zrušení uvedené výhrady. Tím by došlo ke zvýšení právní jistoty, jelikož ve Vídeňské úmluvě je úprava kupní smlouvy harmonizovaná. Další důvod pro tento krok spočívá v ohledu na plánované brzké nabytí účinnosti nového občanského zákoníku[39], ke kterému logicky nebude po určitou dobu k dispozici ustálená judikatura soudů. Dalším z důvodů pro odvolání výhrady je, že další státy, které přistoupily k Úmluvě podobně jako Československo, resp. Česká republika s výhradou, také již jednají o zrušení dané výjimky.[40]

---

[35] CHUAH, Tik, Chin, Jason. *Law of International Trade*, Second Edition. London: Sweet & Maxwell, 2001. s. 18

[36] KANDA, s. 22-24.

[37] *Kterýkoli stát může prohlásit při uložení svých listin o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přístupu, že nebude vázán ustanovením článku 1 odst. 1 písm. b) této Úmluvy*.

[38] *Status 1980 – United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. UNCITRAL.org, 2012 [cit. 5. října 2012]. Dostupné na <http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG_status.html>.

[39] *Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník*.

[40] KORDAČ, Zbyšek. *Odvolání výhrady dle čl. 95 Vídeňské úmluvy. Chvályhodný návrh MPO* [online]. JINÉ PRÁVO, 30. června 2012 [cit. 5. října 2012]. Dostupné na <http://jinepravo.blogspot.cz/2012/06/odvolani-vyhrady-dle-cl-95-videnske.html>.

Jestliže užijeme Vídeňskou úmluvu v praxi, zjistíme, že jejím cílem je úprava problematiky pouze ohledně uzavírání kupní smlouvy a dále povinnosti a práva smluvních subjektů, tj. prodávajícího a kupujícího, přičemž jednotlivá ustanovení Úmluvy se nedají aplikovat na platnost smlouvy jako takové, či na účinky, jenž může mít smlouva na vlastnické právo k prodávanému zboží.[41] Úmluva tedy upravuje: postup při uzavírání smluv, povinnosti prodávajícího (dodání zboží a předání dokladů), odpovědnost za vady zboží, práva kupujícího při porušení smlouvy prodávajícím, povinnosti kupujícího (placení ceny a převzetí dodávky), práva prodávajícího při porušení smlouvy kupujícím, přechod nebezpečí poškození zboží, náhradu škody, vyloučení odpovědnosti, účinky odstoupení od smlouvy, zachování zboží. Většina ustanovení této úmluvy byla přejata do ustanovení obchodního zákoníku (zákon č. 513/1991 Sb. v platném znění).[42]

3. 2 Obecné předpoklady pro možnost užití Vídeňské úmluvy

Vídeňská úmluva již v čl. 1 odkazuje, že se dle jejího textu upravují smlouvy kupní. Dalším předpokladem je, že smluvní subjekty mají svá místa podnikání v různých státech, ale zároveň v takových, které tuto Úmluvu ratifikovaly. Pokud některý subjekt místo podnikání nemá, určuje aplikovatelnost Úmluvy kolizní norma odkazující na vnitroprávní řád státu, kde má uvedený subjekt bydliště. I v tomto případě, za předpokladu splnění dalších podmínek, se Vídeňská úmluva použije a má přednost před právem národním. Může tedy docházet k paradoxním situacím, kdy jsou oba subjekty ze zemí, které Úmluvu neratifikovaly, nastaly však podmínky, že musí být celá kontraktace Úmluvou vázána. I z tohoto důvodu některé státy ratifikovaly úmluvu s výhradou článku 95.[43] Při aplikaci Úmluvy se však nepřihlíží k samotné povaze smluv, tedy zda jsou občansko-právního či obchodně-právního charakteru, ani ke státní příslušnosti subjektů.

Důležité pravidlo nalezneme v čl. 6. Dle Úmluvy jsou stranám poskytnuty značné kontraktační možnosti. Mohou si zvolit, že použijí pouze některá pravidla, či jiná krom ustanovení čl. 12 změní nebo vyloučí zcela. Kontrahenti se také mohou dohodnout na úplném vyloučení použití Vídeňské úmluvy.

Je tedy více než patrné, že možnost aplikace Úmluvy je podmíněna celou řadou skutečností. Jde buď o samotný způsob přístupu k Úmluvě, její rozsah i vůle subjektů, jenž může s ohledem na znění čl. 6 aplikaci zásadním způsobem ovlivnit. Budeme-li chtít Úmluvu prakticky

[41] DOLEČEK, Marek. *Mezinárodní právo soukromé – mezinárodní smlouvy* [online]. BusinessInfo.cz. 1.srpna 2008 [cit. 5. října 2012]. Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/mezinarodni-pravo-soukrome-smlouvy-opu-4569.html>.
[42] Tamtéž.
[43] KANDA, s. 28-30.

užít, je nutno si pamatovat, že její úprava dopadá jen na smlouvu mezinárodní, ale současně veškeré typy mezinárodních kupních smluv její pomocí upravit nelze a navíc je mezerovitá.[44]

3. 3 Negativní vymezení předmětu koupě/prodeje

Čl. 2 nám objasňuje, kdy, resp. při jakých obchodech či na jaké druhy smluv nelze Vídeňskou úmluvu použít. Veškerá tato ustanovení jsou přehledná a jasná, není tedy třeba se jimi dlouze zaobírat. Za zmínku stojí, že k formulaci uvedených výjimek vedly dvě hlavní okolnosti, a to nevhodnost Úmluvy pro regulaci určitých typů transakcí, jelikož v dané oblasti již fungovala dlouhodobě specifická pravidla a zvláštní zájem států v oblastech regulace obchodu určitých komodit.[45] Úmluvu tedy nelze užít, pokud předmětem koupě je:

- zboží kupované pro osobní potřebu, potřebu domácnosti či rodiny – tedy tzv. spotřebitelské obchody a spotřebitelské smlouvy. Pokud však prodávající před uzavřením smlouvy nevěděl, nemohl či neměl vědět, k jakému účelu bude dané zboží sloužit, jedná se o situaci odlišnou;
- zboží koupené na dražbách;
- smlouvy při výkonu rozhodnutí či podle rozhodnutí soudu;
- koupi peněz nebo také cenných papírů. Teorie uvádí se, že konosamenty či nákladové listy nejsou v tomto hledisku považovány za cenné papíry, ale přímo za zboží, které po formální stránce představují;[46]
- nákup letadel, ale také lodí, člunů a vznášedel, jelikož tento typ zboží podléhá určitým typům registrace;
- nákup/prodej elektrické energie.

[44] ROZEHNALOVÁ, s. 253.
[45] KAPITÁN, Zdeněk. Podmínky aplikovatelnosti Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. *Právní fórum*, 2008, roč. 5, č. 7. s. 277.
[46] ROZEHNALOVÁ, s. 261.

3. 4 Rozdíl mezi kupní smlouvou a smlouvou o dílo dle CISG

I přes poměrně jednoduchá a jasná ustanovení dvou úvodních článků, jejichž aplikace není složitá, se ve čl. 3. nachází ustanovení obsahující problematiku z něj vycházející značně komplikovanější, neboť musíme jasně určit rozdíl mezi kupní smlouvou a smlouvou o dílo.

Odst. 1. čl. 3 definuje, že se může jednat o kupní smlouvu, i když zboží má být teprve vyhotoveno či vyrobeno. Odlišně však musíme posuzovat obchody, kdy strana objednávající si zboží akceptuje závazek, že pro výrobu uvedeného zboží dodá podstatnou část materiálu nebo dalších věcí potřebných pro výrobu či zhotovení takovýchto výrobků. Nutno podotknout, že daný výklad je třeba posuzovat *ad-hoc* případ od případu zvlášť. Ačkoliv se jeví měřítko množstevní jako přirozenější, významová hodnota může v konkrétních sporech hrát také nemalou roli. Dle Vídeňské úmluvy se považují za kupní smlouvu i takové smlouvy, které by v národních právních řádech byly již smlouvami o dílo.[47] Na druhou stranu dosah Úmluvy nedopadá na smlouvy, kdy dle jejich výkladu je zboží klienta, pro kterého by druhá strana činila určité služby či činnosti (např. opravy, restaurování, zpracování ropy, barvení látek), a to i za předpokladu, že by se toto zboží dle zásady *lex rei sitae* stalo faktickým vlastnictvím strany tyto služby či činnosti provozující.[48]

Shrneme-li možnost aplikace úmluvy dle čl. 3 odst. 2, dospějeme k závěru, že pokud podstatnou část závazků strany, jež se zavázala dodat zboží, spočívá v poskytování služeb či vykonání prací s takovouto dodávkou spjatou, pak Úmluvu použít nelze. Typickými mohou být smlouvy na dodávky technologických celků, jelikož hodnotu samotných strojů a zařízení často převýší hodnota práce a služeb spojená se složením a aktivací těchto celků.

Zajímavým případem je komparace daného ustanovení a tuzemského Obchodního zákoníku[49]. Je více než zřejmé, že tvůrci tuzemského zákona jasně využili možnosti použít ustanovení čl. 3, což dokládá fakt, že ustanovení §410 s textem čl. 3 zcela koresponduje. Lze uvést, že se téměř zrcadlí. Shoda výkladu Vídeňské úmluvy a tuzemského zákona rozhodně není v tomto bodě na škodu, jelikož zvyšuje praktičnost celého ustanovení.

[47] KANDA, s. 20.
[48] SCHLECHTRIEM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*, second edition. Oxford: Oxford University Press, 2005. s. 55. Dále jen Schlechtriem, Schwenzer.
[49] Srov. zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů

3. 5 Negativní vymezení aplikace Úmluvy

V článcích 4 a 5 nalezneme definici případů, na které se již účinek Vídeňské úmluvy nevztahuje, tzv. vnější mezery. Článek 4 zakládá možnost upravit pouze práva a povinnosti smluvních stran, tedy kupujícího a prodávajícího, která vzešli z takto uzavřené smlouvy. Dále gesce Úmluvy dosahuje pouze na samotné uzavírání kupní smlouvy. Pokud v dalších ustanoveních Úmluvy není výslovně uvedeno něco jiného, nelze ji užít při určení platnosti smlouvy, jakéhokoli ustanovení či zvyklosti v ní obsažené nebo možných účinků týkajících se vlastnického práva k předmětu prodeje (čl. 4).

Dle článku 5 Úmluvy nelze tato norma použít na odpovědnost prodávajícího v případech, kdy zboží způsobilo ublížení na zdraví kupujícímu či jiným osobám, ať již v podobě fyzické, ale i duševní újmy či dokonce smrti. Na všechny uvedené případy se použije v případě protiprávního jednání vnitrostátní právo. Tím je právo rozhodné místa, kde uvedená škoda vznikla.[50] Obdobným způsobem se postupuje i u dalších případů, které v Úmluvě uvedeny výslovně nejsou, např. převzetí dluhu, kde je např. tato otázka ponechána na rozhodnutí příslušných soudů.[51]

3. 6 Autonomie vůle subjektů k možnosti vyloučení aplikace Úmluvy

Nesporně značný význam pro aplikaci Vídeňské úmluvy má formulace článku 6. Vyložíme-li si jej, zjistíme, že je smluvním stranám ponechána značná kontraktační volnost. Ačkoliv by smlouva měla veškeré předpoklady pro možnost aplikace Úmluvy a zdálo by se, že její užití je v tomto případě poměrně samozřejmou záležitostí, nemusí tomu tak vždy být. Subjekty si totiž mohou stanovit, že změní či dokonce vyloučí možnost aplikace jakéhokoli ustanovení, které Úmluva obsahuje. Jde-li o vyloučení výslovné, mohou být v textu smlouvy uvedené následující formulace: „*UN-Kaufrecht is nich anwendbar*“, „*CISG is not applicable for this contract*“ nebo „*Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží se na danou smlouvu nepoužije*“.[52] Je třeba mít na paměti, že při vyloučení použitelnosti CISG se vždy musí jednat o vzájemnou dohodu obou smluvních stran a není tedy možné pouze jednostranné vyloučení aplikace Úmluvy.[53] Strany se ale mohou na

[50] SCHWENZER, Ingeborg. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*, third edition. Oxford: Oxford University Press, 2010. s. 97.
[51] FERRARI, Franco. *Asumtion of Debts as a Subject Matter Excludet from the UN Sales Convention* [online]. 6. února 1998 [cit. 10. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrar.html>.
[52] KAPITÁN, Zdeněk. Podmínky aplikovatelnosti Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Právní fórum č. 7, 2008, ř. roč., 31. května 2008. s. 285.
[53] SCHWENZER, Ingeborg. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*, third edition. Oxford: Oxford University Press, 2010. s. 107.

vyloučení použití Úmluvy dohodnout ať již výslovně, zároveň ale také konkludentně.[54] Výjimku tvoří pouze čl. 12, na který se výklad tohoto článku nevztahuje.[55]

3. 7 Aplikace CISG s ohledem na obchodní a mezinárodní zvyklosti

I když nemusí jít přímo o výslovnou dohodu ve smlouvě, při užití Úmluvy je nutno také počítat s tím, že mezi subjekty existují obchodní zvyklosti, či určitá zavedená praxe.[56] Tento fakt je vydefinován článkem 9. Na to, že nemusí jít vždy o dohodu výslovnou, ale i o zavedenou obchodní zvyklost, poukazuje znění čl. 9 odst. 2.: *Pokud není dohodnuto jinak, má se za to, že strany se nepřímo dohodly, že na smlouvu nebo na její uzavírání má být použita zvyklost, kterou obě strany znaly nebo měly znát, a která je v mezinárodním obchodu v široké míře známa stranám smlouvy téhož druhu v příslušném obchodním odvětví a zpravidla jimi dodržována.* Ze základních principů Úmluvy je poměrně jednoduché pochopit, že pokud subjekty stvrdily jakoukoliv dohodu, musejí ji dodržovat a má nad ustanoveními Úmluvy samotné přednost – čl. 9 odst. 1. Jistou polemiku však může rozpoutat výklad výše uvedeného odst. 2. Dokonce se můžeme setkat s názorem, že „čl. 9 patří k nejslabším místům Vídeňské úmluvy“[57]. Z logického hlediska se tedy musíme zamyslet nad otázkou, která nám pomůže pochopit výklad odstavce 2. O jakéže „nevýslovné“ zvyklosti tedy vlastně jde?

Jedná se o *lex mercatoria*, neboli právo mezinárodních obchodníků. Jde o soubory právních pravidel, které vychází z praxe. Někteří autoři v souvislosti s *lex mercatoria* hovoří dokonce o „existenci zvláštního a samostatného systému norem, resp. samostatném právním odvětví“[58].

---

[54] *Guide to CISG Article 6* [online]. 29. srpna 2006 [cit. 10. října 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/secomm/secomm-06.html>.

[55] *Ustanovení článku 11 článku 29 a části II této Úmluvy* (Uzavírání smlouvy), *jež připouštějí, aby uzavření smlouvy o koupi nebo dohoda o její změně nebo o zrušení nebo nabídka, její přijetí nebo jiný projev vůle stran se uskutečnily v jakékoli jiné formě než písemné, se nepoužijí, jestliže kterákoli strana má místo podnikání ve smluvním státě, který učinil prohlášení podle článku 96 této Úmluvy. Strany nemohou dohodnout vyloučení nebo změnu účinku tohoto článku.*
Článek 11: *Smlouva o koupi nemusí být uzavřena nebo prokazována písemně a nevyžadují se u ní žádné jiné formální náležitosti; lze ji prokazovat jakýmikoli prostředky, včetně svědků.*
Článek 29 (1): *Smlouva může být změněna nebo ukončena pouhou dohodou stran*. (2) *Písemná smlouva, která obsahuje ustanovení, že její změna nebo ukončení dohodou stran vyžaduje písemnou formu, může být takto změněna nebo ukončena jen při dodržení této formy. Strana však může svým chováním ztratit možnost dovolávat se tohoto ustanovení v rozsahu, v jakém druhá strana spoléhala na toto chování.*

[56] ONDŘEJ, Jan. *Mezinárodní právo veřejné, soukromé, obchodní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 409.

[57] KANDA, s. 36.

[58] KUČERA, Zdeněk, a kol. *Úvod do studia českého práva mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství Západočeské univerzity Plzeň, 1997. s. 31.

Představují je tradiční písemně nezachycená pravidla, která vznikla v obchodní praxi a jsou také známá a dodržována. Například Rozehnalová považuje za součásti *lex mercatoria*:[59]

- Mezinárodní obchodní zvyklosti. K těm patří např. INCOTERMS, RAFTD a Jednotná pravidla pro dokumentární akreditivy[60].
- Obecně uznávané právní principy a zásady, z nichž je základní princip smluvní svobody subjektů.
- Formulářové smlouvy obecného typu, např. podmínky FIDIC, WIPO nebo guide[61].
- Uměle vzniklé soubory zásad mezinárodních smluv vzniklé na nestátní bázi, jako např. PECL nebo UPICC.

Nyní si můžeme shrnout, že spojitost obchodních zvyklostí a výkladu Vídeňské úmluvy je nutné řešit na základě „presumované vůle vyjádřené v článku 9 odst. 2 a ustanovením článku 6.“[62] V obchodní praxi jsou aplikovatelné i zvyklosti, které nejen že jsou účinné, i když je subjekt nepotvrdí, ale dokonce je nemusí ani znát. Důležité v tomto případě je, že je znát měl. I tyto zvyklosti výklad Úmluvy v praxi doplňují. Významnou úlohu v případech takovýchto sporů sehrává Mezinárodní obchodní komora v Paříži[63]. Dobrou ukázkou odkazující problematiku zvyklostí mezi stranami v praxi může být také rozsudek Nejvyššího soudu Slovenské republiky ze dne 12. listopadu 2008, který se týkal dodávek pečiva mezi prodejcem z České republiky (žalobcem) a kupujícím ze Slovenska.[64]

Pokud nyní své poznatky shrneme a provedeme částečnou komparaci s výkladem tuzemského Obchodního zákoníku[65], zjišťujeme, že i v něm se již v §1 odst. 2. odkazuje na obchodní zvyklosti a zásady také. Rozdíl oproti Úmluvě však tkví v rozšíření daného výkladu, a to §264 resp. §730, dle kterých se možnost použití obchodních zvyklostí prakticky zužuje. Dle Obchodního zákoníku je možno přihlížet pouze k takovým zvyklostem, které jsou v souladu se smlouvou a se zákonem, ale navíc jsou zachovávány v příslušném odvětví mezinárodního obchodu.

---

[59] ROZEHNALOVÁ, s. 197-214.
[60] ROZEHNALOVÁ, Naděžda, VALDHANS, Jiří. *Vybrané kapitoly mezinárodního práva soukromého*. Masarykova univerzita: 2010, s. 40.
[61] Právní návody, které jsou schopny velmi ovlivnit uzavírání i samotnou formulaci smlouvy.
[62] ROZEHNALOVÁ, s. 280.
[63] Více např. *O ICC* [online]. ICC Czech republic. [cit. 26.října 2012]. Dostupné na <http://www.icc-cr.cz/o-icc>.
[64] Supreme Court of the Slovak Republik [3 Obo 194/2007]. 12. listopadu 2008 [cit. 10. října 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/081112k1.html#cx>.
[65] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Pro ucelení této kapitoly se nyní seznámíme s přehledem nejpoužívanějších pravidel spadající pod *lex mercatoria*, které nezřídka tvoří součást smluv v mezinárodně-obchodních operacích. Důvod k jejich přehledu a nynějšímu krátkému rozboru je zcela prostý. Jelikož ustanovení Úmluvy obsahují řadu mezer, tato pravidla jsou nezřídka používána k jejich vyplnění.

3. 7. 1 INCOTERMS

„Nejdůležitějším a nejkomplexnějším nástrojem v zahraničním obchodě je jazyk. I malé změny ve formulaci mohou mít zásadní dopad na veškeré aspekty obchodních smluv, resp. v mezinárodním obchodě.“[66] Z těchto důvodů byly vytvořeny INCOTERMS, které jsou vzhledem ke svojí jednoduchosti, ale přitom komplexnosti a zároveň přehlednosti, v současné době jedněmi z nejvíce užívaných pravidel nestátního typu v mezinárodním obchodě.[67] Je tomu tak i proto, že např. zejména na americkém kontinentě dříve hojně užívané R.A.F.T.D., nejen vzhledem ke své letitosti a datu revize (1944), ale současně také k jisté povrchnosti výkladu, který můžeme v dnešní době označit za naprosto nedostatečný, „upadly v zapomnění“.[68] O důležitosti a popularitě INCOTERMS svědčí fakt, že tyto doložky nezřídka v praxi tvoří přímou součást smluvních ustanovení.

První dodací doložky[69] INCOTERMS představila Mezinárodní obchodní komora v Paříži již v roce 1936. Jelikož se jednalo o značně pokrokový a radikálně nový koncept, způsobila tím senzaci v celém obchodním světě. Šlo o „alternativu regulování průmyslu místními zákony, různými jazyky a právními řády a zvyklostmi. Pravidla INCOTERMS byla prvním pokusem o zavedení jednotných obchodních a právních norem, které se do té doby v každé zemi výrazně lišily.“[70]

Doložky INCOTERMS prošly řadou modifikací. Donedávna byla možnost se nejčastěji setkat s doložkami INCOTERMS 2000, které však již v poslední době postupně nahradily INCOTERMS 2010, jejichž vývoj trval 2 roky a spolupracovali na nich odborníci ze 7 světových

---

[66] *„The most complex & important tool of International Trade is Language. Small changes in wording can have a major impact on all the aspects of Business agreement, esp. in International Trade.” Incoterms – International Commercial Trade Terms for Sale of Goods* [online]. CYBEX.in. [cit. 26. října 2012]. Dostupné na <http://www.cybex.in/International-Trade-Resources/Incoterms.aspx>.

[67] *Účel a rozsah INCOTERMS* [online]. DELTASHIPPING.cz. 2004 [cit. 26. října 2012]. Dostupné na <http://www.deltashipping.cz/ucel-incoterms.htm>.

[68] ŠUBERT, Miroslav. *Realizace INCOTERMS 2000 v dopravě* [online]. DELTASHIPPING.cz. 6. dubna 2000 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.deltashipping.cz/inc-pouziti.htm>.

[69] Nejen v praxi se můžeme místo označení dodací podmínka setkat s označením „parita“ viz. např. *Dodací podmínka (parita) v mezinárodním obchodu* [online]. BusinessInfo.cz. 30. listopadu 2010 [cit. 3. listopadu 2012]. Dostupné na<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/parita-v-mezinarodnim-obchodu-7697.html>.

[70] *INCOTERMS 2010 by the International Chamber of Commerce (ICC)* [online]. INCOTERMS 2010. [cit. 13. října 2012]. Dostupné na <http://www.incoterms2010.cz/>.

zemí, mezi nimiž nechyběl ani zástupce ČR.[71] Pravidla INCOTERMS jsou každou dekádu upravována, aby co nejlépe upravovala podmínky dodání odrážející rychlý rozmach obchodních transakcí na globální úrovni. Jejich cílem je především předcházet možným rizikům a sporům mezi subjekty působícími především na poli mezinárodního obchodu.

Současné INCOTERMS 2010, které nabyly platnost 1. lednem 2011, jsou již osmým vydáním[72] těchto oblíbených a v praxi hojně využívaných doložek. Oproti INCOTERMS 2000 doznaly značných změn jak v rozsahu, avšak současně také v základním rozdělení do jednotlivých skupin. Je logické, že oproti původním INCOTERMS 2000 byly některé položky sloučeny a nahrazeny jinými a další vypuštěny zcela. Otázkou je, zda základní členění, které se u nových INCOTERMS 2010 ztenčilo pouze na 2 základní skupiny, vyjadřuje oproti původním podmínkám z roku 2000 usnadnění a zvýšení přehlednosti. Původní 4 kategorie v INCOTERMS 2000 byly vytvořeny zcela intuitivně a zároveň se daly považovat za elementárně logické[73]. Nutno ale podotknout, že obchodníci mají možnost využívat po dohodě i některou z předchozích doložek. Zásadní však v tomto případě je důkladná specifikace příslušné podmínky.[74] Poslední a nejaktuálnější verze INCOTERMS se člení do 2 skupin podle použitého druhu dopravy. V jedné skupině se nacházejí doložky využitelné pro veškeré druhy dopravy zboží, naopak ve druhé množině nalezneme pouze doložky využitelné při lodní dopravě.

INCOTERMS hrají zásadní úlohu při zahraničním obchodě v praxi. Jsou nezřídka včleňovány do kupních smluv, které spadají pod režim CISG. Jejich důležitost spočívá ve vymezení povinností prodávajícího a kupujícího, ale nezastupitelnou úlohu hrají zejména s ohledem na přechod rizik u zboží. V příloze máme možnost pomocí přehledného grafického vyjádření systém jednotlivých doložek alespoň částečně pochopit. V praxi je třeba užití jednotlivých parit důkladně zvážit, neboť i sama ICC poukazuje na možná úskalí.[75]

---

[71] na tvorbě se podílel JUDr. Miroslav Šubert. Více na: *INCOTERMS 2010 by the International Chamber of Commerce (ICC)* [online]. INCOTERMS 2010. [cit. 13. října 2012]. Dostupné na <http://www.incoterms2010.cz/>.

[72] Publikovány v letech 1936, 1953, 1967, 1976, 1980, 1990, 2000.

[73] Původní zkratky doložek INCOTERMS 2000 byly rozděleny do 4 skupin E, F, C, D, kde kategorie skupiny tvořila vždy počáteční písmeno dané zkratky. Pro ujasnění, pokud bychom tyto doložky používali z pohledu prodávajícího, nejmenší nároky na naši osobu vznášené bychom nalezli v doložkách pod skupinou E. Opakem k tomuto by bylo použití doložek skupiny D, které vykazovaly nejvyšší požadavky na prodávající stranu. Argumentem proti mohlo být, že písmena E, F, C, D nemohou jít z logického důvodů v abecedním pořadí.

[74] *INCOTERMS 2010* [online]. BusinessInfo.cz. 23. dubna 2012 [cit. 26. října 2012]. Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/incoterms-2010-7707.html>.

[75] Více na *Q&A March 2012. Summary volume 2* [online]. International Chamber of Commerce. [cit. 9. listopadu 2012]. Dosutpné na <http://www.iccwbo.org/Products-and-Services/Trade-facilitation/Incoterms-2010/QandA-March-2012/>.

3. 7. 2 Další pravidla *lex mercatoria*

Krom INCOTERMS existuje samozřejmě i celá řada dalších důležitých pravidel nelegislativní báze, avšak vzhledem k tomu, že je jich opravdu široké spektrum, přiblížíme si nyní pouze některé z nich, a to opravdu jen velmi orientačně. Obhajobou daného přístupu nechť nám je fakt, že INCOTERMS, kterým byl věnován prostor v předchozí kapitole o poznání větší, mají prakticky z celé škály těchto pravidel pro kupní smlouvu nejvyšší význam.

Následující výčet započněme INTRATERMS (1993), které jsou souborem standardních podmínek pro prodej zboží, rozdělených do pěti kapitol. Při bližším seznámení lehce brzy dospějeme k závěru, že zkrácené smluvní podmínky INTRATERMS jsou obdobou INCOTERMS.[76] INTRATERMS byly vytvořeny s cílem eliminovat problémy vzniklé z důvodu disharmonického zákonodárství různých zemí a pomoci tímto obchodníkům. Tyto definice jsou zaměřeny na anglické obchodní právo, které je nezřídka ve smlouvách právem rozhodným.[77] Navazují na tradici INCOTERMS, neboť nabízejí standardní obchodní podmínky, ale jejich rozsah je širší. Obsahují také ustanovení o náhradě škody. Pokud by se ve smlouvě vyskytl odkaz na oba typy pravidel, mají v tomto případě INCOTERMS před INTRATERMS přednost.[78]

Zásady UNIDROIT (UPICC) stejně tak jako Principy evropského smluvního práva (PECL) lze rovněž označit jako „pravidla, která byla vytvořena obchodníky pro obchodníky prvotně k ochraně jejich zájmů“[79]. UPICC (1994, 2010) na rozdíl od CISG neupravují v mezinárodním obchodě pouze smlouvy kupní, nýbrž i další druhy transakcí[80], které se v mezinárodním obchodním styku mohou vyskytovat.[81] Při komparaci UPICC a Vídeňské úmluvy zjistíme, že autoři z výkladu CISG vycházeli, proto některá ustanovení jsou více či méně totožná.[82] Jejich použitelnost je tedy oproti Vídeňské úmluvě opět širší, avšak vzhledem k právní nezávaznosti těchto pravidel, má výklad Úmluvy přednost. Principy UNIDROIT je tedy možno

[76] Srov. INTRATERMS §401
[77] HERMANN, Adolf, Hanuš. *International Trade Terms. Mezinárodní obchodní podmínky*. Praha: Radix, 1996. s. 15-19, 27.
[78] Tamtéž. s. 28.
[79] MYŠÁKOVÁ, Petra. *Římská úmluva o právu použitelném pro závazky ze smluv (3) - Problematika jednotlivých ŘÚ ve světle návrhů* [online]. E-polis.cz, 7. květen 2006 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.e-polis.cz/pravo/149-rimska-umluva-o-pravu-pouzitelnem-pro-zavazky-ze-smluv-3-problematika-jednotlivych-ru-ve-svetle-navrhu.html>.
[80] Může se ovšem jednat pouze o „komerční“ transakce, vzhledem k disharmonizovanému přístupu jednotlivých států v oblasti „spotřebitelských“ smluv.
[81] Srov. odst. 2 Preambule. Unidroit Principles 2004
[82] BONELL, Joachim, Michael. *The UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts and the CISG - Alternatives or Complementary Instruments?* [online]. 9. srpen 2008 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné z <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ulr96.html>.

použít spíše jako pomůcku při interpretaci při výkladu některých sporných bodů CISG.[83] Mimoto však lze pomocí UPICC řešit celou řadu témat obecného smluvního práva, kterým se nevěnuje ani Vídeňská Úmluva ba dokonce ani jiná norma.[84]

Principy evropského smluvního závazkového práva PECL vykazují s výše zmiňovanými UPICC značnou podobnost. Zjevná je např. charakterizace dobré víry, jež je oproti pouze strohému odkazu v čl. 7 odst. 1) Úmluvy značně rozšířena.[85] Můžeme se dokonce setkat s názorem, že v tomto ohledu ukazují UPICC a PECL „více moudrosti“[86]. Základní rozdíl oproti Principům UNIDROIT spočívá v rozsahu působnosti těchto zásad. Zatímco PECL byly vytvořeny zejména pro použití na starém kontinentu, o UPICC lze uvést, že svým významem překračují hranice Evropy.[87]

3. 7. 3 Vztah pravidel *lex mercatoria* a CISG

Ať se již jedná o kterákoliv výše uvedená pravidla či doložky, jejich spjatost s Vídeňskou úmluvou je nezpochybnitelná. Jelikož UPICC a PECL vycházejí se znění Vídeňské úmluvy, použití těchto pravidel vyjasňuje problematiku, která zůstává při použití CISG sporná. Úmluvou zároveň nemohou být ošetřeny veškeré skutečnosti, které v mezinárodním obchodním styku mohou nastat.[88] Tyto mezery Úmluvy mohou být vyplňovány pravidly spadající pod *lex mercatoria* s odkazem čl. 7 odst. 2, který je „primárně určen k vyplnění takovýchto mezer“[89]. Je však nutno mít na paměti, že přímé užití zmiňovaných pravidel, bez rozdílu zda se jedná o INCOTERMS, INTRATEMS, PECL, UPICC, je možné, až když je o nich přímá zmínka ve smlouvě, resp. pokud je jejich užití smluvně ošetřeno. Použijí se tedy tehdy, jakmile strany dospějí k dohodě, že

---

[83] ROSETT, Arthur,I. The UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts: A New Approach to International Commercial Contracts [online]. *46 American Journal of Comparative Law, Supplement*. 1998 [cit. 11. listopadu 2010]. s. 347-360. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/rosett1.html>.

[84] KRONKE, Herbert. The UN Sales Convention, The UNIDROIT Contract Principles and The Way Beyond. *Journal of Law and Commerce*, vol. 25, 2005-06. s. 459 Dostupné na <http://www.uncitral.org/pdf/english/CISG25/Kronke.pdf>.

[85] Srov. PELIKÁNOVÁ, Irena. *Obchodní právo 4*. Praha: ASPI, 2009. s. 163.

[86] *„more wisdom“* RÖSLER, Hannes. Changed and Unforeseen Circumstaces in German and International Contract Law. *Slovenian Law Review*, 2008, roč. 5. s. 57.

[87] BONELL, Joachim, Michael. *The UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts and the CISG - Alternatives or Complementary Instruments?* [online]. 9. srpna 2008 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné z <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ulr96.html>.

[88] FELEMEGAS, John. *The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods: Article 7 and Uniform Interpretation* [online]. 5. listopadu 2002 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/felemegas.html#ch4>.

[89] *„ is primary designed to fill gaps“* MAGNUS, Ulrich. *General Principles of UN-Sales Law* [online]. Březen 1997 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/magnus.html>.

se jimi smlouva bude řídit.[90] Odborníci se často také věnují otázce použití jednotlivých pravidel *lex mercatoria* v souvislosti s čl. 9 odst 2. Úmluvy. Četná polemika se vede zejména ohledně zvyklostí, které jsou v mezinárodním obchodu obecně známé a v příslušném odvětví obchodu dodržované.[91] S kolizí odlišných zvyklostí se v případech sporů mezi smluvními subjekty setkat můžeme, nicméně v rámci daného obchodního jednání je tato možnost pomíjivá.[92] V praxi je ovšem možné stále častěji pozorovat rozhodovací praxi soudů či arbitrážních tribunálů, které v případě výkladu čl. 9 odst. 2 CISG k jednotlivým pramenům *lex mercatoria* stále častěji přihlížejí, o čemž svědčí i četná judikatura. V rozhodnutí švýcarského arbitrážního soudu[93] bylo uvedeno, že vyloučení platby úroků z prodlení v případě neplnění dané smlouvy by bylo obtížně sladit s mezinárodními obchodními zvyklostmi, na které mimo jiné poukazuje CISG a jsou odraženy např. v Principech UNIDROIT. Za povšimnutí stojí i rozsudek soudu v USA[94], který poukázal na fakt, že daná smlouva je platná, i když je v ní odkaz na doložku INCOTERMS (FOB), neboť INCOTERMS jsou včleněny do smlouvy pomocí čl. 9 odst. 2 CISG.

[90] KANDA, s. 56.
[91] Srov. SUN, Leng, Chan. *Interpreting an International Sale Contract* [online]. 1. června 2006 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/sun1.html>.
[92] BOUT, X., Patrick. *Trade Usages: Article 9 of the Convention on Contract for the International Sale of Goods* [online]. 1. červen 1999 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bout.html>.
[93] . ICC Court of Arbitration Geneva. Award No. 9333. 10/1998 [cit. 13.litopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=400&step=FullText>.
[94] U.S. District Court – Southern District of New York. *Cedar Petrochemicals inc. v. Dongbu Hannong Chemical Ltd.* [06 Civ. 3972]. 28. září 2011 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=1643&step=FullText>.

4. POVINNOSTI PRODÁVAJÍCÍHO

4. 1 Základní přehled povinností prodávajícího dle CISG

Úvodní souhrn povinností prodávajícího nalezneme v čl. 30 Vídeňské úmluvy. Na tento základní přehled navazují ustanovení následujících článků, které jednotlivé povinnosti blíže specifikují. Skupina povinností dle zmiňovaného článku je poměrně stručně a jasně definovaná. Primárně je prodávající povinen zboží dodat, a to včetně dokladů, které se k tomuto zboží vztahují. Dále je jeho povinností převést vlastnické právo vztahující se k danému zboží. Zatímco Kanda označuje tyto povinnosti za základní[95] podobně jako např. Enderlein[96], Rozehnalová uvádí, že „Vídeňská úmluva toto členění nezná“[97].

Tímto ovšem výčet povinností není zdaleka uzavřen. Kdybychom pokračovali v třídění dle Kandy, prodávající má také vedlejší povinnosti, které vycházejí z konkrétního výkladu ve smlouvě samotné nebo z obecně uznávaných obchodních zvyklostí. Tyto povinnosti ovšem nesmí s výkladem Úmluvy kolidovat. Může se jednat např. o „instalace, montáže, garanční či jiné prohlídky, povinnosti týkající se instruktáže, zaškolení atd.“[98].

Za splněné lze považovat všechny uvedené povinnosti, pakliže prodávající splnil svůj závazek dle znění smlouvy. Zároveň nelze brát ohled na to, zda se jednalo o povinnosti přímo Úmluvou ošetřené, tedy určení předmětu smlouvy a místa a času dodání, či pouze vzniklé na bázi smluvní svobody za účelem vyplnění mezer v rámci dané specifické kontraktace.[99]

4. 2 Povinnost dodání zboží

Elementární a klíčovou povinností prodávajícího při kontraktaci v režimu CISG je dodání zboží. V této souvislosti můžeme hovořit o dodacích podmínkách, které obsahují místo plnění a termín dodání. Dodací podmínky se stanovují v návaznosti na přesnou specifikaci předmětu daného kontraktu. I když vydefinování předmětu smlouvy, místa a času dodání jsou klíčovými prvky v dodací podmínce, nejsou zdaleka jedinými. Mezi povinnosti prodávajícího může dále

[95] KANDA, s. 92.
[96] ENDERLEIN, Fritz. *Rights and Obligations of the Seller under UN Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. 17. září 2002 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html#ia>.
[97] ROZEHNALOVÁ, s. 306.
[98] Tamtéž.
[99] LOOKOFSKY, Joseph. *Article 30: Summary of Seller´s Obligations* [online]. 4. dubna 2004 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/loo30.html>.

patřit např. zvláštní značení zboží pro přepravu, ujednání ohledně způsobu převzetí či kontroly zboží, eliminace rizik ohledně dopravy zboží prostřednictvím uzavření vhodné pojistky.[100]

Jelikož dodací podmínky jsou objasněny ve Vídeňské úmluvě velmi obecně a tedy poměrně stroze, v praxi je nutno zvážit rozvinutí těchto povinností přímo ve smlouvě samotné či odkazem na regulaci pomocí všeobecně uznávaných obchodních pravidel nebo zvyklostí, které mezi sebou obchodníci v minulosti zavedli.

Otázkou také zůstává úprava nákladů a dalších poplatků spojených s předáním zboží. Obecnou zvyklostí v tomto ohledu je, že na vrub prodávajícímu jdou veškeré náklady spojené s předáním a naopak kupující je povinen uhradit náklady spojené s převzetím zboží. U cel a obdobných poplatků můžeme použít logickou tezi, že vývozní cla a poplatky hradí prodávající a naopak dovozní jsou v gesci kupujícího. Toto pravidlo platí až na určité výjimky.[101]

4. 3 Specifikace místa dodání dle CISG

Úpravu obsahující místo dodání Úmluva reflektuje v článku 31. Při stručném seznámení se s tímto bodem zjišťujeme, že zde uvedený výklad je pouze velmi obecný a stručný. Vídeňská úmluva určuje místo dodání následujícími způsoby, samozřejmě v návaznosti na přesné vydefinování ve smlouvách samých, a to jako:

- zeměpisný bod, kam je prodávající povinen zboží dodat;
- místo, kde dochází k předání zboží prvnímu dopravci;
- sklad, budova, pozemek či jiný objekt, kde se zboží v době uzavření smlouvy nachází v návaznosti na povědomí kontrahentů o tomto místě. Kupujícímu musí být umožněno v tomto místě nakládka předmětu smlouvy.
- Místo podnikání prodávajícího v době, kdy byla smlouva uzavřena. Kupujícímu opět musí být umožněno naložení zboží.

Jak vidno, je úprava CISG v tomto bodě opravdu velice obecná, což „snižuje praktický význam článku 31“[102]. Je tedy hlavně na úsudku stran, do jaké hloubky definici místa dodání provedou, či zdali danou problematiku budou řešit v návaznosti na ustanovení článku 9 odst. 2.

[100] ROZEHNALOVÁ. s. 307.
[101] Tamtéž.
[102] *„reduces the practical importance of Article 31“*. LANDO, Ole. *Article 31* [online]. 26. ledna 2005 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb31.html>.

Z těchto důvodů je primárně CISG v tomto bodě používána pouze málo, jelikož pro precizní určení místa je klíčová funkce hojně užívaných INCOTERMS.[103] Definice místa dodání je při jejich použití nesrovnatelně jasnější a přesnější oproti výkladu Úmluvy, což se potvrzuje i jejich využitím v praxi, neboť v obchodních smlouvách dnešní doby je jen velmi zřídka možné se s těmito paritami nesetkat. Současně je však možné pozorovat jejich synchronizovanost s Vídeňskou úmluvou, protože např. výklad článku 31 odst. c) vykazuje značnou podobnost s paritou *EXW* (*Ex Work*). Místo dodání je obecně i místem plnění, což hraje značnou roli v případě sporů řešených dle nařízení Brusel I.[104] Typickým případem řešeným v praxi je rozsudek Soudního dvora ze dne 9. června 2011, který rozhodoval o předběžné otázce zaslané italským soudem. Ve svém rozsudku současně poukázal na důležitost INCOTERMS při stanovení místa dodání následovně: „...soud, který se věcí zabývá, musí zohlednit všechna relevantní ujednání a doložky smlouvy, které mohou jasně určovat místo dodání, včetně doložek obecně známých a zakotvených zvyklostmi mezinárodního obchodu, jako jsou INCOTERMS.“[105] K obdobnému závěru dospěl i italský soud ve svém rozsudku, kde uvedl, že definice pojmu místa dodání, jak uvádí čl. 31 CISG, je podporována „dalšími právními nástroji, i když ne závazné povahy, jako např. Zásady mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT a Principy evropského smluvního práva“[106].

Pochybení při použití „pouhé“ Úmluvy ve smlouvách mohou vzniknout také v otázkách placení daní a cel.[107] I tato oblast je ponechána plně na dohodě smluvních stran. Praktičnost INCOTERMS je potvrzena i při řešení těchto situací, neboť i tato oblast je jimi ošetřena.[108]

---

[103] LOOKOVSKY, Joseph. *Understanding the CISG*, Third Edition. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2008. s. 70 – 71.

[104] ROZEHNALOVÁ, s. 308.

[105] Soudní dvůr (třetí senát) [C-87/10]. 9. června 2011 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=124882&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=278339>.

[106] *„other […] legal instruments, though not of a binding nature, such as the UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts and the Principles of European Contract Law”*. Corte Suprema di Cassazione, Sez. Un. [21191]. *Cirio Dal Monte s.p.a. v. Kaufland Warendhandel GmbH&Co KG SaS*. 5. října 2009 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=1502&step=Abstract>.

[107] Srov. FEKAR, Pavel. *Několik poznámek k rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci nízké kapitalizace a související klasifikace úroků pro účely smluv o zamezení dvojího zdanění* [online]. danarionline.cz. 1. června 2005 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9897v12770-nekolik-poznamek-k-rozsudku-nejvyssiho-spravniho-soudu-ve-veci/?search_query=$issue=17I1|$issue=17I2|$issue=17I3|$issue=17I4|$issue=17I5|$issue=17I6>.

[108] HONNOLD, O., John. *Article 31: Place for delivery* [online]. 24. března 2005 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho31.html>.

V návaznosti na kupní smlouvu a ustanovení v ní dle čl. 31 CISG pokračuje výčet povinností prodávajícího čl. 32. Systematicky rozšiřuje povinnosti prodávajícího v případech, kdy je povinen dodat zboží na určité místo nebo je předat dopravci.

Pokud smlouva stanoví, že přepravu zajišťuje prodávající, zdá se být poměrně logickým řešením, že v takovém případě je povinen zajistit veškeré náležitosti pro přepravu předmětu prodeje na určité místo. Takové jednání může spočívat zejména ve volbě vhodného dopravního prostředku pro daný druh zboží obvyklým či v uzavření smlouvy s dopravcem (čl. 32 odst. 2).

S dopravou zboží je úzce spjatá otázka pojištění takového zboží.[109] Tu ovšem Úmluva opět přímo neupravuje a ponechává v tomto případě stranám opět značnou kontraktační volnost. Částečnou úpravu této problematiky upravuje pouze čl. 32 odst. 3, který stanovuje, že pokud dle smlouvy není prodávající povinen sjednat pojištění, musí alespoň v takovém případě dát kupujícímu na jeho žádost veškeré dostupné údaje, podle kterých bude schopen uzavřít vhodné pojištění sám.

Poslední povinnost prodávajícího spočívá dle čl. 32 odst. 1 ve zřetelném označení zboží, ať již ve smlouvě samotné, či např. na obalu vhodnými značkami. Pokud tomu tak není, jeho povinností je zaslat kupujícímu oznámení o odeslání zásilky, ve kterém bude dané zboží přesně charakterizováno. Toto na první pohled banální ustanovení může mít závažné následky. Dojde-li k jeho nedodržení v návaznosti na výklad čl. 67 odst. 2, nemusí dojít k přechodu nebezpečí u takového zboží. Do rukou kupujícího se tak tímto může dostat nástroj pro možnost napadení smlouvy v důsledku nesplnění povinností prodávajícím.[110]

4. 4 Specifikace doby plnění

Dostatečně přesná charakteristika doby plnění patří k nejdůležitějším prvkům obchodních smluv. O tomto faktu svědčí i skutečnost, že spory týkající se porušení doby plnění jsou v mezinárodním obchodě v praxi evidovány nejčastěji.[111] Je ovšem nutné si uvědomit, že „terminologie a vnímání se v této otázce může lišit u pohledu ekonomicko-obchodního a právního.“[112]

[109] KANDA, s. 95.
[110] SCHLECHTRIEM, Peter. *Uniform Sales Law – The UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 7. červen 2000 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem-32.html>.
[111] KANDA, s. 95.
[112] ROZEHNALOVÁ, s. 310.

Podíváme-li se na danou problematiku z obchodního hlediska, prakticky se můžeme setkat s následujícími typy obchodů a dodacích lhůt[113]:

Fixní obchody, jsou transakce, u nichž je přesně stanovena doba dodání zboží. Při použití tohoto typu doby dodání ve smlouvách je brán zvláštní zřetel na to, aby bylo zboží dodáno v přesně stanovenou dobu. I když Vídeňská úmluva regulaci tohoto typu doby dodání nezná, lze ji použít na základě autonomie vůlí stran. Jelikož se jedná o zvláštní typ termínu dodání, musí při jeho volbě kontrahenti postupovat dostatečně obezřetně, jelikož při nedodržení takto stanoveného termínu dochází k podstatnému porušení dané smlouvy, což může vést až k interakci protistrany v podobě odstoupení od smlouvy. Zvláštní důraz musí být kladen na dostatečnou určitost daného termínu. Jeho závažná povaha musí být na první pohled zjevná, proto se doporučuje konstrukce smlouvy v bodě dodání (hodina)/den/měsíc/rok FIX, tedy např. *(12:00) 12.12.2012 FIX*. Jak již bylo uvedeno výše, Vídeňská úmluva s tímto termínem nepracuje, proto je u kupních smluv v jejím režimu vhodná i úprava následků nedodržení takto stanoveného termínu. Příkladem může být ujednání: *„Nebude-li dodržen výše uvedený termín dodání, jedná se o podstatné porušení smlouvy."*

Obchody dodací, ve kterých musí být vyjádřeny termíny dodávek buď přesně nebo alespoň přibližně, či dle určitých dalších kriterií. Tyto obchody mohou obsahovat následující specifikaci lhůt:

- *Přesně stanovená lhůta* pro dodání dodávky zboží. Při stanovení doby tímto způsobem se mohou ve smlouvách objevit např. následující ustanovení týkající se této problematiky: „*dodávka bude provedena do 30. června 2012*" nebo „*zboží bude dodáno od 1.6.2012 do 30.6.2012*". Můžeme se setkat i s dalším určením, které se „může přiřadit pod přesnou dodací lhůtu" [114], a to např. „*začátkem období*", „*v polovině měsíce*", „*v polovině čtvrtletí*", „*koncem období*", anebo „*ihned*". Tyto dodací lhůty jsou blíže specifikovány v §415 Obchodního zákoníku[115].

- *Přibližná dodací lhůta* může být použita v případě existence určitých pochybností o proveditelnosti daného obchodu. Typickým příkladem tohoto ustanovení může být např. „*do 1 měsíce po obdržení bankovního úvěru*" nebo „*do 1 měsíce od otevření dokumentárního akreditivu*".

- *Postupná dodací lhůta* se používá v případech, kdy buď v závislosti na sjednaném objemu zboží není jednorázová dodávka možná, ať již z kapacitních možností dopravců či skladových

[113] ROZEHNALOVÁ, s. 310 – 313.
[114] SVATOŠ, Miroslav, a kol. *Zahraniční obchod, teorie a praxe*. Praha: Grada, 2009. s. 199.
[115] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších přepisů.

možností zákazníka. U tohoto typu dodací lhůty se můžeme setkat s dvěmi možnostmi úprav smluv. Prvním je na základě určitého harmonogramu stanovení přesných objemů dodávek v určitých termínech, které jsou pro oba subjekty akceptovatelné. Druhým typem a pro prodávajícího daleko méně výhodným je tzv. „*na odvolávku*“. Záludnost spočívá v tom, že prodávající je povinen dodat stanovené množství zboží, kdykoliv si o ně kupující zažádá. To platí i v případech, kdy z pohledu prodávajícího nepanují nejlepší podmínky pro dodávku zboží.

Promptní obchody obsahují lhůty pro dodání, kde je nutnost rychlého dodání zboží. Ani tento termín Vídeňská úmluva nezná, proto je opět důležité si tuto variantu kvalitně ošetřit ve smlouvě samotné. Pokud se ve smlouvě tato možnost objeví, tj. např. ustanovení „*promptně*“ či „*ihned*“, rozumí se tímto zpravidla od uzavření smlouvy co nejdříve, resp. do 7 dnů. Je však nutné respektovat jak praxi mezi stranami, tak interpretaci mezinárodních obchodních zvyklostí použitelných pro daný typ obchodu.

Z dikce Vídeňské úmluvy na první pohled vyplývá, že zdaleka neobsahuje úpravu veškerých výše uvedených dodacích lhůt, avšak výklad v ní obsažen je předchozím pravidlům velmi podobný. Úpravu doby dodání zboží prodávajícím nalezneme v čl. 33. Ten obsahuje 3 následující způsoby úpravy této problematiky.

Prodávající je povinen zboží dodat smluvně stanoveného dne, tedy k určitému datu. Tento den ovšem může být vyjádřen i dalšími způsoby dle smlouvy samotné (čl. 33 odst. a). Pod výklad tohoto ustanovení spadají nejen pevně stanovené a obchody fixní, ale i ty, u kterých je požadovaná lhůta dodání objektivně stanovitelná, např. „*dnes*“, „*ihned*“ nebo „*den po objednání*“.[116] Soud v Milánu[117]např. rozhodl ve sporu, jehož předmětem byla dodávka oblečení, proti prodávajícímu, který nedodržel pevně stanovený termín dodávky před Vánoci.

Režim Úmluvy skýtá druhou možnost plnění pomocí určitého časového intervalu. Dle čl. 33 b) si strany mohou dohodnout, že dodávka bude provedena nejen přímo k přesně stanovenému datu, ale kdykoliv během lhůty, kterou si kontrahenti sjednali, např. „*v červnu 2012*“. I zde platí, že tato lhůta nemusí být specifikována přímo ve smlouvě, ale stačí, aby byla dle dané smlouvy určitelná. Zde je často ponechána prodávajícímu určitá flexibilita, ze které vyplývá, že

[116] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 395 – 397.
[117] Rozsudek Corte di Appello di Milano [790]. *Italdecor S.a.s. v. Yiu's Industries (H.K.) Ltd*. 20. března 1998 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=275>.

má možnost a čas zboží např. vhodně připravit k transportu či zajistit dopravu.[118] Dle okolností může být stanoveno, že volba termínu dodávky bude v rukou kupujícího, jestliže by ve smlouvě byl stanoven např. termín „*na odvolání*". V ostatních případech se jedná zejména o varianty, kdy je doprava zboží sjednávána kupujícím a tato skutečnost je patrná. Jedná se zde o smlouvy, ve kterých figurují doložky INCOTERMS, resp. např. parita FOB.[119] Praktickou ukázkou dané problematiky z praxe je rozhodnutí soudu v Oldenburgu[120]. Jednalo o spor ohledně jednodenního zpoždění dodávky zboží, i když dodací lhůta byla stanovena průběžná na několik měsíců. V tomto případě rozhodl ve prospěch prodávajícího s odůvodněním, že jednodenní zpoždění dodání zboží nemohlo být podnětem pro kupujícího, aby odstoupil od smlouvy.

Poslední variantou dle čl. 33 c) je doba, která není stanovena přímo ve smlouvě, ale jedná se o lhůtu přiměřenou po uzavření smlouvy. Obecně se v tomto případě vychází z principu, že zmiňovaná lhůta se počítá od okamžiku uzavření smlouvy.[121] Ve smlouvách se mohou objevit např. následující příklady určení této lhůty: „*10 dní po prohlídce vzorku*" nebo „*10 dní po Velikonocích*".[122] Přiměřenost je určována *ad hoc* případ od případu na rozumných okolnostech případu. Toto ustanovení vychází z filozofie, že pokud by kupující měl zájem na dodávce v přesném termínu, mohl učinit kroky, aby byla tato lhůta zakomponována ve smlouvě.[123] Je tedy patrné částečné zvýhodnění prodávajícího, jelikož přesný termín doručení si v podstatě určuje sám. S dodávkou ovšem samozřejmě nesmí bezdůvodně otálet či danou transakci jakkoliv protahovat nebo ji jinak mařit. Příkladem v tomto ohledu je spor řešený soudem v belgickém městě Kortrijk.[124] Ten uchopil ustanovení čl. 33 c) CISG a provedl na jeho základě výklad smluvního ujednání „*co nejdříve to bude možné*", které bylo předmětem daného sporu.

4. 5 Faktické požadavky na předmět kupní smlouvy

Dodat zboží v souladu s kupní smlouvou je jedna ze základních povinností prodávajícího. Základní princip lze spatřovat v tezi známé již z 19. století, a to že v tomto bodě je zboží ve sféře

[118] ENDERLEIN, Fritz. *Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 17. září 2002 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html#id>.
[119] LANDO, Ole. *Article 33* [online]. 27. ledna 2005 [cit. 20. února 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb33.html>.
[120] Rozsudek Landgericht Oldenburg [12 O 2541/95]. 27. března 1996 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=255>.
[121] KANDA, Antonín. *Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku (Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží)*. Praha: Linde, 1999. s. 97.
[122] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER s. 396.
[123] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. *Právo mezinárodního obchodu*, 2. vydání. Praha: ASPI, 2006. s.312.
[124] Rozsudek Rechtbank van Koophandel Kortrijk. 3. října 2001 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=948>.

prodávajícího a ten o jeho charakteru a vlastnostech má běžně více informací než kupující.[125] Zboží, resp. předmět kupní smlouvy musí splňovat řadu kritérií, jejichž definice vychází z kupní smlouvy samé. Jedná se o dodržení stanovených požadavků, které upravují parametry týkající se zejména množství, provedení, jakosti nebo obalu zboží. Při nesplnění některé či více povinností z tohoto výčtu obsahuje zboží vady faktické, které si nyní přiblížíme. Zboží může mít i vady právní, na které tvůrci Úmluvy také pamatovali, ale budeme se jim věnovat až v následujících kapitolách.

Čl. 35 odst. 1 obsahuje elementární požadavky na předmět kupní smlouvy. Dodávané zboží musí být v souladu se smlouvou co do množství, jakosti a provedení. Uvedený kvalitativní a kvantitativní popis zboží ve smlouvě může být označen jako „primární test".[126] Tímto ovšem povinnosti prodávajícího nekončí, neboť jeho povinností také jest zboží zabalit, nebo je jinak vhodně zajistit. Ukázkou nastínění dané problematiky může být např. verdikt Nejvyššího soudu v Rakousku[127], jenž ve svém rozsudku řešil otázku kvality zboží, kterým bylo v tomto případě dříví. Jako další příklad nám poslouží rozhodnutí soudu v Austrálii[128], ve kterém byla řešena otázka týkající se provedení a jakosti zboží v souvislosti s dodáním ve vhodném obalu.

Čl. 35 odst. 2 definuje čtveřici možností, kdy zboží odpovídá smlouvě i v případech, jestliže si subjekty jeho přesnou charakteristiku nevčlenily přímo do smlouvy samé.

Dle čl. 35 odst. 2 a) je v souladu se smlouvou takové zboží, které se používá k těm účelům, pro které se zpravidla užívá či hodí zboží obdobného provedení. Cílem tohoto ustanovení bylo snížení rizik pro kupujícího tím, že prodávající je odpovědný za určité vlastnosti a kvalitu zboží a zamezuje se tak záměrným spekulacím ze strany prodávajícího. Ještě důležitějším ovšem byla snaha, aby se prodávající snažili potencionálním kupujícím poskytnout dostatečné množství informací o zboží, neboť i riziko v případě neshody předmětu se smlouvou v tomto bodě nese prodávající.[129] Je patrné, že dané ustanovení má obrovský praktický význam, jelikož je použitelné, ať již prodávající jedná v dobré či špatné víře.[130] Zajímavou ukázku sporu ohledně této

[125] HENSCHEL, René, Franz. *Conformity of Goods in International Sales Governed by CISG Article 35: Caveat Venditor, Caveat Emptor and Contracts Law as Background Law and as a Competing Set of Rules* [online]. 15. června 2008 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/henschel2.html#ii>.
[126] *„The primary test"*. SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 413.
[127] Rozsudek Oberster Gerichhof [10 Ob 344/99g]. 21. března 2000 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=478>..
[128] Rozsudek Supreme Court of Western Australia [FUL 169 of 2003]. *Summit Chemicals Pty Ltd v Vetrotex Espana SA*. 24. května 2004 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1141>.
[129] GILLETTE, Clayton, P. & FERRARI, Franco. *Warranties and „Lemons" under CISG Article 35 (2) (a)* [online]. 16. dubna 2010 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/gillette-ferrari.html>.
[130] LOOKOVSKY, Joseph. *Understanding the CISG*, Third Edition. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2008. s. 78 – 79.

problematiky řešenou prakticky můžeme spatřit v rozsudku Odvolacího soudu z Buenos Aires[131], který rozřešil spor, jehož předmětem byla dodávka dřevěného uhlí. V rozsudku stojí, že dané uhlí je dobře použitelné ke grilování.

Prodávající je odpovědný dle čl. 35 odst. 2 písm. b) za zboží, o kterém v době uzavření smlouvy věděl, tedy pokud byl výslovně či jinak seznámen s faktem, že je určeno pro zvláštní účel. Pokud ovšem z okolností případu vyplývá, že se kupující úsudkem prodávajícího neřídil, anebo by za daných okolností od něj nebylo rozumné brát odbornost a úsudek prodávajícího v potaz, předchozí ustanovení potom neplatí. Za zmínku stojí spor řešený Nejvyšším soudem ČR[132], jehož předmětem byla dodávka zátěžových koberců. Soud ve svém rozhodnutí uvedl, že v uvedeném případě nepřicházela aplikace čl. 35 odst. 2 v úvahu, jelikož kupující si již v objednávce určil přesný typ zboží, a tím současně i jeho parametry. V tomto případě tedy byla charakteristika přesného účelu, ke kterému mělo být zboží použito, irelevantní. Můžeme tedy dovodit, že odpovědnost prodávajícího se nebude týkat případů, kdy si např. kupující zvolí přesný typ zboží, určí jeho parametry či jiná specifika, která by dodávané zboží mělo splňovat.[133] Určité nejasnosti však v sobě může nést vysvětlení pojmu „rozumné“, jelikož i když s tímto pojmem Úmluva pracuje, nenajdeme v ní žádné vysvětlení tohoto termínu. Zde se opět můžeme částečně opřít o pravidla *lex mercatoria*, konkrétně např. PECL, kde je tento pojem definován.[134] Obecně ale platí, že se v CISG můžeme použít v tomto případě opět čl. 7 odst. 1) a odkaz na zásadu dobré víry v něm obsaženou. S pojmem „rozumná osoba“ pracoval ve svém rozsudku např. soud ve Švýcarsku[135]. Velmi zajímavá judikatura přímo odkazující na čl. 35 odst. 2) b) je např. rozsudek španělského soudu[136], který uvedl, že odpovědnost prodávajícího je vyloučena,

[131] Rozsudek Camara Nacional de Apelaciones en lo Comercial de Buenos Aires – Sala E. *Alejandro Mayer v. Onda Hofferle Gmbh & Co*. 24. dubna 2000 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=820>.

[132] Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky [32 Odo 725/2004]. *Carpet case*. 29. března 2006 [cit. 10. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060329cz.html>.

[133] KANDA, s. 102.

[134] NEUMANN, Thomas. *Features of Article 35 in the Vienna Convention; Equivalence, Burden of Proof and Awareness* [online]. 4. dubna 2008 [cit. 24. dubna 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/neumann.html>.

[135] Rozsudek Tribunale d´Applello di Lugano [12-2002-181]. 29. října 2003 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=986>.
Meritum sporu ohledně dodávky pohyblivých stěn pro heliporty mezi italským prodávajícím a kupujícím ze Švýcarska v tomto případě nebylo založeno na rozporu v návaznosti na čl. 35, proto zde není široce rozebrán. Z našeho pohledu je zajímavá skutečnost, že soud ve svém rozsudku uvedl, že s ohledem na danou situaci lze považovat za chování rozumné osoby takové jednání, které by v podobné situaci učinila jiná osoba v obdobné pozici s ohledem na příslušné okolnosti, zvyky a jednání, jenž byly mezi stranami daného případu zavedeny.

[136] Rozsudek Audiencia Provincial de Barcelona [357/2007]. *Serviad5 S.A. - Hig-Tel S.L.*3. července 2007 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1252>.

pokud okolnosti případu dokládají, že bylo nerozumné, aby se kupující spoléhal na úsudek a schopnosti prodejce.

Zboží dle 35 odst. 2 písm. c) je v souladu se smlouvou, pokud odpovídá svými vlastnostmi vzorku či předloze poskytnuté prodávajícím kupujícímu. Lze říci, že se předložením určitého modelu či vzorku kupujícímu jedná o faktický popis zboží a jedná se tedy o smluvní způsob, jakým lze určit kvalitu zboží, kterou je dále kupující oprávněn požadovat.[137] Praktickou ukázkou soudního rozhodnutí je rozsudek belgického soudu[138], který rozhodl, že v případě jisté barevné rozdílnosti u tištěných reklamních letáků oproti předloženému vzorku jde o porušení smlouvy, nikoliv však zásadní.

Z výkladu čl. 35 odst. 2 písm. d) je patrné, že tvůrci Úmluvy pamatovali i na vhodnost uložení zboží k přepravě a problematiku obalu zboží. Prodávající dle zmiňovaného článku svou povinnost splnil, pokud zboží zabalil či uložil k přepravě obvyklým způsobem pro daný druh zboží. V případě, kdy by nešlo dovodit, co je způsob obvyklý, jednalo by se o způsob přiměřený vedoucí k zachování a ochraně takového zboží. Taktéž jako v čl. 35 odst. 2 a) je pojem „obvyklý" stanoven s ohledem na smysl rozumného očekávání a dle ustanovení obecných pravidel pro výklad smluv (viz. čl. 8 odst. 3 a čl. 9 odst. 2).[139] I když není vždy jednoduché určit, zda je daný obal součástí dodávaného zboží, zejména s ohledem na klimatické podmínky je volba vhodného obalu důležitá, jelikož vady obalu mohou mít za následek vady zboží samotného.[140] Částečně prakticky objasnit otázky týkající se vad obalu nám může pomoci např. rozsudek soudu Koblenz[141]. Uvedený rozsudek se týkal dodávky rozbitých lahví, které utrpěly újmu z důvodu vadného balení pro přepravu.

Dle čl. 35 odst. 3 prodávající není odpovědný za vady zboží, které by mohly vzniknout nedodržením ustanovení písmen a) až d) předchozího odstavce, pokud by při uzavírání smlouvy kupující o těchto vadách věděl či nemohl nevědět. V tomto případě však narážíme na nedostatek úpravy, jelikož Úmluva neřeší v tomto bodě otázku ohledně důkazního břemene.[142] I zde nám

---

[137] BIANCA, Massimo, Cesare. *Article 35* [online]. 28. ledna 2005 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bianca-bb35.html>.
[138] Rozsudek Rechtbank van Koophandel, Hasselt [AR/05/2945]. 14. září 2005 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1199>.
[139] HONNOLD, O., John. *Article 35 – Conformity of the Goods* [online]. 24. března 2005 [cit. 22. února 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho35.html>.
[140] ENDERLEIN, Fritz. *Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 17. září 2002 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html#id>.
[141] Rozsudek Oberlandesgericht Koblenz [2 U 923/06]. 14.prosince 2006 [cit. 24.listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1165>.
[142] KANDA, s. 102.

může být částečnou oporou judikatura. V tomto ohledu nám ukázkově poslouží rozhodnutí čínského rozhodčího soudu[143], kde se rozhodčí při svém verdiktu opřeli o výklad čl. 35 odst. 3 a o skutečnost, že k obdobnému obchodu již dříve mezi stranami došlo. Z běžného pohledu pro nás bude zajímavějším praktickým příkladem rozsudek Vrchního zemského soudu Kolín[144], který obsahuje řešení sporu v dnešní době poměrně aktuálního problému. Předmětem sporu totiž byl osobní automobil, u něhož po prodeji konečnému zákazníkovi bylo zjištěno, že byl dle dokladů mladší než fakticky a současně i počítadlo najetých km vykazovalo značně nižší počet km, nežli vůz ve skutečnosti najeto měl.

4. 6 Právní aspekty týkající se předmětu prodeje

Povinnosti prodávajícího ohledně faktických požadavků na zboží Úmluva vymezuje v čl. 35, který jsme si představili v předchozí kapitole. Jelikož to ovšem nejsou zdaleka jediné povinnosti prodávajícího týkající se předmětu kupní smlouvy, přiblížíme si nyní právní požadavky, které ve Vídeňské úmluvě nalezneme v článcích 41 a 42. Splnění právních kritérií se dotýká zejména vlastnického práva ke zboží.

Zde však nacházíme vnější mezeru aplikovatelnosti Úmluvy, poněvadž s odkazem na čl. 4 je vyloučeno řešení otázek týkajících se obsahu věcných práv a věcně-právních účinků smluv. V tomto bodě je třeba přikročit k úpravě pomocí rozhodného právního řádu určeného pomocí pravidel mezinárodního práva soukromého tedy norem kolizních.[145] Jelikož se takto projevuje subsidiární povaha kolizní metody ve vztahu k metodě přímé, můžeme se setkat s označením jako doplňující právo či subsidiární statut.[146] V tuzemsku přichází v úvahu v tomto okamžiku řešení např. podle §5, §6 nebo §12 zákona č. 97/1963 Sb.[147]

I když problematiku přechodu vlastnického práva v CISG nenalezneme, resp. pouze obecně v čl. 30, v článcích 41 a 42 přesto nacházíme úpravu týkající se samotné podstaty vlastnického práva. Jsou zde vytyčeny povinnosti prodávajícího tak, aby na předmětu koupě nebyly vady právní a kupující nebyl omezen ve volném nakládání se zbožím. Povinnosti

[143] Rozhodnutí China International Economic & Trade Arbitration Commission [CIETAC] (PRC). *Hydraulic press case*. 20. ledna 1994 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940120c1.html>.
[144] Rozsudek Oberlandesgericht Köln [22U 4/96]. 21. května 1996 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=227>.
[145] KUČERA, Zdeněk, a kol. *Úvod do studia českého práva mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství Západočeské univerzity Plzeň, 1997. s. 168.
[146] KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*, 7. vyd. Brno: Doplněk, 2009. s. 213.
[147] Srov. POKORNÝ, Milan. *Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním - komentář*. Praha: C. H. Beck, 2004.

prodávajícího tedy spočívají v převodu vlastnického práva ke zboží, v návaznosti na výklad čl. 30 CISG, jenž není zatížené vlastnickými právy třetích osob. Dále nesmí být toto zboží zatíženo vlastnickými právy třetích osob založenými na právu duševního vlastnictví. V obou případech ovšem existují stanovené výjimky.

4. 7 Vlastnické právo ke zboží s ohledem na práva jiných osob. Článek 41

Z definice tohoto článku jasně vyplývá, že prodávající by porušil své povinnosti, pokud by prodávané zboží bylo omezeno jakýmkoliv právem či nárokem třetí osoby. Výjimkou tvoří pouze to zboží, které je sice právy nebo nároky jiných subjektů omezeno, avšak o těchto okolnostech kupující věděl a souhlasil i za těchto okolností s jeho převzetím.

Vady přicházející v úvahu dle výkladu tohoto článku mohou pocházet i z oblasti veřejného práva, o čemž svědčí i řada komentářů. Uvedeme-li příklad, šlo by o zatížení zboží různými poplatky či cly, které byly v kompetenci prodávajícího.[148] S ohledem na zásadu dobré víry je okamžik dodání zboží v tomto případě rozhodujícím pro určení existence takovýchto vad, neboť pokud prodávající o takové vadě ví, má do tohoto okamžiku možnost problém vyřešit, anebo může alespoň na takový fakt upozornit kupujícího.[149]

Obdobné ustanovení týkající se právních vad zboží opět nalezneme i v našem Obchodním zákoníku[150], a to v §433 odst. 1. Oproti Vídeňské úmluvě je ovšem zde uvedená úprava užší, jelikož definuje právní vady prodaného zboží jako takové, které souvisí pouze s právy třetích osob. Není zde již tedy oproti CISG úprava ohledně nároku třetích osob.

Kanda definuje porušení povinností prodávajícího dle tohoto bodu jako obecnou úpravu vad právních. Naproti tomu, úpravu opírající se o práva duševního vlastnictví jiných osob obsaženou v následujícím čl. 42 označuje jako úpravu zvláštní.[151]

Příkladem rozhodnutí, jenž nám poskytne ukázku výkladu čl. 41 v reálném sporu, je případ řešený soudem v Německu[152], jehož předmětem byl opět osobní automobil. V tomto případě ovšem dodatečně vyšlo najevo, že je vozidlo zatíženo právy třetí osoby. Skutečně zajímavým byl

[148] ROZEHNALOVÁ, s. 320.
[149] KRÖLL, Stefan. *Selected Problems Concerning the CISG´s Scope of Application* [online]. 4.srpna 2006 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/kroll.html>.
[150] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
[151] KANDA, s. 115.
[152] Rozsudek Bundesgerichtshof [VIII ZR 268/04]. 11. ledna 2006 [cit. 10. února 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1098>.

verdikt soudu, který rozhodl ve věci samé ve prospěch prodávajícího s odůvodněním, že ačkoliv je jeho povinností dodání zboží bez práv třetích osob (čl. 41), kupující se na tento výklad nemůže spoléhat za všech okolností. Pokud o daných vadách prodávajícího neuvědomil v přiměřené době poté, co se o nich dozvěděl, v souladu s čl. 43 odst. 1. ztrácí právo odkazovat se na dané ustanovení.

4. 8 Nezatíženost vlastnického práva dle čl. 42

Základní rozdíl mezi ustanovením článku 42 oproti předchozímu čl. 41 spočívá v právních vadách zboží vyplývajících z porušení práv duševního vlastnictví třetích osob. V současnosti je v praxi tato problematika mimořádně aktuální, a to s ohledem na strmý rozvoj východoasijských trhů, zejména pak čínského.[153] V globálním měřítku je při řešení této problematiky důležitá např. WIPO.

Z výkladu prvního odstavce tohoto článku plyne, že prodávající nesmí dodat to zboží, o němž by v době uzavření smlouvy věděl nebo vědět měl, že je spjato s právy či nároky třetí osoby založenými na bázi ochrany práv duševního či průmyslového vlastnictví. V Úmluvě samé bychom definici práv duševních vlastnictví hledali marně, avšak odkazuje v tomto bodě na právo státu cílového určení zboží, tedy kam má být prodáno nebo jinak použito dle ustanovení kupní smlouvy. V ostatních případech je rozhodujícím právo státu, kde má kupující své sídlo nebo místo podnikání, ale možná úprava práv průmyslových a duševních práv se může značně lišit.

Ve druhém odstavci čl. 42 jsou naopak vymezeny případy, kdy prodávající povinnosti uvedené v předchozím odstavci nemá. K vyloučení jeho odpovědnosti dochází, jestliže by kupující v době uzavření smlouvy věděl či nemohl nevědět o právech nebo nárocích jiných osob vyplývajících z ochrany práv k nehmotným statkům. Jestliže by kupující dospěl k existenci takových práv či nároků později, dané zjištění by nemělo vliv na vyloučení odpovědnosti prodávajícího.[154] Současně je třeba zmínit, že existence práv duševního vlastnictví či průmyslových práv v době uzavření kupní smlouvy nevede sama o sobě prodávajícího k odpovědnosti za porušení těchto práv, jelikož do termínu dodání může situaci vyřešit např. zakoupením licence od vlastníka takových práv.[155] K vyloučení odpovědnosti prodávajícího dle čl.

[153] Srov. *Ochrana práv duševního vlastnictví v Číně* [online]. MZV.cz. 10. května 2011 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.mzv.cz/beijing/cz/obchod_a_ekonomika/kdo_jsme_a_kde_nas_najdete/ochrana_prav_dusevnih o_vlastnictvi_v.html>.
[154] ROZEHNALOVÁ, s. 323.
[155] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 498.

42 odst. 2 písm. b) dochází i v případech, pokud postupoval podle podkladů předložených kupujícím, a to zejména dle vzorců, návrhů nebo technických výkresů. Příkladem uvedené problematiky v judikatuře nám může být rozhodnutí soudu[156] ve Francii, který řešil spor, jehož předmětem byl obchod s obuví.

Dikce Úmluvy v tomto bodě vychází na vyvážené a moderní alokaci rizika mezi prodávajícího a kupujícího.[157] Problematickou může být míra možné nevědomosti týkající se práv duševního či průmyslového vlastnictví ke zboží. Tu lze ovšem vyloučit porovnáním těchto skutečností ve veřejně dostupných registrech, jelikož jedním ze znaků ochrany práv k nehmotným statkům je právě ochrana pomocí veřejné registrace. Poměrně komplikovanější situace může nastat u autorských práv, jelikož autor má ke svému dílu právo již při jeho vytvoření, a to bez jakékoliv registrace.[158]

4. 9 Zboží a doklady se k němu vztahující

Tvůrci Úmluvy pamatovali i na úpravu povinností prodávajícího ohledně předání dokladů ke zboží a lze ji nalézt v čl. 34. Jestliže povinností prodávajícího je i předání dokladů, musí tak učinit v místě, čase a způsobem stanoveným kupní smlouvou. Vykazovaly-li by předané doklady nějaké vady a zároveň by došlo k jejich předání před určeným termínem, prodávajícímu je povoleno vady dokladů odstranit, což by mohl učinit do lhůty uvedené ve smlouvě. Takové jednání by bylo ovšem podmíněno tím, že kupujícímu nesmí způsobit nepřiměřené obtíže a nepřiměřené náklady, ačkoliv kupujícímu zůstává zachován nárok na náhradu škody. Zmiňované doklady se mohou vázat jak ke zboží samotnému, tak pouze k náležitostem spjatým s dodáním předmětu smlouvy, anebo i samotného placení. Prakticky by se tedy v prvním případě jednalo např. o návody, osvědčení o původu, dokumenty prokazující jakost výrobku. Ve druhém jde naopak jakékoliv dokumenty spjaté s dopravou zboží, například tedy konosamenty.

---

[156] Cour de Cassation [526 FP]. 19. března 2002 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&id=758&do=case>.
V daném rozsudku se jednalo o spor mezi francouzským kupujícím a španělským prodejcem ohledně prodeje obuvi a práv duševních vlastnictví na toto zboží. Soud rozhodl ve prospěch prodávajícího na základě čl. 42 odst. 2 a) CISG s odůvodněním, že v době uzavření smlouvy kupující nemohl nevědět o právech duševního vlastnictví třetích osob. Z daného důvodu byl prodávající osvobozen od povinnosti dodat zboží bez jakéhokoliv práva či nároku třetí strany spočívajících z práv duševního vlastnictví.

[157] METZGER, Axel. Die Haftungs des Verkäufers für Rechstmängel gem. Art 41, 42 CISG. *Rablels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht*, Band 73 (2009). s. 842-845. Dostupné na <http://www.iri.uni-hannover.de/tl_files/Materialien/Metzger/Publikationen/Metzger-Art41,42CISG2010.pdf>.

[158] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. *Právo mezinárodního obchodu*, 2. vydání. Praha: ASPI, 2006. s. 322 - 323.

Článek 34 rozšiřuje základní ustanovení povinností prodávajícího obsažené již v čl. 30. Srovnáme-li však tuto úpravu opět např. s Obchodním zákoníkem[159], zjišťujeme, že tuzemský výklad je v tomto ohledu širší. Někteří odborníci strohost Úmluvy v tomto článku oproti jiným komentují faktem, že daná problematika je široce pokryta např. při užití INCOTERMS.[160] Tuto povinnost je ovšem možné pokládat jak za součást povinností prodávajícího dodat zboží, ale zároveň také za povinnost umožnit kupujícímu nabýt vlastnické právo. Dané ustanovení platí, pokud tak určuje právo rozhodné pro přechod vlastnického práva. Praktickým příkladem nám budiž opět výklad obchodního zákoníku, dle kterého je kupující oprávněn nakládat s předmětem smlouvy, pokud nabyl či na něj přešlo vlastnické právo, čehož nelze docílit bez příslušných dokladů.[161]

4. 10 Okamžik přechodu nebezpečí a záruka za zboží

Čl. 36 doplňuje mimo jiné odpovědnost prodávajícího o povinnost zaručit „trvalost zboží".[162] Z uvedeného vyplývá, že prodávající je odpovědný za vady zboží nejen v momentě přechodu nebezpečí na kupujícího, ale zároveň po této době jakmile se vada projeví. Problematika přechodu nebezpečí je sjednána přímo dohodou mezi stranami, použitím obchodních zvyklostí – podrobně např. INCOTERMS, zavedenou praxí mezi stranami, anebo alternativně dle čl. 67 – 69 CISG.[163] Více než standardním pravidlům obsaženým v Úmluvě je třeba v tomto ohledu věnovat pozornost realitě, jelikož strany si na základě principu smluvní svobody častěji volí vlastní pravidla pro přechod nebezpečí.[164] Právě z důvodů, co nejjasnějšího předvídání rizik se vyvinul speciální jazyk dodacích podmínek - INCOTERMS.[165] Z uvedeného je tedy opět patrná důležitost doložek INCOTERMS a jejich neoddiskutovatelná návaznost či přímo spjatost s výkladem Úmluvy v mezinárodním obchodě v praxi.

Stručné vymezení záruky a odpovědnosti prodávajícího za ni nalezneme v odst. 2. čl. 36. Odpovědnost prodávajícího za zboží a jakékoliv jeho vady nekončí v okamžiku přechodu

[159] Zákon č. 513/1991Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších přepisů.
[160] LANDO, Ole. *Article 34* [online]. 27. ledna 2005 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb34.html>.
[161] Srov. § 419 a § 443 odst. 2 zákona č. 513/1991Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších přepisů.
[162] „duration of the goods". BIANCA, Massimo, Cesare. *Article 36* [online]. 28. ledna 2005 [cit. 1. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bianca-bb36.html>.
[163] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 435.
[164] LOOKOVSKY, Joseph. *Understanding the CISG*, third edition.Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2008. s. 100-101.
[165] FOLSOM, Haughwout, Ralph, [et al.]. *International Business Transaction: A Problem- oriented Coursebook,* 9th Edition. St. Paul: West, a Thomson business, 2006. s. 49 – 51.

nebezpečí, ale po uplynutí určité doby, po kterou si zboží musí zachovat určitou jakost, určité vlastnosti a zároveň musí být způsobilé pro své obvyklé použití. Daná záruka může být stanovena jak přímo – např. 2roky, 10000km nebo 5000 pracovních hodin, tak implicitně, a to zejména s ohledem na povahu zboží – např. potraviny či léčiva.[166]

[166] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 437.

5. NÁSLEDKY PORUŠENÍ POVINNOSTÍ PRODÁVAJÍCÍHO DLE VÍDEŇSKÉ ÚMLUVY

5.1 Stručná charakteristika porušení povinností prodávajícího a přehled následků takového jednání

V předchozí kapitole jsme měli možnost se seznámit se širokým spektrem povinností prodávajícího v mezinárodních obchodech v režimu Vídeňské úmluvy. Jen pro připomenutí, základními povinnostmi prodávajícího spočívají v dodání zboží, předání dokladů a převodu vlastnického práva.

Nyní se zaměříme na případy, co se stane, pokud prodávající nedodrží své závazky plynoucí ze smlouvy. V obchodních transakcích s mezinárodním prvkem mohou nastat zejména dva základní druhy porušení povinností ze strany prodávajícího. Jedná se o:

- porušení dodacích podmínek, tedy místa či doby dodání,
- vadné plnění, při němž může mít zboží vady jak faktické tak právní.

Práva kupujícího v případě porušení povinnosti prodávajícího nalezneme v čl. 45 – 52.

Článek 45 obsahuje základní škálu možností kupujícího v případě nedodržení smlouvy prodávajícím. Kupující může, neplní-li prodávající své povinnosti dle smlouvy nebo Úmluvy:

a) uplatnit práva vymezená v článcích 46 – 52. Smí tedy požadovat např. plnění povinností prodávajícím (čl. 46), stanovit dodatečnou lhůtu ke splnění povinností prodávajícím (čl. 47), žádat snížení kupní ceny (čl. 50) nebo odstoupit od smlouvy (čl. 49), apod.;[167]

b) dle článků 74 až 77 požadovat náhradu vzniklé škody, která může mít podobu nejen skutečně vynaložených výdajů, ale i ušlého zisku.[168] Tento nárok je zároveň uplatnitelný bez ohledu na skutečnost, zdali již kupující uplatnil jiná práva, která jsou uvedená v čl. 46 až 52;

c) uplatňovat nárok na další náhrady plynoucí ze smlouvy, např. úroky z prodlení. Kupující tedy není nucen volit mezi náhradou škody a jinými opravnými prostředky obsaženými v CISG.[169]

---

[167] ONDŘEJ, Jan. *Mezinárodní právo veřejné, soukromé, obchodní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 416.
[168] LIU, Chengwei. *Remedies for Non-performance: Perspektives from CISG, UNIDROIT Principles & PECL* [online]. 27. října 2003 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/chengwei-45.html>.
[169] ZIEGEL, S., Jacob. *Report to the Uniform Law Conference of Canada on Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 23. dubna 1999 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/ziegel45.html>.

5. 2 Povinnost prodávajícího splnit původní závazek

Článek 46 CISG v sobě zahrnuje 3 základní možnosti uplatnitelnosti práva kupujícího v případě porušení smlouvy prodávajícím. Z lokace daného ustanovení je možno dovodit snahu tvůrců Úmluvy, možnost řešit případné spory s cílem mírnějších ekonomických důsledků pro prodávajícího. Na druhou stranu je patrná snaha přimět i prodávajícího k řádnému splnění jeho povinností, jenž vzešla z principu *pacta sunt servanta*.[170]

První odst. čl. 46 stanoví, že kupující může po prodávajícím žádat splnění jeho původního závazku. To může učinit pouze za předpokladu, neuplatnil-li již jiný nárok, který by s takovýmto požadavkem byl v rozporu. Tento typ plnění bývá označován jako *in natura*. Dané ustanovení vzniklo zejména s ohledem na země *common law*, kde se k nápravě užívá hlavně institutu náhrady škody.[171] Nárok na naturální plnění je zde zcela výjimečným, avšak byl vložen např. do UCC[172]. Používá se ovšem zejména v případech, kdy se jedná o zcela specifický či nenahraditelný druh zboží. Oproti tomu pro obchodníky z Latinské Ameriky nebo z Evropy je takové ustanovení vzácné.[173] Uplatnitelnost tohoto nároku u soudu je s ohledem na ustanovení čl. 28[174] determinována.[175] Současně nutno podotknout, že praktický dopad čl. 28 na uplatňování Úmluvy je velmi malý.[176]

5. 3 Výměna zboží

V případě dodání zboží s vadami, tedy dodávky, která neodpovídá smlouvě, smí kupující požadovat dodání náhradního zboží. Platnost tohoto ustanovení je zároveň vázána další podmínkou. Ta stanoví, že ze strany prodávajícího musí jít o podstatné porušení smluvních povinností, což někteří autoři považují za „vážný nedostatek".[177] Kdy se jedná o podstatné

[170] FITZGERALD, John. *CISG, Specific Performance, and the Civil Law of Louisiana and Quebeck* [online]. 20. května 2008 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/1fitz.html>.
[171] FERRARI, Franco. What Sources of Law for Contracts for the International Sale of Goods? Why One has to Look Beyond the CISG. *International Review of Law and Economics 25,* (2005) 314-341. s. 337.
[172] Srov. *United States Uniform Commercial Code*, §2 – 716.
[173] WILL, Michael. *Article 46* [online]. 31. ledna 2005 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/will-bb46.html>.
[174] *Jestliže je strana oprávněna podle této Úmluvy požadovat plnění jakékoli povinnosti druhé strany, není soud povinen rozhodnout o naturálním plnění, ledaže by tak rozhodl podle svého vlastního právního řádu o obdobných kupních smlouvách, které nejsou upravenou touto Úmluvou.*
[175] ROZEHNALOVÁ, s. 348.
[176] FLECHTNER, M., Harry. *Buyer´s Remedies in General and Buyer´s Performance – Oriented Rememedies* [online]. 26. října 2006 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/flechtner6.html>.
[177] KANDA, s. 106.

porušení smlouvy, nalezneme v čl. 25 Úmluvy[178]. Ohledně otázky podstatného porušení smlouvy není rozhodujícím faktorem pouze objektivnost dané škody, ale především zda riziko vyplývající z konkrétního porušení dané smlouvy bylo považováno za natolik zásadní, že jeho existence by eliminovala zájem kupujícího na plnění dané smlouvy týkající se dodávky takových výrobků.[179]

Za povšimnutí stojí, že v článku 46 odst. 2 se pracuje s technickým termínem „shoda zboží" (*conformity of the goods)*, proto takto nelze řešit vady vyplývající z práv třetích osob (čl. 41, 42), ale pouze neshody zboží dle čl. 35.[180] Daný požadavek kupujícího může být učiněn zároveň pouze v souladu se zněním článku 39 nebo v době přiměřené poté. Článek 39 eliminuje možnost uplatnitelnosti nároku dle čl. 46 odst. 2 tím, že dává kupujícímu povinnost, aby veškeré vady včas a řádně reklamoval. Kupující musí prodávajícímu sdělit charakteristiku vad zboží, a to zároveň v přiměřené době poté, co zjistil existenci těchto vad nebo je zjistit měl. V judikatuře se délka doby přiměřené značně liší a její určení záleží *ad hoc* případ od případu. Dané doby se mohou lišit od několika dní až např. po 20. měsíců.[181] Čl. 39 odst. 2 definuje záruční lhůtu. V případě, že smlouva neuvádí záruční lhůtu jinou, platí nejdéle 2 roky od okamžiku, kdy se zboží dostalo pod vliv kupujícího. Kupující je však povinen krom článku 39 brát v úvahu i výklad čl. 82. Ten opět determinuje možnost uplatnitelnosti jeho práva požadovat dodání náhradního zboží. Předpokladem je, pokud lze původní předmět koupě vrátit ve stavu, v jakém byl kupujícímu dodán. Pro danou podmínku ovšem existují opět výjimky uvedené ve 2. odstavci čl. 82, které odráží situace, za kterých dané zboží nemusí být ve shodném stavu, v jakém bylo převzato.

Příkladem z judikatury nám v tomto případě může být rozsudek soudu v německém Hammu[182], kde předmětem sporu byla dodávka oken. Soud rozhodl, že při dodávce náhradního zboží dle čl. 46 odst. 2 je prodávající povinen nést náklady i na instalaci či montáž tohoto zboží.

---

[178] *Porušení smlouvy jednou ze stran je podstatné, jestliže způsobuje takovou újmu druhé straně, že ji ve značné míře zbavuje toho, co tato strana je oprávněna očekávat podle smlouvy, ledaže strana porušující smlouvu nepředvídala takové důsledky a ani rozumná osoba v tomtéž postavení by je nepředvídala za týchž okolností.*

[179] SCHLECHTRIEM, Peter. *Uniform Sales Law – The UN Convention on Contracts for International Sales of Goods* [online]. 7. června 2000 [23. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem-46.html>.

[180] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 542.

[181] SVOBODOVÁ, Klára. Přiměřená doba podle čl. 39 odst. 1 Vídeňské úmluvy. *Právní fórum*, 2008. roč. 5, č. 8. s. 340-341.

[182] Rozhodnutí Oberlandgericht Hamm [11 U 191/94]. 9. června 1995 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=130>.

5. 4 Povinnost provést opravu zboží

Dalším ustanovením Úmluvy, kdy po prodávajícím může být požadováno narovnání sjednaného závazku v případě vad zboží, spočívá v právu kupujícího požadovat splnění takového závazku opravou zboží (čl. 46 odst. 3). I zde platí, že kupující má možnost své právo uplatnit v souladu s výkladem čl. 39 nebo v době přiměřené poté. Volnost jednání, kterou Vídeňská úmluva kontrahentům poskytuje, spočívá např. i ve volném úsudku pojmů „doba přiměřená" či „přiměřenost". I tyto pojmy je nezbytné interpretovat pouze se zásadou dobré víry.[183] Nicméně je také třeba uvažovat o přiměřenosti nároku na opravu s ohledem k daným okolnostem. Pod tímto je třeba rozumět, že spíše než na charakteru porušení povinnosti je nutno brát v úvahu samotnou povahu zboží a poměr hodnoty zboží s cenou opravy, jelikož v určitých případech může být pro prodávajícího výhodnější dodání náhradního zboží. Hlavním cílem daného výkladu je vyhnout se ekonomickému plýtvání prostředky.[184] Zajímavým sporem řešeným v praxi s neobvyklým rozuzlením je rozhodnutí soudu z Barcelony[185]. Předmětem uvedeného sporu byla dodávka krytů kanalizace, které ovšem měly špatné těsnění.

5. 5 Určení dodatečné lhůty a dodatečné plnění

V režimu Vídeňské úmluvy bychom mohli možnosti nastávající v důsledku řádného nesplnění povinností ze strany prodávajícího v čase rozdělit na dvě skupiny, a to:

- stanovení dodatečné doby pro plnění kupujícím (čl. 47);
- dodatečné splnění povinností prodávajícím dle čl. 37 resp. 48.

Článkem 47 bylo kupujícímu v případě vadného plnění dáno právo, aby mohl prodávajícímu určit dodatečnou přiměřenou lhůtu potřebnou ke splnění jeho povinností. V odborné literatuře se často můžeme setkat s termínem *nachfrist*.[186] Učiní-li tak, neztrácí tímto krokem nárok na náhradu škody v důsledku prodlení takového plnění. Jiné nároky vycházející z porušení smlouvy ovšem v dodatečně stanovené době již nesmí uplatňovat. Výjimkou by v tomto případě bylo oznámení prodávajícího o tom, že nesplní své povinnosti ve stanoveném

[183] ŽÍDEK, Petr. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Specifika výkladu mezinárodně unifikovaného právního předpisu. *Právní fórum* č. 3, 2008, 5. roč., 31. března 2008. s. 84-85.
[184] KOSKINEN, Jussi. *CISG, Specific Performance and Finnish Law*. 16. května 2001 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/koskinen1.html>.
[185] Rozsudek Audiencia Provincial de Barcelona [*862/2003*]. 28. dubna 2004 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1003>.
[186] Srov. např. VISCASILLAS, Peralez, Pilar. *The Nachfrist Remedy* [online]. 26. května 2006 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/perales6.html>.

termínu. Dodatečná lhůta musí být přesně specifikována a oznámena prodávajícímu. Nestačí tedy žádat např. o promptní dodání.[187] Výše popsané pravidlo je zcela v kompetenci kupujícího a prodávajícímu nedává možnost v režimu CISG o nastavení dodatečné lhůty žádat např. ani soud nebo rozhodčí orgán.[188]

Zcela odlišný přístup k dodatečnému splnění povinností nalezneme v ustanovení článku 37 a 48. Zde se vychází z myšlenky, že kompetence na zahájení dodatečného plnění jsou v rukou prodávajícího. Kupující je poté povinen za splnění určitých předpokladů takovéto dodatečné plnění strpět.

Pokud prodávající dodal zboží ještě před dobou pro dodání stanovenou ve smlouvě, má možnost do této doby svůj závazek dodatečně splnit, a to zejména dodáním chybějící části zboží, chybějícího množství, výměnou či opravou vadného zboží nebo vady opravit jiným způsobem. Kupujícímu ovšem v takovém případě nesmí způsobit nepřiměřené výdaje nebo obtíže. Kupujícímu je současně ponechán nárok na náhradu škody, která by mu z důvodu takového dodatečného plnění vznikla. Zátěží pro kupujícího v tomto případě může být zejména nutnost určité spolupráce s prodávajícím, jelikož je dané zboží obvykle již ve vlastnictví kupujícího.[189]

Ve Vídeňské úmluvě je také pamatováno na případy, kdy by prodávající chtěl splnit svoji povinnost po době stanovené k dodání zboží (čl. 48). Oproti výše zmiňovanému čl. 37 je daná regulace v těchto případech „podstatně přísnější".[190] I v tomto případě kupujícímu samozřejmě zůstává zachován nárok na náhradu škody. Krom případů, které by končily odstoupením kupujícího od smlouvy, může prodávající danou možnost využít s tím, že splní další vytyčené podmínky. Jedná se zejména o to, že nesmí svým jednáním kupujícímu způsobit nepřiměřené obtíže. Zároveň nesmí kupujícího ani uvést v pochybnost, že by musel hradit náklady na dodatečné splnění takové povinnosti. Prodávající může vyzvat protistranu na základě žádosti, zda dodatečné plnění příjme, avšak daná žádost je účinná jen za předpokladu, že ji kupující příjme. Neodpoví-li kupující na takovou žádost v přiměřené lhůtě, prodávající může započít dodatečné plnění, a to v době, kterou sám v předmětné žádosti uvedl. Kupující zároveň nesmí po dobu uvedenou v žádosti uplatňovat jakékoliv nároky, které by s dodatečným plněním prodávajícího byly neslučitelné. Závěrem si lze shrnout, že právo prodávajícího dle čl. 48 CISG je závislé na

[187] ENDERLEIN, Fritz. *Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 17. září 2002 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html#id>.
[188] KANDA, s. 109.
[189] BIANCA, Massimo, Cesare. *Article 37* [online]. 28. ledna 2005 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bianca-bb37.html>.
[190] ROZEHNALOVÁ, s. 354.

souhlasu kupujícího, o čemž nás může přesvědčit i rozsudek arbitrážního soudu v Paříži[191]. V daném rozhodnutí byla obhajoba prodávajícího, založená na skutečnosti, že mu nebyla umožněna kontrola vadného zboží, posouzena jako irelevantní. Navíc rozhodci zdůraznili, že prodávající není oprávněn domáhat se na základě čl. 48 odst. 1 možnosti nápravy svých povinností, jelikož umožnění nápravy dle tohoto ustanovení je závislé pouze na vůli kupujícího. Naopak soud v Německu[192], řešil ve sporu týkající se dodávky chemické látky pro výrobu léčiv otázku nápravy vadného plnění dle čl. 48 odst. 1 bez přiměřeného odkladu.

5. 6 Snížení kupní ceny

Další možností kupujícího při vadném plnění prodávajícím je snížení kupní ceny. Institut snížení kupní ceny (*actio quanti minoris*) vychází z římského práva, proto je kontinentálnímu právu znám. Oproti římskému právu či obecnému občanskému právu je však daná eventualita rozšířena, jelikož se nevyžaduje subjektivní zavinění prodávajícího.[193] Jinak tomu je v oblasti *common law*, kde tento institut nahrazen nárokem na náhradu škody.[194] Nutno ale dodat, že samotné snížení kupní ceny v režimu Úmluvy není pro kupujícího natolik svazujícím jako uplatnitelnost institutu náhrady škody.[195]

Kupující má dle čl. 50 právo na snížení kupní ceny za zboží, které není v souladu s kupní smlouvou, a to bez ohledu na to, zda již cena byla nebo nebyla zaplacena. Takové snížení kupní ceny by mělo odpovídat poměru hodnoty skutečně dodaného zboží v době dodání oproti hodnotě zboží, které by v inkriminovanou dobu vady nemělo. Snížení kupní ceny nelze uplatnit, jestliže prodávající splnil svoji povinnost při dodatečném plnění dle čl. 37 nebo 48. Kupující stejně tak nemůže uplatňovat nárok na snížení ceny, pokud dodatečné plnění v souladu s čl. 37 či čl. 48 odmítnul od prodávajícího přijmout. I když tvůrci Úmluvy předpokládali použitelnost

[191] Rozhodnutí ICC Court of Arbitration – Paris [*7531/1994*]. 00.00.1994 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=139>.
[192] Rozsudek Amtsgerich München. 23. června 1995 [cit. 1. března 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=147>.
[193] TUŇÓN, Muriá, Arnau. *The Actio Quanti Minoris and Sales of Goods between Mexico and the U.S.: An Analysis of the Remedy of Reduction of the Price in the US Sales Convention, CISG Article 50 and its Civil Law Antecedents* [online]. 18. srpna 1998 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/muria.html>.
[194] ROZEHNALOVÁ, s. 352.
[195] SONDAHL, Erika. *Understanding the Remedy of Price Reduction – A Means to Fostering a More Uniform Application of the United Nations Convention on Contract for International Sales of Goods* [online]. 4. prosince 2003 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/sondahl.html>.

tohoto ustanovení zejména u porušení menšího rozsahu[196], může vyvstat zajímavá otázka. Jelikož maximální rozsah snížení ceny v Úmluvě není uveden, jakým způsobem by byl řešen případ snížení ceny na nulovou hodnotu, jelikož by se tímto prakticky obcházelo ustanovení o odstoupení od smlouvy.[197] Právo požadovat snížení ceny musí být také pečlivě odlišováno od práva na náhradu škody.[198]

Jako praktická ukázka nám tentokráte může posloužit věcně zajímavý spor, který byl řešený Okresním soudem v Komárně[199], který rozhodl ve prospěch kupujícího. V rozhodnutí stojí, že kupující je oprávněn jednostranně započíst svůj dluh oproti pohledávce, která vzešla z dohody o slevě, a to za již zaplacené zboží.

5. 7 Problematika částečné dodávky

Pokud by prodávající dodal pouze část zboží, nebo by určitá část dodaného zboží nebyla v souladu s kupní smlouvou, kupující je oprávněn použít čl. 51. V něm se praví, že poruší-li takto prodávající svou povinnost, může po něm kupující požadovat splnění takové povinnosti pomocí aplikace některého z článků 46 – 50. Pro přehlednost si nyní shrneme veškeré možnosti kupujícího, který dle čl. 51 může:

- požadovat splnění původní povinnosti prodávajícího, tedy splnění původního smlouvou stanoveného závazku (čl. 46 odst. 1);
- požadovat dodání náhradního zboží (čl. 46 odst. 2);
- žádat odstranění vad (čl. 46 odst. 3);
- požadovat splnění povinností prodávajícího tím, že stanoví dodatečnou lhůtu pro splnění takového závazku (čl. 47);
- nechat splnit prodávajícího i po termínu stanoveném pro plnění (čl. 48);
- požadovat snížení kupní ceny (čl. 51);
- odstoupit od smlouvy, jedná-li se již při částečném nesplnění smlouvy o podstatné porušení smluvních povinností (čl. 49);

[196] SCHLECHTRIEM, Peter. *Uniform Sales Law – The UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 7. června 2000 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem-50.html>.
[197] ROZEHNALOVÁ, s. 352.
[198] ZIEGEL, S., Jacob. *Report to the Uniform Law Conference of Canada on Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. 23. dubna 1999 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/ziegel50.html>.
[199] Rozhodnutí District Court Komarno [*5 Cb/114/2006*]. 24. února 2009 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1471>.

- žádat náhradu škody, pakliže je tato možnost v souladu s ustanovením zde uvedených článků.

I v případě tohoto ustanovení je zde patrný jasný důraz kladený na omezení kupujícího „vyhnout" se plnění, jelikož odstoupení od smlouvy by z jeho strany bylo možné, pokud by nedodání části zboží nebo vadné části zboží znamenalo zásadní porušení smlouvy.[200] O zásadní porušení smlouvy se jedná v případě, pokud podstatně zbavuje druhou stranu toho, co byla na základě kupní smlouvy oprávněna očekávat. Vítanou pomůckou nám může být opět výklad z judikatury, tentokráte verdikt Nejvyššího rakouského soudu[201]. Ten mimo jiné ve svém rozsudku uvedl, že primárně by dohoda stran měla obsahovat interpretaci toho, jaké porušení smluvních povinností již bude považováno za závažné. Ve svém rozhodnutí dále uvedl, že koupě standardního softwaru obsaženého v hmotné podobě na CD nosičích lze považovat za koupi zboží spadající do režimu Úmluvy.

5. 8 Dodání zboží před stanovenou dobou nebo dodání většího množství zboží

Pokud prodávající dodá zboží před stanovenou dobou, kupující má v takovém případě dvě možnosti. Buď smí dodávku přijmout, ale zároveň mu není upřena možnost ji odmítnout (čl. 52 odst. 1).

Jestliže je dodávané množství zboží větší oproti ustanovení ve smlouvě, kupující přebytečné množství může odmítnout. Zároveň však může přijmout i část přebytečného množství nebo i kompletní dodávku. Za takové zboží, které přijal nad rámec smlouvy, je logicky povinen zaplatit i odpovídající částku, která je rovna ceně stejného množství dle smlouvy (čl. 52 odst. 2). Z tohoto ustanovení plyne, že je konstruováno zejména proti „pokušení prodávajícího"[202] dodávat větší množství zboží než je uvedeno ve smlouvě a mít z takového jednání další prospěch.

O jasnosti ustanovení čl. 52 svědčí i fakt, že nemnoho sporů bylo řešeno kvůli zde zmiňovanému výkladu. Jedním z mála je např. svár řešený soudem v Kanadě[203], kde krom jiného

[200] Více např. HONNOLD, O., John. *Article 51: Non-Conformity of Parts of the Goods* [online]. 25. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ho51.html>.
[201] Rozsudek Oberster Gerichtshof [5 Ob 45/05m]. 21. června 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1047>.
[202] *„The seller may be tempted."* HONNOLD, O., John. *Article 52: Early Delivery, Excess Quantity* [online]. 25. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ho52.html>.
[203] Rozsudek Ontario Superior Court of Justice [98-CV-142493CM]. *La San Giuseppe v. Forti Moulding Ltd*. 31. srpna 1999 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=413>.

kupující namítal dodávky zboží o 10% větší, ale současně je vždy zaplatil. Daný fakt také nebyl v kontrastu se smlouvou, proto se soud tentokráte vyjádřil ve prospěch prodávajícího.

5. 9 Odstoupení od smlouvy

Konečnou instancí (*ultima ratio*) ve výčtu práv a možností kupujícího v případě nedodržení smluvních povinností prodávajícím je právo na odstoupení od smlouvy. Problematikou možnosti odstoupení kupujícího od smlouvy se zabývá čl. 49. Z ustanovení tohoto článku je patrná snaha o vybalancování daleko předvídatelného zájmu a jistoty pro kupujícího, stejně tak jako ochrana prodávajícího před rušením zakázek kvůli malicherným důvodům, zejména pokud neexistuje alternativa uplatnitelnosti daného zboží jinde.[204] Jak je patrné z předchozí věty, pro prodávajícího může mít odstoupení od smlouvy značně negativní dopady, proto je možnost kupujícího odstoupit od smlouvy determinována řadou dalších podmínek. Ostatně obecná pravidla Vídeňské úmluvy stojí na principu přednosti odstranění vadného plnění před možností odstoupení od smlouvy.[205]

Základní podmínka, která dává kupujícímu možnost odstoupit od smlouvy je uvedená v čl. 49 odst. 1. Odstoupení je možné pouze v případě, je-li nesplnění některé povinnosti ze strany prodávajícího podstatným porušením smlouvy. Problematika podstatného porušení již v této práci byla částečně zmíněna. Pro přehlednost si ovšem některá pravidla, která primárně vycházejí z článku 25 CISG přiblížíme i zde. Základní teze ohledně podstatného porušení má dvě hlavní součásti. První z nich je složka skutečného zájmu kupujícího, resp. jeho očekávání v návaznosti na ustanovení smlouvy. Tato složka je ovšem omezena další částí, kterou je princip předvídatelnosti důsledků porušení smlouvy.[206] Zda se jedná o porušení podstatné, je třeba hodnotit *ad hoc* případ od případu zejména s ohledem na zvyklosti, které mezi sebou strany měly (čl. 9), případně na chování jednotlivých subjektů (čl. 8).

Čl. 49 odst. 2 obsahuje logické ujednání o zániku práva kupujícího na odstoupení od smlouvy, a to v případě, že prodávající zboží dodal. I tak ovšem existují určité výjimky tohoto

[204] ZIEGEL, S., Jacob. *The Remedial Provisions in Vienna Sales Convention: Some Common Law Perspective* [online]. 15. prosince 2004 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ziegel6.html>.
[205] RERRARI, Franco. *Fundamental Breach of Contracts Under the UN Sales Convention - 25 Years of Article 25 CISG* – [online]. 19. října 2006 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.
[206] BABIAK, Andrew. *Defining „Fundamental Breach" Under the United Nations Convention on Contrats for International Sale of Goods* [online]. 14. června 2006 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/babiak.html>.

pravidla. Kupující může odstoupit od smlouvy také při pozdní dodávce, pokud své právo uplatní v přiměřené době poté, co se dověděl o uskutečnění takovéto dodávky (čl. 49 odst. 2 a). Pokud by se jednalo o porušení jiných povinností než je pozdní dodání zboží, smí kupující odstoupit od smlouvy poté, co se o takovém porušení dozvěděl nebo musel dozvědět a v době přiměřeně poté. Právo kupujícího na odstoupení od smlouvy je také možné v případě, že uplynula doba kupujícím poskytnuta dle čl. 47 odst. 1 nebo kterou si prodávající sám na dodatečné plnění stanovil v souladu s čl. 48 odst. 2. V návaznosti na výklad zmiňovaných článků je také logickou možností kupujícího odstoupit od smlouvy i v případě, pokud prodávající uvede, že svou povinnost nesplní (čl. 47 odst. 1). Poslední možností kupující odstoupit od smlouvy je případ, kdy na žádost podanou prodávajícím (čl. 48) odpoví, že dodatečné plnění nepřijme.

Odstoupení od smlouvy je účinné, jakmile je tato skutečnost oznámena povinné straně (čl. 26). Pro danou notifikaci není Úmluvou předepsána žádná forma, proto může být učiněna jak písemně, tak ústně.[207] Sdělení, na jehož základě bylo učiněno odstoupení od smlouvy, musí korespondovat pouze s obecným ustanovením čl. 27.

U této problematiky je judikatura nadmíru bohatá. Jako praktická ukázka nám může posloužit např. rozsudek soudu z Versailles[208], kde se ve sporu jednalo o dodávky dvou strojů z Itálie do Francie. Kupující na strojích shledal vady, proto stanovil prodávajícímu dobu přiměřenou pro opravu těchto vad v souladu s čl. 46 odst. 3 a 47 odst. 1. Prodávající ovšem svou povinnost nesplnil ani poté. Díky zjištěným skutečnostem soud rozhodl ve prospěch kupujícího s tím, že jeho odstoupení od smlouvy bylo v souladu s čl. 49 odst. 2 b) ii) CISG.

[207] KANDA, s. 110.
[208] Rozsudek Cour d'Appel de Versailles, 12ème chambre, 1ère section [56]. *Giustina International Sp.A. v. Perfect Circle Europe SARL*. 29. ledna 1998 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=280>..

6. POVINNOSTI KUPUJÍCÍHO

6. 1 Přehled povinností kupujícího

Vídeňská úmluva vymezuje povinnosti kupujícího v článcích 53 – 60. Kupující má v režimu CISG dvě základní povinnosti (čl. 53). Těmi jsou

- zaplatit kupní cenu za zboží a
- převzít zboží v souladu s ustanovením smlouvy.

6. 2 Stanovení kupní ceny

Kupující je povinen zaplatit kupní cenu výslovně či nepřímo uvedenou ve smlouvě. Nepřímo může být cena stanovena např. v závislosti na počtu kusů, jednotek, či podle váhy zboží. Zatímco určení dle počtu kusů či daných jednotek se užívá např. při prodeji strojů, spotřebního zboží, nebo kosmetiky, v případě výpočtu na základě hmotnosti dochází prakticky zejména při obchodech se sypkými hmotami nebo chemikáliemi.[209] V případě pochybností ohledně určení hmotnosti zboží, je pro určení kupní ceny rozhodující čistá váha zboží (čl. 56). Čistou hmotností je třeba rozumět váhu zboží bez obalu.

Pokud ovšem kupní smlouva neobsahuje jakékoliv prvky, dle nichž by bylo možno kupní cenu určit, použije se znění článku 55. Dle jeho ustanovení se kupní cena v případě platně uzavřené kupní smlouvy určuje pomocí kupních cen obdobného zboží, které jsou všeobecně účtovány v příslušném obchodním odvětví za okolností srovnatelných v době uzavírání smlouvy. Výklad tohoto článku je mnohými autory považován za dosti kontroverzní a vzbuzující pochybnosti, protože v případě jeho užití se kupující dostává „do rukou prodávajícímu“, který z takového ujednání může profitovat.[210] V praxi se proto odkaz na tento hojně kritizovaný článek nevyskytuje příliš často. Existuje totiž rozpor v samotné Úmluvě, a to mezi zmiňovaným čl. 55 a čl. 14, dle něhož návrh na uzavření smlouvy musí obsahovat ustanovení, podle kterého lze určit alespoň nepřímo kupní cenu. Strany na základě ustanovení čl. 55 nemohou uzavřít kupní

[209] MASKOW, Dietrich. *Article 56* [online]. 3. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/maskow-bb56.html>.
[210] *„is in the hand on the seller“*. TALLON, Denis. *The Buyer´s Obligations Under the Convention on Contrats for the International Sale of Goods* [online]. 15. prosince 2004 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/tallon.html>.

smlouvu v režimu Vídeňské úmluvy, pokud dle čl. 6 nezmění účinky použití čl. 14, nebo jeho účinnost nevyloučí zcela.[211]

6. 3 Platba kupní ceny

Povinností kupujícího zaplatit kupní cenu, a to ve stanoveném termínu, určitým způsobem a v určitém místě (čl. 57 – 59) současně rozšiřuje ustanovení čl. 54. Je povinen učinit potřebná opatření (např. otevřít akreditiv nebo nechat akceptovat směnku) a vyhovět tak stanoveným formalitám. Ty mohou být nezbytné vzhledem k ustanovení smlouvy samotné nebo výkladu zákonů k tomu, aby mohla být učiněna platba za zboží. V případě povinnosti splnit zákonné požadavky (např. povolení nákupu cizí měny či jiné devizové nebo administrativní předpisy) je třeba vzít v potaz veškeré normy, které mohou tuto povinnost ovlivnit. Jedná se tu zejména o veřejnoprávní normy platné v místě podnikání prodávajícího a kupujícího.[212] Daný výklad tedy vede k závěru, aby kroky související s placením spadaly pod kontrolu kupujícího.[213]

Judikaturou dokládající výše zmiňovaná fakta v tomto případě je např. spor vedený u obchodní arbitráže v Rusku.[214] V uvedeném rozhodnutí arbitři uvedli ohledně ustanovení čl. 54, že povinnost zaplatit kupní cenu je rozšířena o povinnost kupujícího učinit veškerá opatření a respektovat veškeré formality, aby daná platba mohla být provedena. Jelikož v uvedeném případě kupující neprovedl patřičné kroky pro to, aby tato platba mohla být provedena, nebyl ve sporu úspěšným.

Placení neboli tok peněz od kupujícího k prodávajícímu upravuje institut všeobecně nazývaný jako platební podmínka. Ta by měla obsahovat 4 základní údaje, a to místo platby, časové určení doby platby, způsob platby a měnu, v níž by měla být celá transakce uskutečněna.

[211] KUČERA, Zdeněk, a kol. *Úvod do práva mezinárodního obchodu*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2003. s. 225-226.
[212] ROZEHNALOVÁ, s. 324.
[213] OSUNA-GONZÁLEZ, Alejandro. *Buyer´s Enabling Steps to Pay the Price: Article 54 of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 3. listopadu 2006 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/osuna2.html>.
[214] Rozhodnutí Tribunal of Int'l Commercial Arbitration at the Russian Federation Chamber of Commerce [12 JI 1992]. 17. října 1995 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=216>.

6. 3. 1 Místo placení

Článek 57 definuje místo placení kupní ceny. Obecně však platí, že základní ujednání ohledně místa placení bývá výslovně nebo alespoň implicitně uvedeno ve smlouvě.[215] V tomto případě jde zejména o finanční instituci, resp. bankovní účet prodávajícího. Dále se takovýmto místem, pokud se kontrahenti nedomluvili na jiném místě, v režimu CISG rozumí buď místo podnikání prodávajícího nebo místo předání zboží nebo dokladů, pokud by k platbě mělo dojít v místě tohoto předání. Pokud prodávající místo podnikání nemá, je rozhodující jeho bydliště. Opačným případ může nastat, jestliže má prodávající více míst podnikání. V tomto případě se bere v potaz místo podnikání, které má nejužší vztah k samotné kupní smlouvě.[216]

Dle ustanovení čl. 57 odst. 2 zvýšení výloh spojených s placením způsobených změnou místa podnikání prodávajícího po uzavření kupní smlouvy, jdou na vrub prodávajícímu. Naopak riziko a náklady za opožděnou či ztracenou platbu nese kupující.[217]

V judikatuře lze nalézt rozsáhlé množství případů vztahující se k problematice místa placení. Značné množství rozporů se týká dosahu jurisdikce soudů jednotlivých států. Pro příklad si stručně přibližme např. spor řešený nizozemským soudem[218], jehož předmětem byl prodej dvou nákladních vozidel. V rozhodnutí uvedl, že kupující může být žalován pouze v místě plnění příslušného závazku, což v daném případě spočívalo v platbě kupní ceny. Jelikož na základě čl. 53 a 57 Úmluvy určil, že platba měla být učiněna v místě mimo jeho jurisdikci, proto danou žalobu odmítnul a prodávající tak nebyl úspěšný.

6. 3. 2 Termín uskutečnění platby

Regulaci doby, do které má být platba uskutečněna vytyčuje čl. 58. Základní myšlenka Úmluvy spočívá v „souběhu“ dodacích a platebních podmínek, tedy jestliže je splněna podmínka na jedné straně, má být splněna podmínka i na straně druhé.[219]

Na myšlenku obsaženou v předchozí větě navazuje úvodní ustanovení Úmluvy týkající se této problematiky (čl. 58 odst. 1). Jestliže ze smlouvy samé neplyne jiná dohoda, má se za to, že

---

[215] MASKOW, Dietrich. *Article 57* [online]. 3. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/maskow-bb57.html>.
[216] Tamtéž.
[217] SCHLECHTRIEM, Peter. *Uniform Sales Law – The UN Convention on Contracts for International Sales of Goods* [online]. 7. června 2000 [25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem-57.html>.
[218] Rozsudek Gerechtshof´s Hertogenbosch [26/94/Ro]. *Jungmann Nutzfahrzeuge Handelsgesellschaft mbH v. Terhaag Bedrijfsauto's BV*. 26. října 1994 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=138>.
[219] MASKOW, Dietrich. *Article 58* [online]. 3. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/maskow-bb58.html>.

povinnost kupujícího zaplatit kupní cenu nastane, pokud prodávající umožní nakládat kupujícímu se zbožím či s doklady, které opravňují volnou manipulaci se zbožím. V tomto případě se prakticky jedná o platbu při dodávce (resp. po dodávce), popřípadě v průběhu realizace dodávky (dílčí dodávky). Lze konstatovat, že v tomto případě je v podstatě zboží „vyměněno" za peníze. Tuto skutečnost dokládá i judikatura např. v případě sporu řešeným soudem v Mexiku[220], který uvedl, že pokud smlouva nestanoví něco jiného, platba kupní ceny za zboží je splatná při jeho předání.

Na možnost, že daná smlouva zahrnuje přepravu zboží, je použitelný výklad odst. 2. (čl. 58). Zboží nebo doklady, které opravňují kupujícího se zbožím nakládat, budou prodávajícím poskytnuty na základě zaplacení stanovené ceny kupujícím. V tomto případě se prakticky jedná z důvodu předcházení rizika o platbu pomocí akreditivu.[221] Prakticky nám může posloužit např. spor rozhodovaný u soudu v Norimberku[222], který částečně objasnil problematiku ohledně místa podání žaloby, jelikož strany měli v daném případě uzavřenou klauzuli o platbě proti dokumentům dle čl. 58, což bylo mimo jeho působnost, musel žalobu prodávajícího zamítnout.

V čl. 58 odst. 3 nacházíme právo kupujícího zaplatit kupní cenu až poté, co bude mít možnost si předmět smlouvy prohlédnout. To znamená krátkou, povrchní prohlídku, avšak není vyloučena ani následná kontrola v souladu se zněním čl. 38.[223] Tento postup úhrady platí pouze v případech, jestliže ve smlouvě neexistuje ujednání o tom, že takovýto postup není možný.

Článek 59 opět rozšiřuje povinnosti kupujícího, který je povinen zaplatit v době, která je stanovená ve smlouvě, anebo pokud ji lze implicitně dovodit dle znění smlouvy nebo Vídeňské úmluvy. Tak musí konat, aniž by bylo zapotřebí, aby ho prodávající musel k těmto krokům vyzývat či zajišťovat splnění jiných formalit. Cílem tohoto ustanovení bylo odstranění zbytečných formalit, pokud je datum platby přímo určené nebo lze dovodit ze smlouvy.[224] Avšak z tohoto na první pohled poměrně jednoznačného ustanovení může prakticky vzniknout nemálo sporných situací, o čemž svědčí i bohatá judikatura. V praxi je třeba ve sporných případech přihlédnout opět i k zásadě dobré víry (čl. 7) podpořenou o zavedenou praxi mezi stranami (čl. 9), která by v takových případech spočívala zejména v určité komunikaci mezi stranami (např. odeslání

[220] Rozsudek Juzgado sexto de Primera Instancia del Partido de Tijuana [868/99]. 14. července 2000 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=514>.
[221] HONNOLD, O., John. *Article 58: Time For Payment; Inspection of the Goods* [online]. 25. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho58.html>.
[222] Landgericht Nuernberg-Fuerth [IHK O 10820/01]. 27. února 2003 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=965>..
[223] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 645.
[224] HONNOLD, O., John. *Article 59:Payment Due Without Request* [online]. 25.března 2005 [cit. 26.prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho59.html>.

faktury). Často se také užívá principu *La mise en Demeure*[225], který je k dlužníkovi poněkud mírnější.[226] Ukázkou z judikatury nám může být rozsudek Nejvyššího soudu Slovenské republiky[227], který řešil spor mezi prodávajícím z České republiky a slovenským kupujícím. Ten v odůvodnění rozsudku uvedl, že dle čl. 59 je kupující povinen zaplatit kupní cenu i bez obdržení formální žádosti.

6. 3. 3 Další platební podmínky

I když v samotné Vídeňské úmluvě nalezneme pouze ustanovení týkající se místa a doby placení, při mezinárodním obchodním styku se samozřejmě vykytují i další platební podmínky. Jedná se zejména o způsob platby a druh měny, ve které má být daná platba uskutečněna.

Zaměříme-li se na způsob placení, lze jej charakterizovat jako prostředek, kterým má být realizována daná platba. Jedním z nejčastěji užívaných prostředků je platba oproti předáním dokladů ke zboží. Dalším významným prostředkem je dokumentární akreditiv (*Letter of Credit – L/C*). Užívají se však také platby pomocí dokumentárního inkasa, směnek či šeků.[228]

Otázka volby měny vzhledem k nadnárodnímu charakteru mezinárodních smluv hraje v platebních podmínkách také důležitou roli. Jelikož Vídeňská úmluva regulaci stanovení měny nezná, v praxi je při volbě měny transakce mít na paměti devizové právo patřičné země. Devizové právo má za cíl zejména sledovat ochranu prostředků každého národního hospodářství a z tohoto důvodu v něm lze nezřídka nalézt řadu norem stanovujících potřebná povolení, či bezpodmínečných zákazů.[229]

6. 4 Povinnost převzít zboží

Kupující má, co se týká převzetí zboží, dle Úmluvy (čl. 60) dvě základní povinnosti. Je povinen provést veškeré úkony, které jsou potřebné a jejich provedení lze rozumně očekávat vzhledem k cíli, aby zboží mohlo být prodávajícím dodáno. Může se jednat především o

[225] Mimosoudní upozornění dlužníka (většinou stručným a formálně přesným dopisem) o nutnosti splnit jeho formální povinnost.
[226] TALLON, Denis. *The Buyer´s Obligations Under the Convention on Contrats for the International Sale of Goods* [online]. 15. prosince 2004 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/tallon.html>.
[227] Rozsudek Supreme Court of the Slovak Republic [*6 Obo 120/2007*]. 3. dubna 2008 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1362>.
[228] ROZEHNALOVÁ, s. 328.
[229] KANDA, s. 127-128.

kooperaci při vyřizování potřebných dokumentů nebo např. přípravu podmínek vhodných pro instalaci zboží.[230]

Druhou povinností kupujícího je samotné převzetí zboží neboli povinnost kupujícího převzít odpovědnost za zboží. Článek 60 ve své podstatě odpovídá povinnosti prodávajícího dodat zboží (čl. 31).[231]

[230] SCHLECHTRIEM, Peter. *Uniform Sales Law – The UN Convention on Contracts for International Sales of Goods* [online]. 9. srpna 2000 [26. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem-60.html>.

[231] GABRIEL, Deeb, Henry. *The Buyer´s Performance Under the CISG: Article 53-60. Trends in the Decisions* [online]. 3. listopadu 2006 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/gabriel4.html>.

7. PRÁVNÍ NÁSLEDKY PŘI PORUŠENÍ POVINNOSTÍ KUPUJÍCÍHO

7. 1 Úvodní přehled následků při nedodržení povinností kupujícího

Poruší-li smlouvu prodávající, vznikají vůči němu kupujícímu další práva uplatnitelná dle Úmluvy, která byla popsána v předchozích kapitolách. To samé platí i v opačném gardu. I když by se mohlo jevit, že jsou povinnosti v případě porušení smlouvy vůči jedné či druhé straně totožné, opak je pravdou. Rozsah nároků prodávajícího oproti nárokům kupujícího je z podstaty samé menší. To je dáno skutečností, že kupující má dle Úmluvy pouze dvě základní povinnosti (povinnost převzetí zboží a povinnost zaplatit za něj).

Dle Úmluvy má prodávající možnost v souladu s čl. 61 a) uplatnit některou z možností stanovenou články 62 až 65. Současně má možnost požadovat náhradu škody uplatnitelnou dle čl. 74 až 77 (čl. 61 (1) b). Tímto ovšem prodávající neztrácí právo na kompenzaci, uplatní-li i jiná práva na jiné nároky (čl. 61 odst. 2). Těmi mohou být např. smluvní pokuta či úroky z prodlení. Dle čl. 61 odst. 3) nemůže být při uplatnění některého z nároků prodávajícího poskytnut kupujícímu zásahem soudního či rozhodčího orgánu žádný odklad nebo dodatečná doba ke splnění jeho povinností. I když tuto možnost – *délai de grâce* můžeme nalézt v některých národních právních řádech, v oblasti mezinárodního obchodu je tato úprava nevhodná.[232]

7. 2 Povinnost kupujícího splnit původní závazek

Pokud by kupující nesplnil své povinnosti plynoucí ze smlouvy, může po něm prodávající žádat zaplacení kupní ceny, převzetí dodaného zboží či splnění dalších povinností, které byly určeny ve smlouvě (čl. 62). To je možné pouze v případě, pokud již neuplatnil jiný nárok, který by s takovýmto požadavkem nebyl slučitelný.

Ze samotné podstaty zmiňovaného nároku logicky vyplývá skutečnost, že pokud by prodávající dle čl. 62 svá práva uplatnil, má možnost rovněž kupujícímu poskytnout dodatečnou a zároveň přiměřenou lhůtu k tomu, aby kupující své povinnosti splnil (čl. 63 odst. 1). Současně s tímto je ovšem třeba pamatovat na výklad čl. 28. Jelikož čl. 28 přenechává diskreční pravomoc vnitrostátním soudům, lze jej označit za mezeru jednotného nástroje, jakým Úmluva je.[233] Ten omezuje uplatnitelnost tohoto nároku stejně jako v případě, kdy jsou strany v postavení

[232] KANDA, s. 133.

[233] TORSELLO, Marco. Substantive nad Jurisdictional Aspects of International Contract Remedies: A Comment on Avery Katz´s „Remedies for Breach of Contract Under the CISG*". International Review of Law and Economics 25*, 2005, 397-410. s. 406.

opačném[234]. V tomto případě se v praxi běžně jedná o případy, kdy prodávající dodal zboží, neobdržel ovšem od kupujícího platbu. Jako typický příklad nám může posloužit případ řešený u Okresního soudu v Komárně.[235] Existují ovšem i spory, kdy prodávající může trvat na zaplacení zboží, aniž by došlo k faktickému dodání. Jedná se o případy, kdy kupující odmítl dodávku převzít, nebo bylo zboží připraveno k expedici v místě podnikání prodávajícího, ale kupující si jej nepřevzal, ačkoliv dle dodací podmínky obsažené ve smlouvě tuto povinnost měl.[236] Je třeba mít na paměti i výklad čl. 85, dle kterého prodávající musí učinit veškerá opatření nutná k zachování daného zboží, za což mu náleží kompenzace v podobě úhrady přiměřených nákladů. V tomto případě nám poslouží jako ukázka např. rozsudek soudu z italského Milána.[237] Z uvedeného rozsudku je také patrné, že prodávající může sjednat náhradní obchod, pokud je kupující v nepřiměřeném prodlení s platbou za zboží či jeho převzetím a zároveň pokud je o daném kroku informován (čl. 88 odst. 1). Náhradní obchod by dokonce měl být sjednán, jedná-li se o zboží podléhající rychlé zkáze, nebo pokud by náklady spojené se zachováním tohoto zboží byly nepřiměřené.

V článku 63 odst. 2 nalezneme obdobné ustanovení jako v případě porušení povinnosti prodávajícího v čl. 47 odst. 2, postavení stran je tu ovšem opět samozřejmě opačné. Uplatní-li prodávající své právo poskytnutím dodatečné lhůty ke splnění povinnosti kupujícího, nemá právo před koncem tohoto termínu uplatňovat jiné nároky, na které by měl z důvodu porušení smlouvy nárok. To by neplatilo, pokud by mu kupující sdělil, že svůj závazek ve stanovené době nesplní. Tímto ustanovením ovšem prodávající neztrácí právo na náhradu škody, která byla způsobena prodlením kupujícího.

7. 3 Právo prodávajícího provést specifikaci zboží

Článek 65 byl navržen zejména se záměrem, neposkytl-li kupující specifikaci zboží, aby se s odkazem na tuto skutečnost dále neměl možnost vyhýbat svým povinnostem.[238] Smlouva je

[234] Plnění *in natura* dle čl. 46 v případě porušení povinnosti ze strany prodávajícího.
[235] Rozsudek District Court Komarno [5 Cb/254/2008]. 12. března 2009 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1506>.
[236] BORTOLOTTI, Fabio. *Remedies Avalaible to the Seller and Seller´s Right to Require Specific Performance (Articles 61, 62 and 28)* [online]. 26. října 2006 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bortolotti.html>.
[237] Rozsudek Corte di Appello di Milano. *Bielloni Castello S.p.A. v. EGO S.A*. 11. prosince 1998 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=359>..
[238] HONNOLD, O., John. *Article 65. Seller´s Notice Supplying Missing Specifications* [online]. 25. února 2005 [cit. 3. února 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ho65.html>.

považována za uzavřenou i v případech, kdy v ní zboží není přesně specifikováno.[239] Prodávající tedy dle zmiňovaného ustanovení může za určitých okolností určit velikost, formu či další vlastnosti zboží dle potřeb kupujícího, které mu mohly být známy. Může tak učinit v případě, že tak neučinil kupující sám, a to v přiměřené lhůtě poté co ho k tomuto vyzval.

Učiní-li prodávající specifikaci zboží sám, je povinen oznámit kupujícímu přesné údaje a zároveň mu stanovit lhůtu přiměřenou na to, aby mohl provést určení rozdílné. Závazným se určení zboží prodávajícím stává, pokud ve stanovené lhůtě pro rozdílné určení, neprovede kupující změny (čl. 65 odst. 2). Jakmile se stane specifikace zboží závaznou, kupující se již nemůže domáhat neplatnosti smlouvy z důvodu její vágnosti. Prodávající naopak může použít jím určenou cenu zboží např. jako podklad pro výpočet náhrady škody při potencionálním následném prodeji jinému kupujícímu.[240]

7. 4 Právo prodávajícího odstoupit od smlouvy

I v případě problematiky odstoupení od smlouvy prodávajícím lze z článku 64 vyčíst zjevnou podobnost s ustanovením článku 49, který tuto možnost naopak nabízí kupujícímu. Prodávající může od smlouvy odstoupit, pakliže neplnění smluvených povinností kupujícího znamená podstatné porušení smlouvy. Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, definici toho co lze považovat za porušení podstatné, nalezneme v článku 25.

Dle čl. 64 odst. 1 b) může prodávající odstoupit od smlouvy také v případě, nesplnil-li kupující své povinnosti tak, že nezaplatil smluvenou cenu za zboží nebo jej vůbec nepřevzal, a to ve lhůtě, kterou mu prodávající určil dle čl. 63 odst. 1. Prodávající může od smlouvy odstoupit i v případě, pokud kupující prohlásí, že své povinnosti v takto stanovené lhůtě nesplní. Z praktického hlediska ohledně této problematiky je poměrně zajímavým spor řešený soudem v Řecku[241], který se týkal dodávek automobilových katalyzátorů. Soud zde konstatoval, že prodávající v případě porušení povinností kupujícího nemůže současně odstoupit od smlouvy a při tom se dožadovat platby kupní ceny za zboží. Uvedl, že pakliže prodávající odstoupí od smlouvy, musí žádat navrácení zboží a náhradu skutečně vzniklé škody. Prodávající by mohl

[239] KANDA, s. 135.
[240] LOOKOVSKY, Joseph. *Article 65. Seller´s Right to Supply Specifications* [online]. 5. dubna 2005 [cit. 3. února 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/loo65.html>.
[241] Rozsudek Court of Appeals of Athens. *Automobile catalyst case [4861/2006]*. 16. listopadu 2009 [cit. 3. února 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060000gr.html>..

nárokovat náhradu škody ve výši smluvené ceny pouze v případě, pokud by nebo možné navrácení dodaného zboží.

Odstavec druhý čl. 64 částečně eliminuje možnost prodávajícího odstoupit od smlouvy. Dané právo mu zaniká, pokud kupující uhradil smluvenou cenu. To platí i v případě, že kupující provedl platbu až po dodatečně stanovené lhůtě, i když se jednalo o podstatné porušení smlouvy. Důvodem tohoto je snaha o zamezení s otálením odstoupení od smlouvy z důvodu spekulace ohledně vývoje ceny na trhu.[242] Mohlo by se jednat např. o případy, kdy by prodávající v době klesání ceny zboží trval na plnění kupujícím a v době kdy by byla hodnota zboží nejnižší, tak odstoupil od smlouvy a požadoval náhradu škody. Ochrana kupujícího před spekulativním jednáním prodávajícího patří k obecným principům, kupující by dále mohl v extrémních případech namítat porušení čl. 7.[243] Je nutné pamatovat na výjimky tohoto ustanovení, tedy na možnosti kdy prodávající od smlouvy za určitých předpokladů odstoupit může. Ty jsou upraveny v čl. 64 odst. 2 a) a b). Prodávající odstoupit může, i když kupující opožděné plnění provede, avšak musí tak učinit dříve, než mu je známo, že protistrana své povinnosti splnila. Prodávající může současně odstoupit od smlouvy, učiní-li tak v přiměřené době v případě jiného porušení smluvních povinností kupujícím, než kterým je opožděné plnění.

V případě odstoupení od smlouvy prodávajícím je třeba brát v úvahu i ustanovení článků 26 a 27. Je tedy třeba, aby prodávající tento fakt oznámil kupujícímu, a to způsobem přiměřeným k daným okolnostem. Takové oznámení musí prodávající učinit tak, aby bylo jasně formulováno, že se jedná o odstoupení od smlouvy, a to zejména z důvodů zabránění pochybností tohoto kroku v případě kupujícího.[244]

[242] SCHLECHTRIEM, Peter. *Uniform Sales Law – The UN-Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. 7. června 2000 [cit. 31. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem-63.html>.
[243] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 663-664.
[244] KNAPP, Victor. *Article 64* [online]. 4. února 2005 [cit. 31. ledna 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/knapp-bb64.html>.

8. NÁHRADA ŠKODY V REŽIMU VÍDEŇSKÉ ÚMLUVY

8. 1 Úvodní přehled problematiky náhrady škody

Rozbor náhrady škody je ve Vídeňské úmluvě vymezen v článcích 74 – 77. Základním cílem ustanovení ohledně náhrady škody je uvést poškozený subjekt do stejného hospodářského postavení, v jakém by byl v případě řádného plnění smlouvy.[245] Institut náhrady škody může využít kterákoliv ze smluvních stran v případě porušení plnění protistrany a je tedy dle CISG definován pro oba subjekty společně. Povinná strana se odpovědnosti zprostit pouze v případě, jestliže dokáže, že nesplněná povinnost byla zapříčiněna okolnostmi vylučujícími odpovědnost. Jedná se tedy o odpovědnost objektivní.[246] Věřitel tedy neprokazuje zavinění dlužníka, ale pouze nesplnění závazku.[247] Nesplnění povinnosti některé ze stran lze označovat jako protiprávnost, která se může vyskytovat v podobě aktivního jednání, např. poškození zboží, anebo opomenutí jednat tam, kde byla taková povinnost vyžadována, tzn. pasivní nečinnost (např. neodeslání zboží prodávajícím).[248] Na paměti je potřeba mít, že důkazní břemeno ohledně výše způsobené škody stejně tak jako prokázání příčinné souvislosti mezi vzniklou škodou a porušením smlouvy nese strana, která daný nárok uplatňuje.[249] Vídeňská úmluva zdaleka neupravuje veškeré otázky týkající se náhrad škod, které mohou v mezinárodním obchodním styku vzniknout.[250]

Možnosti uplatnitelnosti nároku náhrady škody nalezneme v čl. 74. Ten stanovuje, že náhradu škody může požadovat jeden subjekt, pokud škoda vznikla jako důsledek porušení smlouvy druhým subjektem, tedy jeho protiprávním jednáním. Důležitým faktorem je předvídatelnost takové škody, jelikož náhradu škody lze požadovat pouze za předpokladu, jestliže strana porušivší smlouvu mohla, anebo měla vzniklou škodu předvídat, a to vzhledem k dalším skutečnostem, o kterých věděla či vědět měla v době uzavření smlouvy. Nutno podotknout, že náhradu škody může poškozená strana požadovat v případě porušení smlouvy protistrany i vedle uplatnění dalších nároků dle Vídeňské úmluvy. Úmluva nabízí také možnost sankcionovat stranu porušující smlouvu pomocí žádosti o platbu úroků z prodlení (čl. 78 v návaznosti na znění čl. 84). Nárok na úroky z prodlení je dle CISG zcela nezávislým na ustanovení ohledně náhrady škody.

[245] GOTANDA, Y., John. *Recovering Lost Profits in International Disputes* [online]. 4. srpna 2005 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/gotanda2.html#ii>.
[246] KUČERA, Zdeněk, a kol. *Úvod do studia českého práva mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství Západočeské univerzity Plzeň, 1997. s. 180.
[247] ROZEHNALOVÁ, s. 360.
[248] VALDHANS, Jiří. Náhrada škody v režimu Vídeňské úmluvy. *Právní fórum č. 8*, 2008. s. 343.
[249] ROZEHNALOVÁ, s. 358.
[250] Srov. čl. 5 Vídeňské úmluvy.

Jeho výši si smluvní subjekty sjednávají sami, ale pokud tak neučiní, jejich výpočet je v jurisdikci soudních institucí v zemi věřitele.[251]

Dalšími v praxi velmi často používanými sankčními instituty, se kterými se můžeme setkat, jsou pokuty nebo penále a paušalizovaná náhrada škody. Jejich nesporná výhoda tkví ve skutečnosti, že poškozená strana nemusí prokazovat skutečnou výši škody. Úpravu žádného z uvedených institutů ovšem ve Vídeňské úmluvě nenalezneme.[252]

8. 2 Rozsah náhrady škody

Co se výše náhrady škody týká, základní úpravu nalezneme v rámci Úmluvy již v čl. 74. Jedná se nejen o skutečnou ztrátu, kterou poškozená strana s ohledem na porušení smlouvy utrpěla, ale zároveň částku odpovídající ušlému zisku. Ustanovení ohledně ztráty zisku je velmi důležité, poněvadž v některých právních systémech se ztráta ušlého zisku do vzniklé škody nezahrnuje.[253] Výše náhrady škody nesmí překročit výši skutečně vzniklé škody a ušlého zisku, kterou bylo možno v době uzavírání smlouvy předvídat.

Při stanovení výše náhrady škody lze v případě odstoupení od smlouvy jedné ze stran použít ustanovení čl. 75 nebo čl. 76. V obou případech jde o „abstraktní" výpočet.[254] Dle čl. 75 je výpočet stanoven způsobem s ohledem na koupi náhradního zboží kupujícím. Ten může v rámci uplatňování náhrady škody po prodejci původního zboží požadovat uhrazení rozdílu mezi cenou zboží v náhradním obchodě s cenou zboží smluvní. Dané ustanovení lze použít i opačným způsobem, tedy pokud uplatňuje náhradu škody prodávající po kupujícím při prodeji původního zboží pomocí náhradního obchodu. V případě uplatňování práva kterékoliv ze stran platí, že tak musí učinit přiměřeným způsobem a v přiměřeně dlouhé době po odstoupení od smlouvy, jestliže k němu došlo. Co je přiměřené opět závisí na okolnostech *ad-hoc* případ od případu, jelikož neexistence přímé definice dokládá „otevřenost termínu přiměřenost".[255] Stejně tak

[251] BARRY, Nicholas. *Article 78* [online]. 8. března 2005 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/nicholas-bb78.html>.
[252] ROZEHNALOVÁ, s. 374-381.
[253] VILUS, Jelena. *Provisions Common to the Obligations of the Seller and the Buyer* [online]. 12. září 2002 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/vilus.html>.
[254] *„ calculated abstractly"*. OFFERMANNS, Jennifer. *Damages Arising Out of a Cover Purchase within the Framework of Articles 74 to 77 CISG* [online]. 22. prosince 2009 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/offermanns.html>.
[255] *„reasonable is an open term"*. SCHLECHTRIEM, Peter. *Calculation of damages in the event of anticipatory breach under the CISG* [online]. 9. září 2008 [cit. 30. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem20.html>.

mohou být uplatňovány i další škody, jež by hypoteticky realizací náhradního obchodu mohly vzniknout.

Dle čl. 76 je poškozená strana, jenž neuskutečnila koupi náhradního zboží dle čl. 75 oprávněna dožadovat se náhrady škody ve výši rozdílu ceny mezi běžnou cenou daného zboží platnou v době uzavírání smlouvy a cenou sjednanou ve smlouvě. Dané ustanovení ohledně sjednání náhradního obchodu je platné jak pro kupujícího tak pro prodávajícího stejně. Pakliže již došlo k převzetí zboží a strana žádající náhradu škody odstoupila od smlouvy až poté, rozhodnou dobou pro určení ceny tohoto zboží na trhu je právě okamžik převzetí zboží. Dané ustanovení na bázi dvojího testu vzniklo zejména s ohledem na jednání poškozeného, jenž by mohl odkládat odstoupení od smlouvy právě díky kolísání ceny zboží.[256] Pod pojmem běžná cena je možno vyložit cenu daného zboží v místě dodání, resp. cenu zboží v obdobné náhradní lokalitě.

Velmi významným ustanovením ohledně stanovení výše náhrady škody je čl. 77. Poškozená strana musí učinit přiměřená opatření ke zmenšení skutečné škody i ušlého zisku, a to přiměřeně k daným okolnostem případu. Referenčním bodem v tomto případě je chování obezřetné osoby jednající v dobré víře, která by byla v obdobném postavení jako strana poškozená s přihlédnutím k obchodním zvyklostem dle čl. 9.[257] Obdobné pravidlo je zásadním v zemích *common law* a je paralelou např. amerického UCC § 347.[258]

Neučinila-li poškozená strana tato opatření, smí se strana, která porušení smlouvy způsobila, domáhat snížení rozsahu vzniklé škody. Takové snížení by mělo odpovídat rozsahu, ve kterém mohla a měla být škoda zmenšena. Výčet jednání, jak by měla poškozená strana škodě předcházet, může být poměrně rozsáhlý. Může se jednat např. o provedení náhradního obchodu, uskladnění zboží, o upozornění druhé strany, že její jednání či nejednání může mít za důsledek ztrátu. Toto jednání poškozené strany je možné eliminovat tím, že nemůže být takovýmito dalšími povinnostmi neúměrně zatěžována.[259]

[256] ZIEGEL, S., Jacob. *Report to the Uniform Law Conference of Canada on Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. 23. dubna 1999 [cit. 30. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/text/ziegel76.html>.
[257] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 790.
[258] SUTTON, S., Jeffrey. *Measuring Damages Under the United Nations Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. 11. srpna 1999 [cit. 31. prosince 2012] Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/sutton.html>.
[259] ROZEHNALOVÁ, Naděžda. *Právo mezinárodního obchodu*, 2. vydání. Praha: ASPI, 2006. s. 364.

8. 3 Další aspekty týkající se náhrady škody – vyloučení odpovědnosti

8. 3. 1 Vyloučení odpovědnosti z důvodů okolností stojících mimo dosah stran

Okolnosti, dle kterých je vyloučena odpovědnost jedné či druhé strany, jsou v Úmluvě vymezeny článkem 79, který je zároveň jedním z nejkontroverznějších a nejdiskutovanějších ustanovení.[260] Možnost vyloučení dle tohoto článku platí pouze v případě nároku na náhradu škody, jelikož jak čl. 79 odst. 5 stanoví, stranám nic nebrání v uplatňování jiných nároků dle CISG. Současně je třeba uvažovat ohledně doby uplatnitelnosti možností nabízejících se tímto článkem, jelikož na eventualitu vyloučení odpovědnosti je možné se odkazovat pouze po dobu, po kterou trvá překážka (čl. 79 odst. 3).

Prakticky se ospravedlnitelnost dle tohoto bodu označuje jako „vyšší moc", která je charakterizována jako něco nepředvídatelného, nepřekonatelného a neodolatelného.[261] K vyloučení odpovědnosti dle článku 79 odst. 1 dochází, pokud v době uzavření smlouvy neexistují překážky, které ale vznikly později, zároveň je existence těchto překážek nezávislá na vůli strany, nešly rozumě předvídat a nedalo se je či jejich důsledky odvrátit nebo překonat. Otázkou vyšší moci se prakticky při svém rozhodování zabýval soud v USA[262]. Daný spor se jednal dodávky kolejnic a vyšší moc představovalo zamrznutí přístavu. Soud pomocí přihlédnutí k vnitrostátní judikatuře při řešení sporu provedl třífázový test: 1) zda daná překážka skutečně nastala, 2) zda skrz uvedenou překážku byl závazek nesplnitelný, 3) zda se uvedená překážka dala předvídat.

Další možností kdy k vyloučení odpovědnosti dochází, je situace, při které by k porušení povinnosti došlo z důvodu jednání třetí osoby. Třetí osoba musí být současně pověřena, aby splnila za povinný subjekt jeho závazek, ale rovněž by při takovém plnění muselo dojít k situaci charakterizované v předchozím odstavci. Dané ustanovení platí, pouze pokud třetí osoba je samostatným subjektem jednající na vlastní odpovědnost a nejedná se tedy o osobu pod vlivem příkazce ani není součástí jeho organizační struktury.[263] Odpovědnou za škodu by tedy povinná strana nebyla, pokud by v případě delegace sjednaných povinností na třetí subjekt zasáhla vyšší moc.

---

[260] Srov. HELLNER, Jan. *The Vienna Convention and Standart Form Contracts* [online]. 26. září 2002 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/hellner.html>.

[261] *„force majeure"*. BARRY, Nicholas. *Impracticability and Imposibility in the U. N. Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. 10. prosince 2004 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/nicholas1.html>.

[262] Rozsudek U.S. District Court, Northern District of Illinois, East. Div [03 C 1154]. *Raw Materials Inc. v. Manfred Forberich GmbH & Co., KG*. 6. července 2004 [cit. 6. března 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=987>.

[263] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 819.

Když existuje určitá relevantní překážka, kvůli níž a v souladu s tímto článkem dochází k vyloučení odpovědnosti povinné strany, je důležité, aby tato situace byla oznámena protistraně. Je tak nezbytné učinit v přiměřené době poté, co ke zmiňované překážce došlo, podat oznámení protistraně s důvody a důsledky dané skutečnosti. Jestliže by oznámení doručeno nebylo, subjekt se závazkem je odpovědný za vzniklou škodu (čl. 79 odst. 4).

V praktickém mezinárodním obchodě je vhodné smluvně otázky vyšší moci přímo ve smlouvě alespoň stručně specifikovat. Další možností jak předejít možným komplikacím je aplikace doložky *hardship*. Její rozdíl je oproti v tomto článku CISG specifikovaným situacím otázek *force majeure* v možnosti jednání subjektu. Zatímco v režimu CISG a tedy *force majeure* dochází k osvobození v případech, kdy je povinné straně výkon zcela znemožněn, *harship* stanoví, že k osvobození může dojít i v případě, kdy je plnění pouze obtížné, avšak stále možné.[264] Doložky *Hardship* jsou upraveny např. v Zásadách UNIDROIT.[265]

8. 3. 2 Jednání či opomenutí protistrany

Úmluva v čl. 80 zakotvuje možnost vyloučení odpovědnosti z důvodů nesplnění povinností protistrany. Nároky z nesplnění povinností nemůže oprávněná strana uplatňovat v rozsahu, ve kterém sama dané opomenutí zapříčinila. Dané vyloučení odpovědnosti z důvodu selhání protistrany se jedná nejen nároku na náhradu škody, ale veškerých nároků vyplývajících z nesplnění povinnosti.[266] Příkladem využití tohoto institutu v praxi může být například nedodání zboží prodávajícím z důvodu nevyřízení dovozní licence kupujícím.[267] Obdobnou situaci v praktickém pojetí řešil rozhodčí soud v Bělorusku[268]. Ten ve svém rozhodnutí uvedl, že kupující se nemůže ospravedlňovat s odvoláním na neplnění smluvních povinností prodávajícího, pokud sám smluvní povinností porušuje tím, že nedokáže hradit pravidelně smluvené částky a má vůči prodávajícímu dluh značné výše. Dalšími příklady mohou být např. dodání nesprávných nebo nekompletních instrukcí týkající se dopravy zboží nebo zaslání nesprávné nabídky či plánů pro vytvoření zboží.[269] Praktickou ukázkou nám může být také například rozsudek soudu ve

[264] FLECHTNER, R., Harry. *The Exemption Provisions of the Sales Convention, Including Comments on „Hardship" Doctrine and The 19 June 2009 Decision of the Belgian Cassation Court* [online]. 23. června 2011 [cit. 3. března 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/flechtner10.html>.
[265] BUND, M., Jennifer. *Force Majeure Clause: Drafting Advice for the CISG Practitioner* [online]. 27. července 1999 [cit. 4. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bund.html>.
[266] ROZEHNALOVÁ, s. 372.
[267] NEUMANN, Thomas. *Shared Responsibility under Article 80 CISG* [online]. 2. dubna 2010 [cit. 3. března 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/neumann1.html>.
[268] Rozhodnutí Belarusian Chamber of Commerce and Industry International Court of Arbitration [24-13/95]. *ATT v. Armco*. 5. října 1995 [cit. 28. února 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1130>.
[269] SCHLECHTRIEM, SCHWENZER, s. 839.

Slovinsku[270], který rozhodoval spor týkající se dodávek čerpadel. V daném sporu měl kupující dohodnutou platbu pomocí akreditivu. Kupující nezaplatil z důvodu, že prodávající neposkytnul údaje potřebné k otevření nového akreditivu. V dané otázce soud uvedl, že prodávající není oprávněn spoléhat na neschopnost kupujícího plnit svůj závazek – úhradu platby pomocí akreditivu, pokud dané selhání sám zavinil.

[270] Rozsudek Vrhovno sodišče [*III Ips 90/2008*]. 13. září 2011 [cit. 13. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/110913sv.html#ctoc>.

ZÁVĚR

Tato práce byla primárně zaměřena na výklad Vídeňské úmluvy, respektive na její prakticky nejdůležitější prvky, a to povinnosti subjektů včetně následků vadného jednání. Abychom se mohli s danými otázkami dostatečně zabývat, bylo nezbytné alespoň stručně specifikovat další aspekty, jejichž pomocí jsme měli možnost pochopit, kdy a za jakých okolností Úmluvu na mezinárodní kupní smlouvu použít lze a kdy je tomu naopak. Ačkoliv je vymezené téma velmi komplexní a zároveň rozsáhlé, přesto byl zpočátku práce začleněn velmi stručný výklad zaměřující se spíše na právní teorii, který byl vložen zejména z důvodu uchopitelnosti této práce při praktickém užití. Institutu náhrady škody v závěru práce byl vzhledem k jeho rozsáhlosti věnován pouze základní prostor, avšak opět pro potřeby této práce, z důvodu co největší možné komplexnosti pohledu na zmiňovanou problematiku, poměrně dostatečný. Pozorný čtenář mohl také zaznamenat zvýšené kognice určitých klíčových prvků, například dostatečného objasnění termínu podstatné porušení, na který jsme měli možnost narazit hned několikrát.

Nyní nastala prává chvíle, abychom si ujasnili veškerá pozitiva a negativa Vídeňské úmluvy.

Jako nesporný klad tohoto důležitého právního instrumentu lze označit jeho jasné a tím také poměrně jednoduše vyložitelné znění. To lze současně s ohledem na datum svého vzniku označit jako velmi nadčasový text vystavěný s odkazem na základní právní principy. Bezesporu za další klad Úmluvy lze považovat značné množství zemí, které ji ratifikovaly a následně zakomponovaly do svých vnitrostátních právních předpisů, jelikož tento fakt obecně zvyšuje právní jistotu obchodníků z těchto států.

Vídeňská úmluva ovšem současně obsahuje řadu ustanovení, které lze považovat za pozitivum, ale při jiném úhlu pohledu je reálné spekulovat nad myšlenkou jistého nedostatku. Jedná se zde například o značnou kontraktační volnost smluvních subjektů. Tato myšlenka lze považovat jistě za kladný počin, avšak podbízí se otázka, zda daná flexibilita není až přílišná. Za úvahu by jistě stálo, zdali by z důvodu dalšího zvýšení právní jistoty neměla být stranám odejmuta například možnost zcela použití Úmluvy vyloučit. Jisté kontroverze může vzbudit i přemíra neurčitých pojmů. Smyslem tohoto faktu byla pravděpodobně snaha tvůrců, vytvořit kodex, který by byl uplatnitelný na co nejširší škálu situací, což se nutno říci víceméně podařilo. Na druhou stranu je patrné, že tyto nejasnosti byly mnohokrát pomyslnou jiskrou v případě zažehnutí obchodních sporů.

Zauvažujeme-li nad negativy, ty lze spatřovat především ve značné nejednotnosti závěrů rozsudků rozsudků soudů či v rozhodčích nálezech. Na základě použité judikatury jsme měli možnost nezřídka zaznamenat, že spor s poměrně předvídatelným závěrem byl rozhodnut zcela opačně, než bychom v dané situaci očekávali. Eliminací této názorové oscilace by se dalo jistě předejít například vytvořením jednotných závazných pravidel pro výklad Úmluvy. Tím by se dosáhlo současně zvýšení právní jistoty subjektů vedoucími mezi sebou spory. Další nevýhodou je řada ať již vnějších tak interních mezer Úmluvy. Daný problém by šel opět vyřešit poměrně jednoduchým způsobem. Protože dané situace lze zpravidla řešit s pomocí některých z pravidel *lex mercatoria*, stačil by do textu vložit závazný odkaz na tu či onu uznávanou „kodifikovanou" zvyklost.

Závěrem si můžeme odpovědět na *de facto* elementární otázku, kterou jsme si položili na počátku této práce. Je tedy i při současném strmém vývoji mezinárodního obchodu Vídeňská úmluva dostatečným a vhodným právním instrumentem pro úpravu mezinárodní kupní smlouvy? Ačkoliv jsme měli možnost se seznámit s celou škálou nedostatků a možných úskalí, nutno konstatovat, že CISG je stále klíčovým prvkem úpravy běžných mezinárodně-obchodních transakcí se zbožím. Díky jejímu zaslouženému renomé lze předpokládat, že změny v tomto ohledu nenastanou ani v blízké budoucnosti, ba spíše naopak. Lze si jen těžko představit, že by bylo nyní možné sjednat nový dokument s obdobným právním postavením, kterého bylo na poli mezinárodního obchodu umožněno Vídeňské úmluvě. I při nynější akceleraci a globalizaci světového obchodu se skutečné zájmy jednotlivých klíčových aktérů příliš nepřibližují a stále zůstává řada nacionálních, popřípadě regionálních prvků hovořící ve prospěch této myšlenky.

Základním účelem práce bylo vyložit ustanovení kupní smlouvy v režimu Vídeňské úmluvy, případy a dopady porušení smlouvy, to celé s reflexí nedostatků a sporných ustanovení. Lze konstatovat, že tento úmysl se zdárně podařilo realizovat, i když se nejednalo o úkol zcela triviální. Vídeňskou úmluvu a širokou problematiku s ní související lze označit v českém právním prostředí jako neprávem opomíjený instrument, který má ovšem v praktickém využití na řešení otázek spojených s mezinárodním obchodem významný dopad. O tom svědčí i fakt, že v zahraničí se tímto tématem zabývá řada věhlasných vědců a renomovaných institucí. I z těchto důvodů byl naštěstí k dispozici dostatečný počet cizojazyčných zdrojů, článků a komentářů, na kterých byla tato práce prakticky vybudována. Výklad jednotlivých ustanovení také usnadňuje značné množství judikátů, které zrcadlí možnosti použití objasňovaných článků včetně potencionálních možností řešení uvedených sporů. Ty byly přidány opět s ohledem na maximální možné přiblížení se ke skutečné praxi. Doufejme tedy, že Vídeňské úmluvě bude i v tuzemském

právním prostředí v budoucnu věnován větší zřetel, a to zejména s ohledem na její praktickou využitelnost. Jde předpokládat, že i přes „pokročilý věk“ Vídeňské úmluvy, bude její důležitost a popularita v mezinárodním obchodě i nadále přinejmenším stejná jako doposud.

ZDROJE

Monografie

- FOLSOM, Haughwout, Ralph, [et al.]. *International Business Transactions: A Problem-oriented Coursebook*, 9th Edition. St. Paul: West, a Thomson business, 2006. 1424. s. ISBN 0-314-16811-7
- HERMANN, Adolf, Hanuš. *International Trade Terms. Mezinárodní obchodní podmínky*. Praha: Radix, 1996. 166 s. ISBN 80-86031-03-9
- CHUAH, Tik, Chin, Jason. *Law of International Trade*, Second Edition. London: Sweet & Maxwell, 2001. 590 s. ISBN 0-421-74650-5
- KANDA, Antonín. *Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku (Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží)*. Praha: Linde, 1999. 307 s. ISBN 80-7201-183-9
- KUČERA, Zdeněk, PAUKNEROVÁ, Monika, RŮŽIČKA, Květoslav, ZUNT, Vlastislav. *Úvod do práva mezinárodního obchodu*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2003. 302 s. ISBN 80-86473-32-5
- KUČERA, Zdeněk, PAUKNEROVÁ, Monika, RŮŽIČKA, Květoslav, ZUNT, Vlastislav. *Úvod do studia českého práva mezinárodního obchodu*. Plzeň: Vydavatelství Západočeské univerzity Plzeň, 1997. 233 s. ISBN 80-7082-345-3
- KUČERA, Zdeněk. *Mezinárodní právo soukromé*, 7. vyd. Brno: Doplněk, 2009. 464 s. ISBN 978-80-7239-231-5
- LOOKOVSKY, Joseph. *Understanding the CISG*, Third Edition. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2008. 243 s. ISBN 978-90-411-2589-7
- ONDŘEJ, Jan. *Mezinárodní právo veřejné, soukromé, obchodní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. 463 s. ISBN 80-86898-02-4
- PELIKÁNOVÁ, Irena. *Obchodní právo 4*. Praha: ASPI, 2009. 395 s. ISBN 978-80-7357-428-4
- POKORNÝ, Milan. *Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním - komentář*. Praha: C. H. Beck, 2004. 342 s. ISBN 80-7179-902-5
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda, VALDHANS, Jiří. *Vybrané kapitoly mezinárodního práva soukromého*. Masarykova univerzita: 2010. 114 s. ISBN 978-80-210-5276-5
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda, GONSORČÍKOVÁ, Miluše., *Vybrané problémy mezinárodního práva soukromého a procesního – řešení sporů*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 77 s. ISBN 80-210-3515-3.
- ROZEHNALOVÁ, Naděžda. *Právo mezinárodního obchodu*, 2. vydání. Praha: ASPI, 2006. 556 s. ISBN 80-7357-196-X
- SCHLECHTRIEM, Peter, SCHWENZER, Ingeborg. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*, second edition. Oxford: Oxford University Press, 2005. 1149 s. ISBN 0-19-927518-1.

- SCHWENZER, Ingeborg. *Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods (CISG)*, third edition. Oxford: Oxford University Press, 2010. 1480 s. ISBN 978-0-19-956897-0
- SVATOŠ, Miroslav, a kol. *Zahraniční obchod, teorie a praxe*. Praha: Grada, 2009. 368s. ISBN 978-80-247-2708-0
- TRÁVNÍČKOVÁ, Zuzana. *Materiály ke studiu mezinárodního práva*. Praha: Oeconomica, 2006. s. 207

Odborná periodika

- FERRARI, Franco. What Sources of Law for Contracts for the International Sale of Goods? Why One has to Look Beyond the CISG. *International Review of Law and Economics 25,* 2005, s. 314-341.
- KAPITÁN, Zdeněk. Podmínky aplikovatelnosti Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. *Právní fórum*, 2008, roč. 5, č. 7. s. 275-288.
- KRONKE, Herbert. THE UN SALES CONVENTION, THE UNIDROIT CONTRACT PRINCIPLES AND THE WAY BEYOND. *Journal of Law and Commerce*, vol. 25. 2005-06. s. 451-465. Dostupné na <http://www.uncitral.org/pdf/english/CISG25/Kronke.pdf>.
- METZGER, Axel. Die Haftungs des Verkäufers für Rechstmängel gem. Art. 41, 42 CISG. *Rablels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht*, Band 73 (2009). s. 842-865. Dostupné na <http://www.iri.uni-hannover.de/tl_files/Materialien/Metzger/Publikationen/Metzger-Art41,42CISG2010.pdf>. ISSN 1868-7059.
- RÖSLER, Hannes. Changed and Unforeseen Circumstaces in German and International Contract Law. *Slovenian Law Review*, 2008, roč. 5. s. 47-57. ISSN 15819531
- SVOBODOVÁ, Klára. Přiměřená doba podle čl. 39 odst. 1 Vídeňské úmluvy. *Právní fórum*, 2008, roč. 5, č. 8. s. 337-342.
- TORSELLO, Marco. Substantive nad Jurisdictional Aspects of International Contract Remedies: A Comment on Avery Katz´s „Remedies for Breach of Contract Under the CISG*"*. *International Review of Law and Economics 25*, 2005, s. 397-410.
- VALDHANS, Jiří. Náhrada škody v režimu Vídeňské úmluvy. *Právní fórum,* 2008, roč. 5, č. 8. s. 342-350.
- ŽÍDEK, Petr. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží: Specifika výkladu mezinárodně unifikovaného právního předpisu. *Právní fórum*, 2008, roč. 5, č. 3. s. 81-89.

Internetové zdroje

- BABIAK, Andrew. *Defining „Fundamental Breach" Under the United Nations Convention on Contrats for International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 14. června 2006 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/babiak.html>.
- BARRY, Nicholas. *Article 78* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 8. března 2005 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/nicholas-bb78.html>.
- BARRY, Nicholas. *Impracticability and Imposibility in the U. N. Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 10. prosince 2004 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/nicholas1.html>.
- *Basic facts about the United Nations Commision on International Trade Law*. Červenec 2007. Dostupné na < http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/general/06-50941_Ebook.pdf>.
- BIANCA, Massimo, Cesare. *Article 35* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 28. ledna 2005 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bianca-bb35.html>.
- BIANCA, Massimo, Cesare. *Article 36* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 28. ledna 2005 [cit. 1. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bianca-bb36.html>.
- BIANCA, Massimo, Cesare. *Article 37* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 28. ledna 2005 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bianca-bb37.html>.
- BONELL, Joachim, Michael. *The UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts and the CISG - Alternatives or Complementary Instruments?* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 9. srpena 2008 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné z <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ulr96.html>.
- BORTOLOTTI, Fabio. *Remedies Avalaible to the Seller and Seller´s Right to Require Specific Performance (Articles 61, 62 and 28)* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 26. října 2006 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/bortolotti.html>.
- BOUT, X., Patrick. *Trade Usages: Article 9 of the Convention on Contract for the International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 1. červen 1999 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bout.html>.
- BŘÍZA, Petr. *Od konce r. 2009 se rozhodné právo pro smlouvy určuje podle Nařízení „ŘÍM I"* [online]. epravo.cz, 18. března 2010 [cit. 6. října 2012]. Dostupné na <http://www.epravo.cz/top/clanky/od-konce-r-2009-se-rozhodne-pravo-pro-smlouvy-urcuje-podle-narizeni-rim-i-60586.html>.
- BUND, M., Jennifer. *Force Majeure Clause: Drafting Advice for the CISG Practitioner* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 27. července 1999 [cit. 4. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bund.html>.
- *Dodací podmínka (parita) v mezinárodním obchodu* [online]. BusinessInfo.cz, 30. listopadu 2010 [cit. 3. listopadu 2012]. Dostupné na<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/parita-v-mezinarodnim-obchodu-7697.html>.

- DOLEČEK, Marek. *Mezinárodní právo soukromé – mezinárodní smlouvy* [online]. BusinessInfo.cz, 1. srpna 2008 [cit. 5. října 2012]. Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/mezinarodni-pravo-soukrome-smlouvy-opu-4569.html>.
- ENDERLEIN, Fritz. *Rights and Obligations of the Seller under the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 17. září 2002 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/enderlein1.html#id>.
- FEKAR, Pavel. *Několik poznámek k rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci nízké kapitalizace a související klasifikace úroků pro účely smluv o zamezení dvojího zdanění* [online]. danarionline.cz, 1. června 2005 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9897v12770-nekolik-poznamek-k-rozsudku-nejvyssiho-spravniho-soudu-ve-veci/?search_query=$issue=17I1|$issue=17I2|$issue=17I3|$issue=17I4|$issue=17I5|$issue=17I6>.
- FELEMEGAS, John. *The United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods: Article 7 and Uniform Interpretation* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 5. listopadu 2002 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/felemegas.html#ch4>.
- FERRARI, Franco. *Asumtion of Debts as a Subject Matter Excludet from the UN Sales Convention* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 6. února 1998 [cit. 10. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrar.html>.
- FERRARI, Franco. *Fundamental Breach of Contracts Under the UN Sales Convention --25 Years of Article 25 CISG* – [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 19. října 2006 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ferrari14.html>.
- FITZGERALD, John. *CISG, Specific Performance, and the Civil Law of Louisiana and Quebeck* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 20. května 2008 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/1fitz.html>.
- FLECHTNER, M., Harry. *Buyer´s Remedies in General and Buyer´s Performance – Oriented Rememedies* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 26. října 2006 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/flechtner6.html>.
- FLECHTNER, R., Harry. *The Exemption Provisions of the Sales Convention, Including Comments on „Hardship" Doctrine and The 19 June 2009 Decision of the Belgian Cassation Court* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 23. června 2011 [cit. 3. března 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/flechtner10.html>.
- GABRIEL, Deeb, Henry. *The Buyer´s Performance Under the CISG: Article 53-60. Trends in the Decisions* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 3. listopadu 2006 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/gabriel4.html>.
- *GATT Digital Library: 1947-1994* [online]. Stanford University LIBRARIES & Academic Information Resources, [cit. 20. září 2011]. Dostupné na:< http://gatt.stanford.edu/page/home>.

- GILLETTE, Clayton, P. & FERRARI, Franco. *Warranties and „Lemons" under CISG Article 35 (2) (a)* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 16. dubna 2010 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/gillette-ferrari.html>.
- GOTANDA, Y., John. *Recovering Lost Profits in International Disputes* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 4. srpna 2005 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/gotanda2.html#ii>.
- *Guide to CISG Article 6* [online]. Pace Law School Institute of International Commercial Law, 29. srpna 2006 [cit. 10. října 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/text/secomm/secomm-06.html>.
- HELLNER, Jan. *The Vienna Convention and Standart Form Contracts* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 26. září 2002 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/hellner.html>.
- HENSCHEL, René, Franz. *Conformity of Goods in International Sales Governed by CISG Article 35: Caveat Venditor, Caveat Emptor and Contracts Law as Background Law and as a Competing Set of Rules* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 15. června 2008 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/henschel2.html#ii>.
- HONNOLD, O., John. *Article 31: Place for delivery* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 24. března 2005 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho31.html>.
- HONNOLD, O., John. *Article 35 – Conformity of the Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 24. března 2005 [cit. 22. února 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho35.html>.
- HONNOLD, O., John. *Article 51: Non-Conformity of Parts of the Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 25. března 2005 [cit. 25. prosince 2005]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ho51.html>.
- HONNOLD, O., John. *Article 52: Early Delivery, Excess Quantity* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 25. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ho52.html>.
- HONNOLD, O., John. *Article 58: Time For Payment; Inspection of the Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 25. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho58.html>.
- HONNOLD, O., John. *Article 59:Payment Due Without Request* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 25. března 2005 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/ho59.html>.
- HONNOLD, O., John. *Article 65. Seller´s Notice Supplying Missing Specifications* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 25. února 2005 [cit. 3. února 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/ho65.html>.
- HRADILOVÁ, Veronika, SVOBODOVÁ, Klára. *Úvod do mezinárodního práva soukromého* [online]. Právnická fakulta MU. 2009 [cit. 21. září 2012]. Dostupné na <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/praf/js09/mps/web/index.html>.
- *ICC* [online]. ICC Czech republic. [cit. 26. října 2012]. Dostupné na <http://www.icc-cr.cz/o-icc>.

- *Incoterms – International Commercial Trade Terms for Sale of Goods* [online]. CYBEX.in. [cit. 26. října 2012]. Dostupné na <http://www.cybex.in/International-Trade-Resources/Incoterms.aspx>.
- *INCOTERMS 2010* [online]. BusinessInfo.cz. 23. dubna 2012 [cit. 26. října 2012]. Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/incoterms-2010-7707.html>
- *INCOTERMS 2010 by the International Chamber of Commerce (ICC)* [online]. INCOTERMS 2010. [cit. 13. října 2012]. Dostupné na <http://www.incoterms2010.cz/>.
- KNAPP, Victor. *Article 64* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 4. února 2005 [cit. 31. ledna 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/knapp-bb64.html>.
- KORDAČ, Zbyšek. *Odvolání výhrady dle čl. 95 Vídeňské úmluvy. Chvályhodný návrh MPO* [online]. JINÉ PRÁVO. 30. června 2012 [cit. 5. října 2012]. Dostupné na <http://jinepravo.blogspot.cz/2012/06/odvolani-vyhrady-dle-cl-95-videnske.html>.
- KOSKINEN, Jussi. *CISG, Specific Performance and Finnish Law*. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 16. května 2001 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/koskinen1.html>.
- KRÖLL, Stefan. *Selected Problems Concerning the CISG´s Scope of Application* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 4. srpna 2006 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/kroll.html>.
- LANDO, Ole. *Article 31* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 26. ledna 2005 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb31.html>.
- LANDO, Ole. *Article 33* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 27. ledna 2005 [cit. 20. února 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb33.html>.
- LANDO, Ole. *Article 34* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 27. ledna 2005 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/lando-bb34.html>.
- LIU, Chengwei. *Remedies for Non-performance: Perspektives from CISG, UNIDROIT Principles & PECL* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 27. října 2003 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/chengwei-45.html>.
- LOOKOFSKY, Joseph. *Article 30: Summary of Seller´s Obligations* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 4. dubna 2004 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/loo30.html>.
- LOOKOVSKY, Joseph. *Article 65. Seller´s Right to Supply Specifications* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 5. dubna 2005 [cit. 3. února 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/loo65.html>.
- MAGNUS, Ulrich. *General Principles of UN-Sales Law* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, březen 1997 [cit. 11. listopadu 2012] Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/magnus.html>.
- MASKOW, Dietrich. *Article 56* [online]. 3. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/maskow-bb56.html>.

- MASKOW, Dietrich. *Article 57* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 3. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/maskow-bb57.html>.
- MASKOW, Dietrich. *Article 58* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 3. března 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/maskow-bb58.html>.
- *Mezinárodní obchodní právo* [online]. Informační centrum OSN v Praze, 2005 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://www.osn.cz/mezinarodni-pravo/?kap=64>.
- MYŠÁKOVÁ, Petra. *Římská úmluva o právu použitelném pro závazky ze smluv (3) - Problematika jednotlivých ŘÚ ve světle návrhů* [online]. E-polis.cz. 7. květen 2006 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.e-polis.cz/pravo/149-rimska-umluva-o-pravu-pouzitelnem-pro-zavazky-ze-smluv-3-problematika-jednotlivych-ru-ve-svetle-navrhu.html>. ISSN 1801-1438
- NEUMANN, Thomas. *Features of Article 35 in the Vienna Convention; Equivalence, Burden of Proof and Awareness* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 4. dubna 2008 [cit. 24. dubna 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/neumann.html>.
- NEUMANN, Thomas. *Shared Responsibility under Article 80 CISG* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 2. dubna 2010 [cit. 3. března 2013]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/neumann1.html>.
- OFFERMANNS, Jennifer. *Damages Arising Out of a Cover Purchase within the Framework of Articles 74 to 77 CISG* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 22. prosince 2009 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/offermanns.html>.
- *Ochrana práv duševního vlastnictví v Číně* [online]. MZV.cz. 10. května 2011 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.mzv.cz/beijing/cz/obchod_a_ekonomika/kdo_jsme_a_kde_nas_najdete/ochrana_prav_dusevniho_vlastnictvi_v.html>.
- OSUNA-GONZÁLEZ, Alejandro. *Buyer´s Enabling Steps to Pay the Price: Article 54 of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 3. listopadu 2006 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/osuna2.html>.
- *Q&A March 2012. Summary volume 2* [online]. International Chamber of Commerce, [cit. 9. listopadu 2012]. Dosutpné na <http://www.iccwbo.org/Products-and-Services/Trade-facilitation/Incoterms-2010/QandA-March-2012/>.
- ROSETT, I., Arthur.. *The UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts: A New Approach to International Commercial Contracts* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 1998 [cit. 11. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/rosett1.html>.
- ŘÍHOVÁ, Kateřina. *Události formující podobu mezinárodního obchodu od druhé poloviny 19. století* [online]. E-polis.cz, 2. května 2006. [cit. 20. října 2012]. Dostupné na <http://www.e-polis.cz/svetova-ekonomie/147-udalosti-formujici-podobu-mezinarodniho-obchodu-od-druhe-poloviny-19-stoleti.html>.
- SEKOT, Tomáš. *UNIDROIT (ORGANIZACE OSN, PRAVIDLA SVĚTOVÉHO OBCHODU)* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 13. ledna. 2006 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://www.mpo.cz/dokument5684.html>.

- SCHLECHTRIEM, Peter. *Calculation of damages in the event of anticipatory breach under the CISG* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 9. září 2008 [cit. 30. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem20.html>.
- SCHLECHTRIEM, Peter. *Uniform Sales Law – The UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 7. června 2000 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/schlechtriem-50.html>.
- SONDAHL, Erika. *Understanding the Remedy of Price Reduction – A Means to Fostering a More Uniform Application of the United Nations Convention on Contract for International Sales of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 4. prosince 2003 [cit. 2. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/sondahl.html>.
- *SOUDNÍ PŘÍSLUŠNOST, UZNÁNÍ SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ VE VĚCECH OBČANSKÝCH A OBCHODNÍCH (BRUSEL I.)* [online]. EUROPA, přehledy právních předpisů, 3. května 2011 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l33054_cs.htm>.
- *Status 1980 – United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods* [online]. UNCITRAL.org. 2012 [cit. 5. října 2012]. Dostupné na <http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG_status.html>.
- SUN, Leng, Chan. Interpreting an International Sale Contract [online]. *Celebrating Success: 25 Year United Nation Convention on Contract for International Sale of Goods*. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 1. června 2006 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/sun1.html>.
- SUTTON, S., Jeffrey. *Measuring Damages Under the United Nations Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 11. srpna 1999 [cit. 31. prosince 2012] Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/sutton.html>.
- ŠUBERT, Miroslav. *Realizace INCOTERMS 2000 v dopravě* [online]. DELTASHIPPING.cz, 6. dubna 2000 [cit. 12. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.deltashipping.cz/inc-pouziti.htm>.
- TALLON, Denis. *The Buyer´s Obligations Under the Convention on Contrats for the International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 15. prosince 2004 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/tallon.html>.
- *Total merchandise trade* [online]. WTO.org. [cit. 12. března 2013]. Dostupné na <http://stat.wto.org/StatisticalProgram/WSDBViewData.aspx?Language=E>.
- TUŇÓN, Muriá, Arnau. *The Actio Quanti Minoris and Sales of Goods between Mexico and the U.S.: An Analysis of the Remedy of Reduction of the Price in the US Sales Convention, CISG Article 50 and its Civil Law Antecedents* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 18. srpna 1998 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/muria.html>.
- *Účel a rozsah INCOTERMS* [online]. DELTASHIPPING.cz. 2004 [cit. 26. října 2012]. Dostupné na <http://www.deltashipping.cz/ucel-incoterms.htm>.
- *UNIDROIT: AN OVERVIEW* [online]. Unidroit,org. 2009 [cit. 20. září 2012]. Dostupné na <http://www.unidroit.org/dynasite.cfm?dsmid=103284>.

- VILUS, Jelena. *Provisions Common to the Obligations of the Seller and the Buyer* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 12. září 2002 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/vilus.html>.
- VISCASILLAS, Peralez, Pilar. *The Nachfrist Remedy* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 26. května 2006 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/perales6.html>.
- WILL, Michael. *Article 46* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 31. ledna 2005 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/will-bb46.html>.
- ZIEGEL, S., Jacob. *Report to the Uniform Law Conference of Canada on Convention on Contracts for International Sale of Goods* [online]. Pace Law School Institut of International Commercial Law, 23. dubna 1999 [cit. 30. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/text/ziegel76.html>.
- *Změny v obchodních podmínkách Incoterms* [online]. DHLFREIGHT.cz. leden 2011 [cit. 3. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.dhlfreight.cz/novinky_/zmeny-v-obchodnich-podminkach-incoterms>.

Judikatura:

- Amtsgerich München. 23. června 1995 [cit. 1. března 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=147>.
- Audiencia Provincial de Barcelona [357/2007]. *Serviad5 S.A. - Hig-Tel S.L.* 3.července 2007 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1252>.
- Audiencia Provincial de Barcelona [862/2003]. 28. dubna 2004 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1003>.
- Belarusian Chamber of Commerce and Industry International Court of Arbitration [24-13/95]. *ATT v. Armco.* 5. října 1995 [cit. 28. února 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1130>.
- Bundesgerichtshof [VIII ZR 268/04]. 11. ledna 2006 [cit. 10. února 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1098>.
- Camara Nacional de Apelaciones en lo Comercial de Buenos Aires – Sala E. *Alejandro Mayer v. Onda Hofferle Gmbh & Co.* 24. dubna 2000 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=820>.
- China International Economic & Trade Arbitration Commission [CIETAC] (PRC). *Hydraulic press case.* 20. ledna 1994 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940120c1.html>.
- Corte di Appello di Milano [790]. *Italdecor S.a.s. v. Yiu's Industries (H.K.) Ltd.* 20. března 1998 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=275>.
- Corte di Appello di Milano. *Bielloni Castello S.p.A. v. EGO S.A.* 11. prosince 1998 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=359>.

- Corte Suprema di Cassazione, Sez. Un. [21191]. *Cirio Dal Monte s.p.a. v. Kaufland Warendhandel GmbH&Co KG SaS*. 5. října 2009 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=1502&step=Abstract>.
- Cour d'Appel de Versailles, 12ème chambre, 1ère section [56]. *Giustina International Sp.A. v. Perfect Circle Europe SARL*. 29. ledna 1998 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=280>.
- Cour de Cassation [526 FP]. 19. března 2002 [cit. 1. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&id=758&do=case>.
- Court of Appeals of Athens. *Automobile catalyst case* [4861/2006]. 16. listopadu 2009 [cit. 3. února 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060000gr.html>.
- District Court Komarno [5 Cb/114/2006]. 24. února 2009 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1471>.
- District Court Komarno [5 Cb/254/2008]. 12. března 2009 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1506>.
- Gerechtshof´s Hertogenbosch [26/94/Ro]. *Jungmann Nutzfahrzeuge Handelsgesellschaft mbH v. Terhaag Bedrijfsauto's BV*. 26. října 1994 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=138>.
- ICC Court of Arbitration – Paris [7531/1994]. 00.00.1994 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=139>.
- ICC Court of Arbitration Geneva. *Award No. 9333*. 10/1998 [cit. 13.litopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=400&step=FullText>.
- Juzgado sexto de Primera Instancia del Partido de Tijuana [868/99]. 14. července 2000 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=514>.
- Landgericht Nuernberg-Fuerth [IHK O 10820/01]. 27. února 2003 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=965>.
- Landgericht Oldenburg [12 O 2541/95]. 27. března 1996 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=255>.
- Nejvyšší soud České republiky [32 Odo 725/2004]. *Carpet case*. 29. března 2006 [cit. 10. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060329cz.html>.
- Oberlandesgericht Koblenz [2 U 923/06]. 14. prosince 2006 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1165>.
- Oberlandesgericht Köln [22U 4/96]. 21. května 1996 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=227>.
- Oberlandgericht Hamm [11 U 191/94]. 9. června 1995 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=130>.
- Oberster Gerichhof [10 Ob 344/99g]. 21. března 2000 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=478>.
- Oberster Gerichtshof [5 Ob 45/05m]. 21. června 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1047>.
- Ontario Superior Court of Justice [98-CV-142493CM]. *La San Giuseppe v. Forti Moulding Ltd.* 31. srpna 1999 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=413>.

- Rechtbank van Koophandel, Hasselt [AR/05/2945]. 14. září 2005 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1199>.
- Rechtbank van Koophandel, Kortrijk. 3. října 2001 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=948>.
- Soudní dvůr (třetí senát) [C-87/10]. 9. června 2011 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=124882&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=278339>.
- Supreme Court of the Slovak Republic [6 Obo 120/2007]. 3. dubna 2008 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1362>.
- Supreme Court of the Slovak Republik [3 Obo 194/2007]. 12. listopadu 2008 [cit. 10. října 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/081112k1.html#cx>.
- Supreme Court of Western Australia [FUL 169 of 2003]. *Summit Chemicals Pty Ltd v Vetrotex Espana SA*. 24. května 2004 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1141>.
- Tribunal of Int'l Commercial Arbitration at the Russian Federation Chamber of Commerce [12 JI 1992]. 17. října 1995 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=216>.
- Tribunale d´Applello di Lugano [12-2002-181]. 29. října 2003 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=986>.
- U.S. District Court – Southern District of New York. *Cedar Petrochemicals inc. v. Dongbu Hannong Chemical Ltd.* [06 Civ. 3972]. 28. září 2011 [cit. 13. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?pid=1&do=case&id=1643&step=Abstract>.
- U.S. District Court, Northern District of Illinois, East. Div [03 C 1154]. *Raw Materials Inc. v. Manfred Forberich GmbH & Co., KG*. 6. července 2004 [cit. 6. března 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=987>.
- Vrhovno sodišče [III Ips 90/2008]. 13. září 2011 [cit. 13. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/110913sv.html#ctoc>.

ABSTRAKT V ČESKÉM JAZYCE

Jak je již patrné ze samotného názvu, celá práce je věnována problematice kupní smlouvy v režimu Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (dále pouze Úmluvy). Záměrem dané práce je shrnutí povinností subjektů a současně rozbor následků, které mohou při porušení daných ustanovení nastat. Primární cíl v návaznosti na daný záměr spočívá zejména v analýze sporných elementů, které mohou v praxi kupní smlouvu v režimu Úmluvy podstatně ovlivnit. Co nejvyšší reflexe dosažených poznatků s ohledem na praktické využití je dosaženo zejména mnoha odkazy na příslušné soudní rozsudky či rozhodnutí arbitrážních orgánů. Aby bylo možné celou úpravu Úmluvy a primárně vymezená ustanovení vhodně rozebrat a správně jim porozumět, zprvu jsou stručně rozebrány i předpoklady, za kterých je aplikace Úmluvy možná. V závěru práce se objevuje stručně shrnutý institut náhrady škody. Práce také obsahuje stručný přehled vybraných pravidel *lex mercatoria*, které jsou s Úmluvou spjaty zejména s ohledem na jejich praktické použití při vyplňování mezer Úmluvy. Příloha práce obsahuje stručné anotace použité judikatury, na kterou je v průběhu práce poukazováno.

Pro maximální možné praktické využití a přehlednost tvoří práci osm kapitol, které na sebe systematicky navazují. Úvodní kapitoly jsou velmi krátké a obsahují teorii potřebnou pro další pochopení klíčových částí práce. První kapitola velmi stručně vykládá historii právní úpravy mezinárodního obchodu. Na ni navazuje kapitola, ve které jsou stručně vysvětleny základní právní principy, které se mezinárodního obchodu dotýkají.

Následující třetí kapitola se již věnuje samotné Úmluvě. Po shrnutí jejího stručného vývoje se daná část práce věnuje objasnění aplikačních předpokladů Vídeňské úmluvy. Tato pasáž je důležitá především z praktického hlediska, ale současně ovšem objasňuje určité články Úmluvy, jenž jsou důležité s ohledem na jejich provázanost s ustanoveními, které jsou pro tuto práci klíčovými.

Povinnosti a následky porušení stanovených povinností prodávajícího obsahuje kapitola čtvrtá a pátá. Tyto části jsou již podstatně obsáhlejší. Aspekt u první z nich je kladen na rozbor reálných požadavků, které jsou prodávající při obchodech v režimu Úmluvy má. Na ni navazuje kapitola, jejíž smyslem je identifikace a analýza možností naskýtajících se kupujícímu při porušení těchto práv, ze kterých je konečnou instancí odstoupení od smlouvy. Jednotlivá specifika týkající se zmiňované problematiky dokresluje příslušná judikatura.

Objasněním povinností kupujícího a následky jejich nedodržení jsou objasněny v kapitole šesté a sedmé. Opět zde nachází systematický výklad, který poukazuje na možná úskalí, které mohou reálně nastat. Možnost odstoupení od smlouvy je opět rozebrána až v závěrečné fázi celé kapitoly.

Jelikož institut náhrady škody je pro oba subjekty společný, nachází se v závěru práce. Obsahuje nejen stručné vysvětlení jednotlivých ustanovení, ale i specifika možných nejasností. Základními částmi této závěrečné kapitoly jsou analýza stanovení rozsahu náhrady škody a další aspekty spočívající v možném vyloučení odpovědnosti povinného subjektu.

RESUME IN ENGLISH LANGUAGE

As is evident from the name, this entire thesis presents the issue of the purchase contract under the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (hereinafter the Convention or CISG). The intention of the work is a summary of the obligations of subjects and also an analysis of the consequences which may occur after a breach of these provisions. The primary objective in relation to the intent lies in the analysis of ambiguous elements that may, in practice, alter the purchase CISG contract. A demonstration of practical usage is achieved through references to relevant court judgments or decisions of arbitral institutions. To be able to understand the entire Convention and define the provisions appropriately, and to correctly understand them, the conditions under which the application of the Convention are possible, are first briefly discussed. The work concludes with a brief summary of the Institute of damages. The work also contains a brief overview of selected rules of the *lex mercatoria*, which are connected with the Convention, in particular with regard to their practical use in filling in the gaps in the CISG. The annex contains a brief synopsis of the case law, to which reference is made in the course of this work.

This thesis is systematically divided into eight chapters for the maximum possible practical use and clarity. The introductory chapters are very short and contain the theory necessary for further understanding of the key elements of this work. The first chapter briefly maps the history of the law of international trade. The following chapter covers the basic legal principles of international trade.

The third chapter covers the Convention itself. After the brief summary of its development this part of the work focuses to clarify the assumptions of application of the CISG. This part is particularly important from a practical point of view, but at the same time, clarifies the specific articles of the Convention, which are important with regard to their coherence with the provisions, which are keys to this work.

Seller's obligations and the consequences in case of a breach of contract by the seller are covered in the fourth and fifth chapters. These parts are already considerably longer. Special attention is given to the analysis of real requirements that the seller needs to meet under the CISG. The following chapter aims to identify and analyse the options available to the buyer in case of breach of contract. The above-mentioned issues are complemented by the relevant case-law.

Clarifying the responsibilities of the buyer and the consequences of non-compliance are detailed in chapters six and seven. Again, there is a systematic analysis, which points out possible pitfalls that may realistically occur. The possibility of withdrawal from the contract is again discussed in the final phase of the whole chapter.

Since the institute of damages is the same for buyer and seller, it is located at the end of this work. It contains not only a brief explanation of each of the provisions, but also highlights possible ambiguities. Essential parts of this final chapter are an analysis of the extent of the damages, and other aspects relating to the possible exclusion of liability of the statutory body

SEZNAM KLÍČOVÝCH SLOV

Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní zboží, aplikační předpoklady Vídeňské úmluvy, povinnosti prodávajícího, následky porušení povinností prodávajícího, povinnosti kupujícího, následky porušení povinností kupujícího, odstoupení od smlouvy, koncepce náhrady škody.

SUMMARY OF KEY WORDS

United Nations Convention on Contracts for International Sale of Goods, Requirements for application CISG, Seller´s Obligations, Consequences of Breach Seller´s Obligations (Buyer´s Remedies), Buyer´s Obligations, Consequences of Breach Buyer´s Obligations (Seller´s Remedies), Avoided of Contract, Conception of Compensatory Damages.

PŘÍLOHY

Grafický přehled doložek INCOTEMS 2010

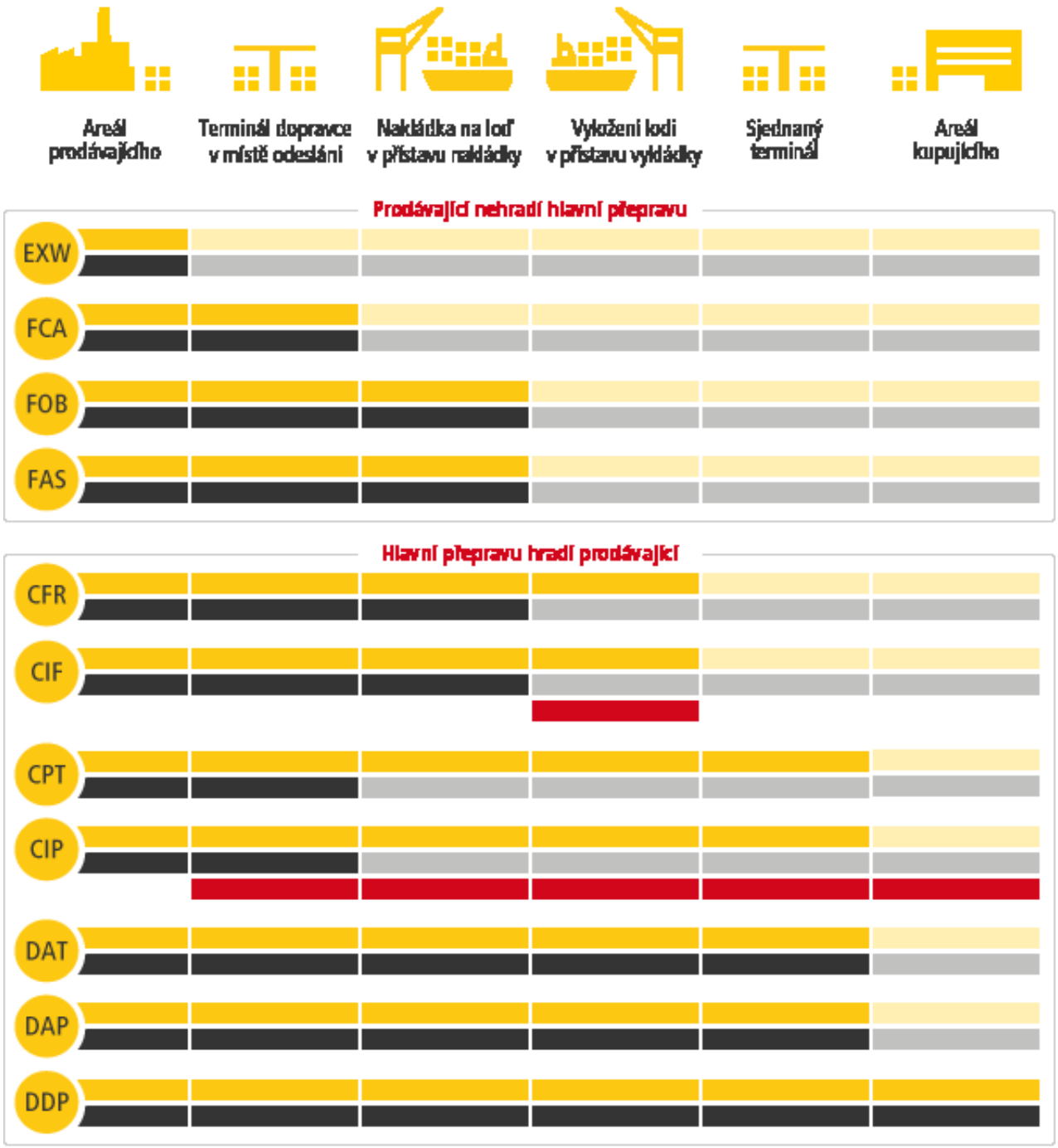

Přepravní podmínky INCOTERMS 2010 [online]. DHL.cz. Dostupné na <http://www.dhlgf.cz/doplnkove-informace-/incoterms-2010>.

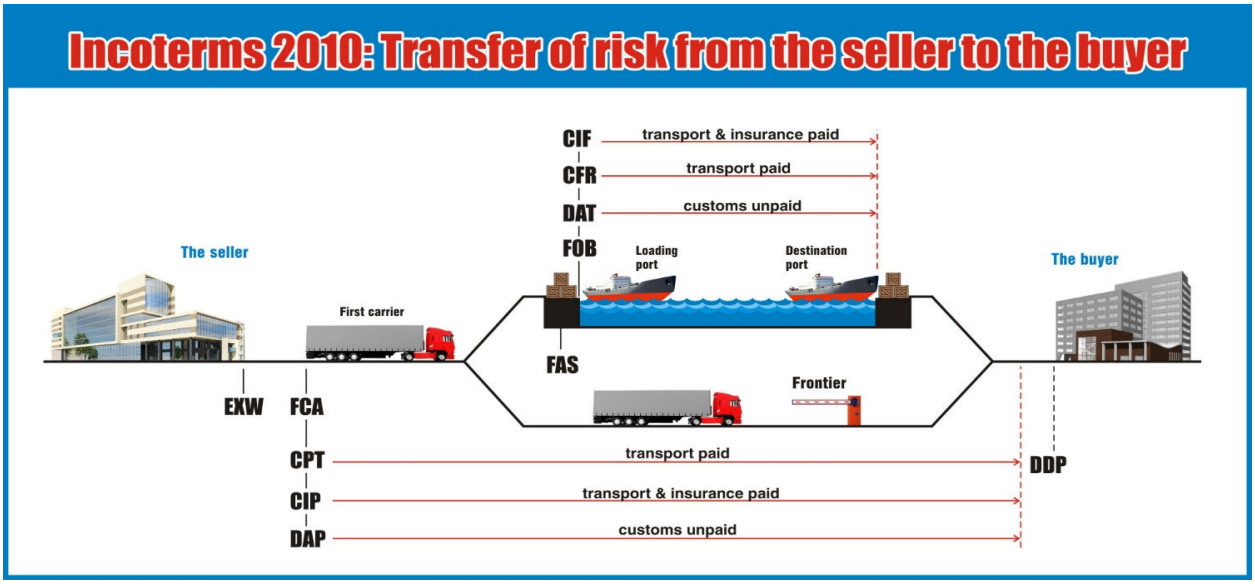

Rules for anz Mode(s) of Transport [online]. WTG.hk. Dostupné na <http://www.wtg.hk/en/info/incoterms>.

A. Povinnosti prodávajícího	B. Povinnosti kupujícího
A1 Dodání zboží podle smlouvy	B1 Placení ceny
A2 Licence, povolení, formality	B2 Licence, povolení, formality
A3 Přepravní smlouva a pojištění	B3 Přepravní smlouva a pojištění
A4 Dodání	B4 Převzetí
A5 Přechod rizik	B5 Přechod rizik
A6 Rozdělení nákladů	B6 Rozdělení nákladů
A7 Vyrozumění kupujícího	B7 Vyrozumění prodávajícího
A8 Důkaz o dodání, dopravní doklad nebo odpovídající elektronická zpráva	B8 Důkaz o dodání, dopravní doklad nebo odpovídající elektronická zpráva
A9 Kontrola – balení – značení	B9 Kontrola zboží
A10 Jiné povinnosti	B10 Jiné povinnosti

Dodací podmínka (parita) v mezinárodním obchodu [online]. BusinessInfo.cz. Dostupné na <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/parita-v-mezinarodnim-obchodu-7697.html>.

Stručné anotace použité judikatury

- Rozsudek Corte di Appello di Milano [790]. *Italdecor S.a.s. v. Yiu's Industries (H.K.) Ltd.* 20. března 1998 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=275>.

Spor se týkal italského obchodníka s pleteným zbožím a prodávající zmiňovaného zboží z Hongkongu. Měli mezi sebou uzavřenou smlouvu, jenž obsahovala následující ustanovení o dodacích a platebních podmínkách: „Dodávka: 03.12.1990; Platební podmínky: Záloha: 6000 US $; Platba: bankovním šekem". I když kupující pomocí bank. šeku uhradil před datem smluvené dodávky zálohu, zboží mu nebylo doručeno. Druhého dne po termínu dodávky prodávajícímu oznámil, že dodávku ruší. Prodávající mu odpověděl, že zboží dodá, ale až po úhradě celé částky. Kupující proto podal žalobu na odstoupení od smlouvy z důvodu porušení povinnosti prodávajícím a na navrácení již uhrazené částky. I když u soudu prvního stupně nebyl úspěšný, odvolací soud rozhodl v jeho prospěch. Soud rozhodl, že jelikož prodávající nedokázal dodat zboží ve fixně stanovené době v souladu s čl. 33, kupující byl oprávněn odstoupit od smlouvy na základě čl. 45 odst. 1 a čl. 49 odst. 1 CISG. Konstatoval také, že v dodací doložce bylo datum dodání přesně stanoveno. To mělo pro kupujícího zásadní význam, jelikož očekával, že obdrží zboží před vánočními svátky a prodávajícímu to bylo dáno zřetelně najevo. Z tohoto důvodu činilo nedodání zboží podstatné porušení smlouvy (čl. 25). Soud se současně vyjádřil k žádosti prodávajícího o zaplacení celé kupní ceny s tím, že nebyl oprávněn v souladu s čl. 58 takovou platbu požadovat a měl ve skutečnosti předpokládat, že kupující odstoupí od smlouvy.

- Rozsudek Landgericht Oldenburg [*12 O 2541/95*]. 27. března 1996 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=255>.

Italský prodávající a německý kupující měli uzavřenou smlouvu o dodávkách oblečení. To mělo být předáno smluvenému dopravci v časovém období: únor, březen až 10. dubna. V tomto případě podal žalobu prodávající, jelikož kupující zboží neuhradil s tím, že mu bylo dodáno opožděně. Soud rozhodl, že vzhledem k celkové lhůtě pro dodání zboží nebylo v daném případě zpoždění o jeden den podstatné porušení smlouvy, proto kupující ztratil právo odstoupit od smlouvy. Rozsudek zněl ve prospěch prodávajícího a kupující byl dle něj povinen uhradit kupní cenu plus úroky z prodlení stanovené ve výši italské zákonné sazby.

- Rozsudek Rechtbank van Koophandel Kortrijk. 3. října 2001 [cit. 23. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=948>.

Holandský kupující a belgický prodávající spolu uzavřeli smlouvu na dodání barevných stuh. Dodávka se měla dle smlouvy uskutečnit „co nejdříve to bude možné". Při uskutečnění dodávky ovšem kupující odmítl zboží převzít a prodávající podal žalobu na uhrazení smluvené ceny vč. úroků. Soud ve věci samé rozhodl, že dodávka došla dle čl. 33 odst. 3 CISG v přiměřené lhůtě. Konstatoval, že strany měly před sebou dříve uzavřenou dohodu, jenž stanovovala dobu doručení zboží ve lhůtě čtyř týdnů. Dovodil tedy, že smluvní ustanovení „co nejdříve" v tomto případě mělo být chápáno jako období delší než čtyři týdny. Z těchto důvodů rozhodl, že dodání ve lhůtě 6 – 7 týdnů bylo v přiměřené lhůtě a kupující jej neměl právo odmítnout. Prodávajícímu přiřkl také nárok na úrok z prodlení stanoveného dle zákonné belgické úrokové sazby.

➢ Rozsudek Oberster Gerichhof [*10 Ob 344/99g*]. 21. března 2000 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=478>.

V tomto případu byl řešen spor mezi německým prodávajícím a rakouským kupujícím, kde předmětem smlouvy byla dodávka dřeva. Kupující odmítl dodávku dřeva zaplatit s odůvodněním, že nebylo požadované kvality. Prodávající argumentoval tím, že kupující nespecifikoval přesnou neshodu kvality do 14ti dnů (dle německých zvyklostí obchodování se dřevem). Kupující se hájil tím, že prodávajícího řádně vyrozuměl o dané neshodě a že místní zvyklosti nebyly v tomto případu použitelné. Danou argumentaci potvrdil i soud, který uvedl, že místní zvyklosti nemusí být mezinárodně uznávané, ledaže by jejich užití bylo uznáváno většinou subjektů působících v daném segmentu trhu. Soud ovšem rozhodl v neprospěch kupujícího, jelikož dané zvyklosti měl znát již z toho důvodu, že obě smluvní strany již dříve s odkazem na tyto zvyklosti obchodovaly a prodávající na ně jasně odkazoval. Argument kupujícího, že povinností prodávajícího bylo dodání jiného druhu dřeva a tím se dopustil porušení smlouvy na základě čl. 35 CISG, byl zamítnut

➢ Rozsudek Supreme Court of Western Australia [*FUL 169 of 2003*]. *Summit Chemicals Pty Ltd v Vetrotex Espana SA*. 24. května 2004 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1141>.

Spor vedený mezi španělským prodávajícím a australskou společností se týkal pistolí pro nástřik laminátu, která je prodala jiné společnosti, jenž je používala při výstavbě bazénů. Australská společnost figurující v tomto sporu jako žalobce odůvodňovala svou žalobu porušením povinností prodávajícího dle čl. 35 CISG, jmenovitě pro porušení povinnosti dodat zboží vhodné pro daný účel a běžné obchodní jakosti, které mělo být zabaleno adekvátním způsobem zaručujícím jeho ochranu. Soud rozhodl v neprospěch prodávajícího s tím, že znečištěný laminát je dostatečným důkazem pro rozpor předmětu se smlouvou dle čl. 35 CISG a potvrdil tak nároky kupujícího.

➢ Rozsudek Camara Nacional de Apelaciones en lo Comercial de Buenos Aires – Sala E. *Alejandro Mayer v. Onda Hofferle Gmbh & Co.* 24. dubna 2000 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=820>.

Daný spor vzešel z kontraktu týkající se dodávky dřevěného uhlí mezi argentinským prodávajícím a kupujícím z Německa. Obchodníci spolu měli sjednanou smlouvu s doložkou FOB Buenos Aires. Kupující za zboží neuhradil smluvenou cenu, proto na něj prodávající podal žalobu na zaplacení. Kupující podal kontra-žalobu na náhradu vzniklé škody s odůvodněním, že dodané zboží nebylo v dostatečné shodě pro specifické použití, pro které bylo zakoupeno. Soud rozhodl, že prodávající splnil své povinnosti dodáním zboží na loď ve smluveném přístavu a kupující je tedy povinen zaplatit smluvenou cenu. Uvedl také, že jelikož CISG neupravuje způsob kontroly zboží, údajný rozpor může být ověřen v návaznosti na ustanovení čl. 7 odst. 2) Úmluvy pouze dle vnitrostátních právních předpisů. Dále podotknul, že dle argentinských právních předpisů použitelných pro tento spor, by daný rozpor šel řešit pouze pomocí zvláštního rozhodčího řízení za pomocí odborných znalostí. Takové řízení ovšem nebylo ze strany kupujícího iniciováno. Rovněž konstatoval, že dle důkazů předložených kupujícím bylo dané uhlí dobře použitelné pro grilování, což byl účel, za kterým toto zboží kupující nakoupil. Tím rozhodl, že dané zboží bylo vhodné k použití pro účely, pro které se zboží takového druhu běžně používá, jak je uvedeno v čl. 35 odst. 2) CISG. Žaloba kupujícího tedy byla zamítnuta

➢ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky [32 Odo 725/2004]. *Carpet case*. 29. března 2006 [cit. 10. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060329cz.html>.

Daný spor se týkal dodávky zátěžových koberců do komerčních prostor. Vlákna u koberců se ovšem začala uvolňovat, proto kupující využil možnost snížit kupní cenu dle čl. 50 CISG. Fakt, že se jednalo o koberce pro menší zátěž potvrdil i znalecký ústav. Prodávající podal žalobu na zaplacení, ale soud prvního stupně rozhodl ve prospěch kupujícího. Odvolací soud naopak poukázal na fakt, že kupující provedl přesnou objednávku na určitý typ koberců, který v obchodním značení subsumoval i jakost výrobku. Dané koberce mu poté byly dodány, proto nemůže uplatňovat slevu na zboží, které se nehodí pro daný účel.

Kupující podal dovolání k Nejvyššímu soudu, které odůvodnil, že odvolací soud provedl nesprávné právní posouzení věci, jelikož v dané objednávce bylo přesně uvedeno, jakému účelu by měly koberce sloužit. Nejvyšší soud se ztotožnil s rozsudkem soudu odvolacího. Ve svém rozhodnutí uvedl, že v daném případě nepřichází v úvahu aplikace čl. 35 odst. 2 Úmluvy, protože si kupující přesně určil typ zboží a tím i parametry, které má toto zboží mít. Současně uvedl, že kupující samozřejmě nemá nárok na slevu dle čl. 50. Dovolání kupujícího proto bylo zamítnuto.

- Rozsudek Audiencia Provincial de Barcelona [357/2007]. *Serviad5 S.A. - Hig-Tel S.L.*3. července 2007 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1252>.

Daný spor se jednal dodávky technických zařízení (ozvučovací technika) mezi dvěma španělskými obchodníky. Po doručení zboží kupující zjistil, že ačkoliv odpovídalo smluveným požadavkům, přesné montážní pokyny, které měly být součástí dodávky, již dostatečné nebyly. T tohoto důvodu musel kupující zaplatit navíc technikům za odbornou montáž daného zařízení, proto prodávajícímu neuhradil plnou cenu. Z tohoto důvodu prodávající podal žalobu na zaplacení neuhrazené částky. Kupující proti tomu oponoval s požadavkem na úhradu částky, kterou zaplatil technikům. Soud rozhodl ve prospěch prodávajícího, což potvrdil i odvolací soud. Své rozhodnutí zdůvodnil tím, že kupující byl expertem v daném oboru a současně i v sestavování zařízení tohoto typu a dodané zboží bylo dodáno v souladu se smlouvou. Navíc obsahovalo dostatečné montážní pokyny, dle nichž měl být kupující schopen montáž sám dokončit. I když v daném případu Vídeňská úmluva použitelná nebyla, odvolací soud na její znění odkazoval jako na všeobecně uznávanou, přijímanou a spravedlivou právní normu. Zejména poukazoval na ustanovení čl. 35 odst. 2) b), dle kterého je odpovědnost prodávajícího vyloučena, pokud další okolnosti případu dokládají fakt, že by bylo nevhodné, aby se kupující spoléhal na schopnosti a úsudek prodejce.

- Rozsudek Rechtbank van Koophandel, Hasselt [*AR/05/2945*]. 14. září 2005 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1199>.

Belgický prodejce a kupující s Nizozemí spolu měli uzavřenou smlouvu na tisk a dodání letáků. Po jejich dodání je kupující odmítl převzít s námitkou, že nejsou shodné se vzorkem. Prodávající namítnul, že nepřevzetí zboží kupujícím bylo neodůvodněné, jelikož tisk byl proveden v dostatečné kvalitě a současně navrhl snížení kupní ceny. Kupující to ovšem přesto odmítnul. Prodávající tedy podal žalobu na zaplacení ceny za zboží, ale kupující prodal protižalobu na náhradu škody. Soud rozhodl, že daná smlouva je v působnosti CISG vzhledem k tomu, že kupující neposkytnul žádný materiál pro tisk (čl. 3 odst. 1). Rozhodnutí ve věci samé bylo učiněno šalamounským způsobem. Soud sice dal na základě výkladu čl. 35 odst. 2) c) za pravdu kupujícímu, jelikož poukázal na skutečnost, že dané letáky měly být vytištěny ve shodě s modelem, nicméně rozhodl, že v daném případě drobné barevné rozdíly a linky na letácích nepředstavují zásadní porušení smlouvy pro možnost odstoupení dle čl. 49. Konečný verdikt byl tedy takový, že kupujícímu přiznal nárok na náhradu škody, současně však stanovil, že je povinen zaplatit prodávajícímu sníženou kupní cenu.

- Rozsudek Oberlandesgericht Koblenz [*2 U 923/06*]. 14. prosince 2006 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1165>.

Italský prodávající a německý kupující měli uzavřenou smlouvu na dodávku lahví s doložkou „se závodu", kde měly být převzaty dopravcem kupujícího. Po dodání odmítl kupující zaplatit kupní cenu s obhajobou, že z důvodu vadného obalu byly některé lahve buď rozbité, nebo nesterilní - tedy nevhodné ke svému užití. Soud prvního stupně rozhodl ve prospěch kupujícího. To samé učinil i odvolací soud a shledal, že prodávající porušil smlouvu použitím nevhodného balení lahví s odkazem na čl. 35 odst. 2) d). Usoudil, že uvedený nedostatek existoval již v době přechodu rizika na kupujícího, tedy v době předání zboží dopravci (čl. 36). Soud uvedl, že i když kupující ztratil právo odstoupit od smlouvy (čl. 49 odst. 2) b), mohl trvat na snížení kupní ceny, a to poté co shledal zboží vadným. Daný výklad by šel za určitých okolností interpretovat jako možnost faktického snížení ceny až na nulu, pakliže zboží toto zboží z důvodu použití vadných obalů ztratilo celou svoji hodnotu (čl. 50). Skutečná hodnota dodaného zboží

mohla být vyčíslena až po jeho doručení na místo určení. Soud současně zamítl argument prodávajícího, jenž uváděl, že kupující nespecifikoval vady zboží (dle čl. 39).

- Rozhodnutí China International Economic & Trade Arbitration Commission [CIETAC] (PRC). *Hydraulic press case*. 20. ledna 1994 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/940120c1.html>.

Předmětem uvedeného sporu mezi italským prodávajícím a čínským kupujícím byla dodávka hydraulických lisů do keramické továrny. Kupující po doručení lisů reklamoval četné technické (mimo jiné např. převodovku) i technologické (lis nedosahoval udávané frekvence lisování za minutu) nedostatky. Kupující se ve svém návrhu dožadoval vrácení ceny za lisy plus náklady spojené s jejich demontáží a dopravou a úroky z prodlení. Prodávající se hájil tím, že lis byl provozovaný v extrémních podmínkách, proto k uvedeným nedostatkům mohlo dojít, což částečně již finančně kompenzoval. Rozhodčí se ve svém nálezu opřeli o skutečnost, že oba obchodníci již dříve uskutečnili tentýž obchod, kde zboží vykazovalo obdobné vady – byl užit čl. 35 odst. 3, a proto kupující věděl nebo nemohl nevědět o takových vadách. Tribunál prodávajícímu pouze nařídil, že musí provést výměnu jedné z vadných částí zboží, jinak návrh kupujícího zamítl v plném rozsahu a rozhodl, že bude muset uhradit náklady za řízení.

- Rozsudek Oberlandesgericht Köln [*22U 4/96*]. 21. května 1996 [cit. 24. listopadu 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=227>.

Předmětem zmiňovaného sporu byl starší osobní automobil, který prodal italský prodejce automobilů kupujícímu z Německa, jenž podnikal taktéž v oblasti prodeje automobilů. Předmětný automobil měl v době transakce nízký počet najetých km a datum první registrace dle dokladů v roce 1992. Zákazník kupujícího, jenž si poté vůz zakoupil, zjistil, že registrace byla provedena již v roce 1990 a skutečný počet najetých km byl vyšší. Německý obchodník mu po dohodě zaplatil kompenzaci a poté zahájil právní kroky směřující proti italskému prodávajícímu s požadavkem náhrady škody. Prodávající argumentoval, že kupní smlouva obsahovala doložku, která se týkala výjimky jeho odpovědnosti v případě rozporu zboží se smlouvou. Soud na základě rozporu s německým právem, dle kterého byla smlouva upravena, označil tuto doložku za neplatnou. Soud uznal, že i když kupující věděl nebo nemohl nevědět o rozporu zboží se smlouvou v době kontraktace, prodávající se v tomto případě nemohl spoléhat na ustanovení čl. 35 odst. 3. S odkazem na čl. 40 a 7 odst. 1 rozhodl ve prospěch kupujícího s odůvodněním, že i velmi nedbalý kupec si zaslouží větší ochranu nežli podvodný prodejce. S odůvodněním, že prodávající mohl předvídat, že kupující bude muset vzniklé škody svým zákazníkům uhradit, rozhodl o náhradě škody na základě čl. 74 v kupujícího prospěch.

- Rozsudek Bundesgerichtshof [*VIII ZR 268/04*]. 11. ledna 2006 [cit. 10. února 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1098>.

I v tomto případu bylo předmětem sporu starší osobní automobil, který koupil nizozemský kupující od prodejce z Německa (oba obchodníci s automobily). Přibližně 2 měsíce po nákupu byl automobil zabavený policií s podezřením, že byl dříve odcizen v Paříži a kupující i přes formální výzvu od pojišťovny předchozího majitele jej odmítl vydat s odůvodněním, že jej koupil v dobré víře. Po dalších několika měsících kupující podal na prodávajícího žalobu na neplatnost smlouvy a na náhradu škody. Zatímco soud prvního stupně rozhodl v jeho prospěch, odvolací soud nikoliv. Nejvyšší soud se sice ve svém rozhodnutí vyjádřil k nároku kupujícího vzneseného na základě čl. 41 s tím, že povinností prodávajícího je předat zboží, které není zatíženo právy třetích osob. Zajímavé bylo, že v rozhodnutí ve věci samé potvrdil verdikt odvolacího soudu a zamítl žalobu na neplatnost a náhradu škody. Ve svém odůvodnění uvedl, že ačkoliv je prodávající povinen dodat zboží bez jakýchkoliv nároků třetích osob (čl. 41), kupující nemá možnost spoléhat se na toto ustanovení, pokud o těchto vadách neuvědomil prodávajícího na základě čl. 43 odst. 1 v přiměřené době poté, co se o nich dozvěděl. Zajímavou je jistě poznámka, že posouzení otázky přiměřenosti se řeší ad-hoc případ od případu zejména s ohledem na skutečnost o jaký druh práva či pohledávky jde. V daném případě soud uvedl, že nebyly za potřebí žádné specifické znalosti či mimořádné poradenství k tomu, aby kupující svůj požadavek vznesl dříve.

➢ Rozsudek Oberlandgericht Hamm [*11 U 191/94*]. 9. června 1995 [cit. 22. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=130>.

Rozsudek se týkal sporu mezi italským dodavatelem a německým kupujícím a jeho předmětem byla dodávka oken. Po dodání a montáži na budovu byly zjištěny nedostatky v podobě několika prasklých výplní. Prodávající proto na žádost kupujícího dodal potřebné množství nových okenních tabulí. Kupující však neuhradil část kupní ceny s odůvodněním, že musel hradit náklady na instalaci nových výplní, které sám uhradil. Prodávající proto podal žalobu na doplacení zbývající částky. Odvolací soud rozhodl, že v daném případě nebylo rozhodující, zda se jednalo o dodávku zboží nahrazující zboží vadné dle čl. 46 odst. 2 či o opravu vadného zboží dle čl. 46 odst. 3. I když CISG nevymezuje, zda je kupující oprávněn nárokovat výdaje na montáž a výměnu nových výplní, má dle čl. 46 odst. 2 nárok na dodávku náhradního zboží. Prodávající byl povinen nést náklady na opravu či dodání náhradního zboží a kupující měl právo na náhradu nákladů instalace.

➢ Rozsudek Audiencia Provincial de Barcelona [*862/2003*]. 28. dubna 2004 [cit. 23. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1003>.

Předmětem pře mezi portugalskou společností, která byla kupující a španělskou dodavatelskou společností byla dodávka kovových krytů veřejné kanalizace. Po dodání kupující podal žalobu na vrácení uhrazené částky a úroky z prodlení z důvodu, že kryty měly vadné polyethylenové těsnění, tudíž nesplňují normy těsnosti, které byly uváděny v katalogu prodejce. Kupující dále namítal, že dané zboží je pro daný účel použití absolutně nevhodné a instalované kryty měly být vyměněny za nové. Prodávající naopak podal protižalobu na zaplacení s tím, že uznal vady a nabídl výměnu vadných těsnění. Odvolací soud konstatoval, že prodávající uznal vady zboží a nabídl výměnu či opravu zboží dle čl. 46 odst. 2 a 3 CISG. Následně dospěl k názoru, že i když prodávající garantuje vysoký standard dodávaných výrobků, nemohl v tomto případě přesně znát exaktní potřeby kupujícího. Zároveň konstatoval, že kvalifikovaný kupující by neměl být uveden v omyl jen skrze tvrzení prodávajícího či jeho katalogu. Zajímavé bylo konečné rozhodnutí, jelikož soud dospěl k názoru, že vady byly takového rázu, že se v daném případě jednalo o podstatné porušení smlouvy. Jelikož bylo zjištěno, že prodávající věděl dle testů již před dodáním zboží, že kryty mají nižší těsnost, než bylo uvedeno v katalogu, ale zároveň bylo kupujícím objednáno nevhodné zboží, soud upravil rozhodnutí nižší instance, které bylo ve prospěch prodávajícího. Rozsudek zněl, že je kupující povinen uhradit 50% původní ceny.

➢ Rozhodnutí ICC Court of Arbitration – Paris [*7531/1994*]. 00.00.1994 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=139>.

Rakouský kupující a čínský dodavatel uzavřeli smlouvu ohledně dodávek ocelových konstrukcí (lešení) s rozhodčí doložkou. Po dodání kupující zjistil závažné nedostatky zboží a avizoval odstoupení od smlouvy. Prodávající se bránil, že mu kupující neumožnil kontrolu vadného zboží a v návaznosti na to odstranění vad dodávkou náhradního zboží. Tribunál rozhodl, že se jednalo o závažné porušení smlouvy, proto byl kupující oprávněn odstoupit od smlouvy na základě ustanovení čl. 49 odst. 1. Uvedli také, že prodávající nebyl oprávněn k nápravě svých povinností dle čl. 48 odst. 1, jelikož toto právo prodávajícího je přímo závislé na souhlasu kupujícího. Důležitou součástí celého rozhodnutí bylo stanovení úrokových sazeb, které byly stanoveny s odkazem na úrokové sazby úvěrů bank, ze kterých kupující čerpal půjčky.

➢ Rozhodnutí ICC Court of Arbitration – Paris [*7531/1994*]. 00.00.1994 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=139>.

Rakouský kupující a čínský dodavatel uzavřeli smlouvu ohledně dodávek ocelových konstrukcí (lešení) s rozhodčí doložkou. Po dodání kupující zjistil závažné nedostatky zboží a avizoval odstoupení od smlouvy. Prodávající se bránil, že mu kupující neumožnil kontrolu vadného zboží a v návaznosti na to odstranění vad dodávkou náhradního zboží. Tribunál rozhodl, že se jednalo o závažné porušení smlouvy, proto byl kupující oprávněn odstoupit od

smlouvy na základě ustanovení čl. 49 odst. 1. Uvedli také, že prodávající nebyl oprávněn k nápravě svých povinností dle čl. 48 odst. 1, jelikož toto právo prodávajícího je přímo závislé na souhlasu kupujícího. Důležitou součástí celého rozhodnutí bylo stanovení úrokových sazeb, které byly stanoveny s odkazem na úrokové sazby úvěrů bank, ze kterých kupující čerpal půjčky.

- Rozsudek Amtsgerich München. 23. června 1995 [cit. 1. března 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=147>.

Daný spor se týkal dodávky chemické látky pro výrobu léčiv německému kupujícímu od dodavatele z Itálie. Po doručení zboží kupující zjistil, že dodaná látka nemá požadované vlastnosti – je hrubší. Oba obchodníci se dohodli, že zboží bude zasláno zpět a prodávající nedostatky odstraní v souladu s ustanovení čl. 48. Kupující tedy ihned předal zboží dopravci, ale ten mu posléze sdělil, že zboží nebylo předáno prodávajícímu. Proto kupující podnikl vlastní kroky k nápravě a současně zaplatil částku sníženou o úhradu nápravy zboží. Prodávající poté podal žalobu na zaplacení celé částky s tvrzením, že náprava zboží sjednaná kupujícím byla daleko dražší než za kolik by byla provedena v Itálii. Soud ve svém rozsudku dospěl k názoru, že prodávající je oprávněn v souladu s ustanovení čl. 48 odst. 1 splnit své závazky, pokud tak učiní bez nepřiměřeného odkladu. Soud dále shrnul, že kupující jednal dle pokynů prodávajícího a nemůže být uplatněn výklad čl. 80. Dále rozhodl, že kupující jednal v souladu s čl. 77, aby zmírnil ztráty. Rozsudek zněl v neprospěch prodávajícího a uplatnění náhrady na odstranění nedostatků byly ze strany kupujícího oprávněné

- Rozhodnutí District Court Komarno [*5 Ch/114/2006*]. 24. února 2009 [cit. 24. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1471>.

Slovenský kupující a prodejce brambor z ČR měli uzavřenou dohodu na dodávku 12t brambor. Po dodání zboží (pátek) zaměstnanci kupujícího zjistili nedostatky u 144kg zboží. Následujícího pracovního dne (pondělí) však po pečlivém prozkoumání zjistili vady u dalších 3680kg brambor. Strany se nejprve dohodly na smírném řešení, že po vyčištění v provozovně kupujícího mu budou kompenzovány dodatečné náklady a škody vyplývající z vadného plnění. Obchodníci se zároveň dohodli na snížení kupní ceny. Kupující však jednostranně započetl svůj dluh, když měl uhradit jiné zboží. Prodávající proto podal žalobu. Soud rozhodl ve prospěch kupujícího, jelikož konal v souladu s čl. 50 a zároveň s požadavky vycházejícími z čl. 39 CISG. Kupující měl právo na snížení původně dohodnuté ceny i v případě, že platba již byla provedena.

- Rozsudek Oberster Gerichtshof [*5 Ob 45/05m*]. 21. června 2005 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1047>.

Německý prodávající a rakouská společnost v pozici kupujícího spolu uzavřeli rámcovou smlouvu na distribuci určitého softwaru do Rakouska. Jakmile kupující obdržel dodávku zboží, zjistil, že nosiče neobsahují veškerý objednaný software a odmítl zaplatit sjednanou cenu. Prodávající podal žalobu na zaplacení kupní ceny a uváděl také, že daný druh chybějícího softwaru si kupující vůbec neobjednal. Soudy prvního a druhého stupně žalobu prodejce zamítly a rozhodoval tedy Nejvyšší soud, který uvedl, že koupě standardního softwaru obsaženého v hmotné podobě na CD nosičích proti zaplacení paušální částky je třeba považovat za smlouvu o prodeji, v tomto případě uzavřenou v podobě rámcové dohody o distribuci. Ve věci samé rozhodl, že nárok kupujícího odstoupit od smlouvy v případě částečné dodávky a zadržení celé kupní ceny je možné pouze v případě, jestliže by dodání pouze dílčí dodávky představovalo podstatné porušení smlouvy dle čl. 51 odst. 2 a čl. 25 CISG. Pokud by se však ze strany prodávajícího nejednalo o podstatné porušení, právem kupujícího je odmítnout zaplatit pouze tu část zboží, která dle smlouvy nebyla dodána, to cele v návaznosti na ustanovení čl. 51 odst. 1. Dále uvedl, že pokud je pochybení takového rázu, že podstatně zbavuje protistranu toho, co byla oprávněna z dohody očekávat, jedná se o pochybení podstatné. Co je podle smlouvy porušení podstatné, by mělo být primárně vymezeno již ve smlouvě. Věc poslal zpět k soudu nižší instance, jenž měl za úkol zjistit, zda daný stav opravdu odpovídá žalobě.

➢ Rozsudek Ontario Superior Court of Justice [*98-CV-142493CM*]. *La San Giuseppe v. Forti Moulding Ltd.* 31. srpna 1999 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=413>.

Kanadský kupující a italský prodávající měli mnohaletou obchodní spolupráci, jejímž předmětem bylo dodávání rámů na obrazy. Poté ovšem začalo docházet ke zpožďování plateb, jelikož se kupující dostal do finančních potíží, až prodávající podal žalobu na zaplacení jedné z dodávek. Kupující však podal protižalobu na nedostatek shody se smlouvou a na naddodávky zboží oproti smlouvě. Soud ve věci samé rozhodl, že kupující nebyl oprávněn odvolávat se na nedostatky zboží, jelikož dané vady neoznámil prodávajícímu v souladu s čl. 39 odst. 1 v přiměřené době poté, kdy je zjistil. Kupující zároveň neprokázal, že by prodávající před dodáním zboží o vadách věděl (čl. 40). K deklarovanému nadměrnému množství dodávaného zboží soud uvedl, že kupující vždy vyšší množství dodaného zboží přijal a zaplatil, v tomto případě v souladu s čl. 52 odst. 2. Navíc i daná smlouva současně obsahovala doložku o možnosti změny množství až o 10%, proto návrh kupujícího i v tomto bodě zamítnul. Soud přiznal prodejci nárok na zaplacení zboží včetně úroků z prodlení (stanoveného dle lex fori).

➢ Rozsudek Cour d'Appel de Versailles, 12ème chambre, 1ère section [56]. *Giustina International Sp.A. v. Perfect Circle Europe SARL*. 29. ledna 1998 [cit. 28. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=280>.

V roce 1990 uzavřeli italský prodávající s francouzským kupujícím smlouvu na dodávku dvou technologicky vyspělých strojů. Kupující již po předběžných testech strojů upozorňoval prodávajícího, že na daných strojích musí provést vylepšení. Již 6, resp. 11 měsíců poté, co prodávající stroje dodal a provedl instalaci nutnou ke zkušebnímu provozu, kupující zaslal prodejci oznámení, kde specifikoval nedostatky strojů a žádal odstranění uvedených nedostatků. Prodávající však požadované neučinil a proto kupující podal žalobu. Soud prvního stupně rozhodl ve prospěch kupujícího, ale prodávající se odvolal s odkazem na znění čl. 39, 46 odst. 3, 47 a 49odst. 2)b) CISG. Odvolací soud rozhodl, že zaslaná oznámení o nedostatcích zboží byly v souladu se zněním čl. 39. Navíc uvedl, že postup kupujícího, když požadoval odstranění nedostatků, byl v souladu s čl. 46 odst. 3 a navíc byla poskytnuta prodávajícímu přiměřeně dlouhá lhůta, dle výkladu čl. 47 odst. 1. Soud na základě těchto faktů rozhodl ve prospěch kupujícího, jelikož měl dle jeho názoru právo očekávat odstranění deklarovaných nedostatků. Z tohoto důvodu bylo jednání prodávajícího považováno za podstatné porušení smlouvy. Kupující také odstoupil od smlouvy v době přiměřené po uplynutí lhůty poskytnuté prodávajícímu ke splnění jeho povinností v kontextu se zněním čl. 49 odst. 2) b) (ii) Úmluvy.

➢ Rozhodnutí Tribunal of Int'l Commercial Arbitration at the Russian Federation Chamber of Commerce [*12 JI 1992*]. 17. října 1995 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=216>.

Německý prodávající podal na ruského kupujícího žalobu na zaplacení. Kupující uvedl, že zboží bylo skutečně dodáno v souladu se smlouvou, avšak neuhrazení ceny bylo zapříčiněno selháním banky, která byla zodpovědná za převod valut. Banka uvedla, že na účtu kupujícího nebyl dostatek volně konvertibilních peněžních prostředků. Kupující se odkazoval, že daná skutečnost by měla být považována za zásah vyšší moci s odkazem na čl. 79. Rozhodčí tribunál ovšem nesdílel stejný názor jako žalovaný a uvedl, že v dohodě byl uveden taxativní výčet skutečností, které lze považovat za vyšší moc, ovšem nedostatek cizí měny v tomto seznamu uveden nebyl. Závazek kupujícího zaplatit kupní cenu je rozšířen v souladu se zněním čl. 54 o povinnost učinit veškerá opatření a respektovat veškeré formality, aby mohla být platba provedena. Soud rozhodl na základě návrhu žaloby i proto, že jediná skutečnost, kterou kupující učinil, bylo zaslané oznámení s pokyny pro platbu bance. Mimoto však neučinil žádná další opatření, aby platba mohla být skutečně převedena.

➢ Rozsudek Gerechtshof´s Hertogenbosch [26/94/Ro]. *Jungmann Nutzfahrzeuge Handelsgesellschaft mbH v. Terhaag Bedrijfsauto's BV*. 26. října 1994 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=138>.

Německý kupující koupil dva nákladní automobily od nizozemské společnosti. Po dodání vozidel podala nizozemská společnost (dále prodávající) žalobu na zaplacení části kupní ceny. Kupující se hájil tím, že nizozemský soud nemá pravomoc ve sporu rozhodovat. Soud použil ustanovení Úmluvy ES o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (Brusel 1968) a konstatoval, že kupující může být žalován v místě plnění příslušného závazku (v daném případě platba ceny). Soud dále použil ustanovení Vídeňské úmluvy, a to čl. 53 a 57 a uvedl, že cena musí být zaplacena na místě uvedeném ve smlouvě, kterým v tomto případě bylo Německo. Rozhodl také, že čl. 57 odst. 1) b) se použije i v případě platby smluvní provize. Dospěl k závěru, jelikož byla dlužná částka splatná v Německu, že daný případ nebyl v jeho jurisdikci.

➢ Rozsudek Juzgado sexto de Primera Instancia del Partido de Tijuana [*868/99*]. 14. července 2000 [cit. 25. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=514>.

Předmětem smlouvy v uvedeném sporu mezi mexickým kupujícím a prodejcem z USA byla dodávka dřeva. Po dodávce podal prodávající žalobu na zaplacení stanovené ceny. Soud rozhodl, že veškeré podklady pro žalobu , že kupující dodávku neuhradil, byly prokazatelné. Soud své rozhodnutí odůvodnil ustanovením čl. 58 odst. 1, pokud není termín platby přímo uveden ve smlouvě, platba za zboží je splatná při předání zboží. Soud rozhodnul, že kupující musí zaplatit sjednanou cenu, a to vč. úroků z prodlení ve výši 1,5% (dle ustanovení předmětné smlouvy), které měly být počítány od data žádosti o dovoz dřeva do Mexika.

➢ Rozsudek Landgericht Nuernberg-Fuerth [IHK O 10820/01]. 27. února 2003 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=965>.

Spor mezi německým prodávajícím a francouzským kupujícím se týkal dodávky autopříslušenství. Smlouva obsahovala ustanovení, že dodání bude provedeno dopravcem s platbou na dobírku. Dopravce ovšem při dodání zboží nepřevzal za zboží hotovost. Pojišťovna, která uhradila za dopravce prodávajícímu a podala žalobu na zaplacení ceny proti kupujícímu. Soud rozhodl, že dle ustanovení čl 57 odst. 1) a) by byl daný případ v jeho jurisdikci. V daném případě se ovšem měly strany dohodu – platba proti dokumentům, což znamená, že závazky obou stran musí být splněny zároveň (viz. čl. 58 CISG). V daném případě se jednalo o dodací a platební podmínky v souladu se zněním čl. 57 odst. 1) b), proto měla být daná platba provedena v sídle kupujícího (Paříž). Z uvedených důvodů soud rozhodl, že nemá pravomoc v dané věci rozhodovat.

➢ Rozsudek Supreme Court of the Slovak Republic [*6 Obo 120/2007*]. 3.dubna 2008 [cit. 26. prosince 2012]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1362>.

Daný spor mezi prodávajícím z ČR a slovenským kupujícím se týkal dodání materiálu pro výrobu dámské konfekce s dalším určením pro rakouskou společnost. Jelikož kupující zboží neuhradil, prodávající podal žalobu. Kupující namítal, že export materiálu se stal nerentabilní i z důvodu nemožnosti odpočtu a vrácení DPH, proto od smlouvy odstoupil. Zároveň uváděl, že česká společnost účtovala kupní cenu duplicitně i dalšímu kupujícímu, jelikož mělo dojít k převzetí uvedeného dluhu. Nejvyšší soud rozhodl, že důkazy ve prospěch prodávajícího byly dostatečné, ale naopak námitky kupujícího nepodložené. Podle názoru soudu, stejně jak vyplývá se znění Úmluvy v čl. 59, je povinností kupujícího zaplatit kupní cenu i bez formální žádosti.

➢ Rozhodnutí District Court Komarno [*5 Ch/254/2008*]. 12. března 2009 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1506>.

Slovenský kupující a maďarský prodávající vedli spor ohledně dodávky mraženého hrášku. Kupující odmítl uhradit část kupní ceny, která měla být provedena ve dvou splátkách. Odkazoval se na vadu zboží a jeho rozpor se smlouvou. Kupující zároveň uvedl, že ihned po dodání zboží prodávajícího na problém upozornil. Prodávající se hájil tím, že kupujícímu se nepodařilo prokázat vadu zboží a jeho rozpor se smlouvou. Soud rozhodl ve prospěch prodávajícího na základě čl. 62 Úmluvy, jelikož splnil svůj závazek vyplývající ze smlouvy – dodání zboží a kupující toto zboží přijal (na základě konosamentu). Dle soudu v tomto případě kupující neposkytl dostatečné důkazy a specifikaci vad zboží (dle čl. 39).

➢ Rozsudek Corte di Appello di Milano. *Bielloni Castello S.p.A. v. EGO S.A.* 11. prosince 1998 [cit. 30. ledna 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=359>.

Spor se týkal tiskařského lisu, který nebyl odebrán dle smlouvy kupujícím z Francie od italského prodávajícího. Strany mezi sebou měli uzavřenou dohodu o postupných platbách, avšak kupující nedoplatil stanovené saldo v termínu. Prodávající upozornil 2 měsíce po smluveném datu převzetí stroje kupujícího, že má zbylou část ceny doplatit a současně si má stroj do 15 dnů vyzvednout. Tuto výzvu opakoval ještě jednou. Poté odstoupil od smlouvy a podal žalobu na náhradu škody. Daný stroj se mu také nakonec podařilo prodat jinému kupujícímu, ale za sníženou cenu. Soud prvního stupně aplikoval pouze italské právo a rozhodl v neprospěch prodávajícího s tím, že má navrátit doposud uhrazené zálohové platby. Odvolací soud ovšem rozhodl, že lhůta 2 a půl měsíce poskytnutá prodávajícím k nápravě byla dostatečná (čl. 63 odst. 1), proto prodávající odstoupil od smlouvy v souladu s CISG (čl. 64 odst. 2). Soud rovněž plně zamítl argumentaci prodávajícího, která spočívala v tom, že nemohl stroj odebrat, jelikož jeho továrna nebyla dokončena ve stanoveném termínu. Soud rozhodl, že prodávajícímu náleží náhrada škody ve výši rozdílu mezi cenou smluvní a cenou stroje uskutečněnou v náhradním plnění plus úroky z prodlení ode dne odstoupení od smlouvy stanovené v italské zákonné výši.

➢ Rozsudek Court of Appeals of Athens. *Automobile catalyst case [4861/2006]*. 16. listopadu 2009 [cit. 3. února 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/060000gr.html>.

Německý prodávající a řecký kupující měly uzavřenou rámcovou smlouvu na prodej automobilových katalyzátorů. Kupující zboží, které bylo odesláno v květnu 2002, nezaplatil ve stanoveném termínu 45 dní. Prodávající v září 2002 poslal požadavek na uhrazení faktury zároveň s tím, že odstupuje od smlouvy. Odvolací soud shledal, že není možné zároveň žádat zaplacení kupní ceny a současně odstoupit od smlouvy, pokud je zboží dle dohody do zaplacení kupní ceny ve vlastnictví prodávajícího. Soud žalobu prodávajícího zamítl s tím, že odstoupení od smlouvy bylo iniciováno ze strany prodávajícího. Ten mohl požadovat buď zaplacení kupní ceny, nebo odstoupit od smlouvy. V případě odstoupení od smlouvy měl požadovat vrácení zboží a náhradu skutečné vzniklé škody. Jelikož z důkazů jasně vyplynulo, že odstoupení bylo učiněno v souladu s právem, prodávající měl vyzvat kupujícího k navrácení dodaného zboží a pouze pokud by to nebylo možné, mohl nárokovat náhradu škody ve výši smluvené ceny zboží.

➢ U.S. District Court, Northern District of Illinois, East. Div [03 C 1154]. *Raw Materials Inc. v. Manfred Forberich GmbH & Co., KG*. 6. července 2004 [cit. 6. března 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=987>.

Uvedený spor vznikl ohledně dodávky kolejnic mezi německým prodávajícím a kupujícím z USA, které měly být užity v Rusku. Prodávající nedodal zboží, argumentoval však vlivem vyšší moci, proto žádal, aby jeho porušení bylo omluveno. Důvodem proč nedodal zboží, bylo špatné počasí, resp. že nečekaně zamrzl přístav Petrohrad. Z daného důvodu plavidla nemohla zboží nakládat ani vyklát. Jelikož ve smlouvě samé nebylo žádné ustanovení týkající se otázek vyšší moci, soud aplikoval čl. 79 v podobě testu s otázkami, zda: 1) nastala překážka, 2) skrz tuto překážku byl

závazek neuskutečnitelný, 3) byla překážka předvídatelná. Soud rozhodl, že v daném případě jsou uvedené skutečnosti relevantní, proto bylo rozhodnuto ve prospěch prodávajícího.

- Vrhovno sodišče [*III Ips 90/2008*]. 13. září 2011 [cit. 13. března 2013]. Dostupné na <http://cisgw3.law.pace.edu/cases/110913sv.html#ctoc>.

Předmětem uvedeného sporu byla dodávka vodních a ropných čerpadel. Subjekty se dohodli na platbě pomocí akreditivu L/C. Prodávající namítal, že jej kupující vyplnil špatně, proto odmítl zboží dodat. Kupující požádal prodávajícího, aby mu tedy zaslal pro něj korektní znění podmínek akreditivu. Prodávající ovšem nic neučinil. Kupující zakoupil obdobné zboží jinde a podal žalobu na náhradu škody (rozdíl ceny náhradního zboží oproti smluvené). Soud uvedl, že se prodávající spoléhal na způsob platby, který nebyl uveden ve smlouvě. I kdyby prodávající akreditiv považoval za neodpovídající smlouvě, měl zaslat kupujícímu informace potřebné k otevření akreditivů nových. V návaznosti na výklad čl. 80 se soud rozhodl, že se prodávající nemůže spoléhat na neschopnost kupujícího plnit své závazky týkajících se akreditivů, pokud toto selhání sám zavinil. Na základě tohoto výkladu byl kupujícímu přiznán nárok na náhradu vzniklých škod. Nejvyšší soud ovšem nakonec rozhodl částečně ve prospěch prodávajícího, jelikož celý případ vrátil k novému projednání.

- Belarusian Chamber of Commerce and Industry International Court of Arbitration [24-13/95]. *ATT v. Armco*. 5. října 1995 [cit. 28. února 2013]. Dostupné na <http://www.unilex.info/case.cfm?id=1130>.

Smlouva mezi běloruským prodávajícím a kupujícím z Bulharska se týkala prodeje chladniček a mrazniček. Kupující část dodaného zboží neuhradil, proto prodávající podal žalobu. Kupující oponoval, že prodávající neplnil a navíc dodal zboží se skrytými vadami. Ve věci samé tribunál zamítl argumentaci kupujícího, který ospravedlňoval své nezaplacení tím, že prodávající nedodal dodávku kompletní. Rozhodci s odkazem na výklad čl. 80 shledali, že jelikož kupující neuhradil významnou část zboží, které mu již bylo dodáno, nemůže oponovat tím, že mu prodávající již odmítnul další zboží dodat. Arbitři naopak uvedli, že jednání prodávajícího bylo v souladu s čl. 71, který umožňuje jednostranné pozastavení plnění. Jelikož faktem bylo, že kupující opakovaně nedokázal hradit smluvené měsíční platby za zboží a navíc měl vůči prodávajícímu velké množství dluhů, rozhodci rozhodli ve prospěch prodávajícího.